

Odvětvový svaz
hutnictví železa

Konkurenceschopnost českého ocelářského průmyslu – pozice roku 2016

květen 2016

Konkurenceschopnost českého ocelářského průmyslu

1 Zhodnocení pozice českého ocelářského průmyslu

v konfrontaci s „Predikcí vývoje českého ocelářského průmyslu r. 2016 – 2020“, podle situace v EU r. 2015/2016.

1.1. V květnu 2015 byla zpracována „Predikce vývoje českého ocelářského průmyslu na období r. 2015 – r. 2020“. Na semináři 20. 5. 2015 byl tento dokument projednán a přijaté závěry se staly stěžejními agendami r. 2015 i letošního roku. Realizace nezbytných opatření k udržení životaschopnosti českého ocelářského průmyslu probíhala v situaci:

- zásadního, dlouhodobého trendu přesunu ekonomik EU od výroby ke službám (t.zv. deindustrializace),
- celá EU usiluje o nastolení udržitelné míry produkce zpracovatelského průmyslu, docílení silnější průmyslové základny,
- nezbytné orientace (i pro udržení zaměstnanosti) na produkci s růstem přidané hodnoty, včetně high-tech komodit.

Globální spotřeba oceli pokračuje v trendu mírného růstu, který lze předpokládat i pro nejbližší období. Ocelářský průmysl bude „obrazem“ zpracovatelského průmyslu. Z poznatků r. 2015 (a z výhledu do r. 2020) je zřejmé, že český ocelářský průmysl může udržet svoji konkurenční schopnost jen v případě takové investiční strategie, která realizací projektů výzkumu, vývoje, inovací přinese do výrobního portfolia (v reakci na požadavky trhu, odběratelů) sortiment s vysokou finalizací výrobků, kvalitou.

Ocelářství se setkává s kolísáním cen vstupních surovin, částečným nadbytkem výrobních kapacit, což negativně ovlivňuje marži odvětví. Část kapacit zůstane nevyužita (zejména v sortimentu výrobků s nižší přidanou hodnotou) a situaci může významně zhoršit přiznání statutu „tržní ekonomiky“ Číně, čímž by se zkomplikovala možnost zabránit narůstajícím dovozům z této oblasti.

1.2. Hodnotit období do r. 2015 nelze bez zdůraznění vlivu „volného a férového“ obchodu a to zejména ve vztahu k přijetí statutu tržní ekonomiky pro Čínu. Možný faktor – příliv čínské oceli, které nelze konkurovat z pohledu rozdílných, nerovných podmínek, ohrozí ocelářství EU a tím i ČR. Podniky investovaly značné finanční zdroje do zvýšení konkurenceschopnosti a splnění nejpřísnějších ekologických limitů a norem. Negativním vlivem „unfair obchodu“ by došlo ke ztrátám nejen finančním, ale i v zaměstnanosti, ztrátě pracovních míst.

1.3. Závěry k evropskému ocelářskému průmyslu.

Rada pro konkurenceschopnost zhodnotila situaci, které čelí evropský průmysl a která je obtížná pro energeticky náročná odvětví.

Principiální východiska

- realizace akčního plánu (Steel Action Plan – SAP) pro ocelářství z r. 2013 a r.2014,
- nezbytné změny, modifikace nástrojů na ochranu rovnocenných podmínek pro volný, ale spravedlivý obchod
  - a) časové odložení (36–48 měsíců), rozložení plného fungování tržního mechanismu, statutu pro Čínu,

- b) dočasné uplatnění nezbytné ochrany trhu (% sazby více jak 20-25% zatížení dovozů z „unfair obchodních“ teritorií),
- c) zrychlení možnosti ochrany trhu přijetím konkrétních (ale i razantních) opatření a to i ve sféře nástrojů TDI (Trade Defence Instruments).

Záměrem (a výsledkem) jednání „Rady pro konkurenceschopnost“ je identifikovat priority pro ekonomický růst a vytváření pracovních míst.

SAP bude doplňován o nové strategie, které při své realizaci budou vytvářet podmínky pro investování k inovacím a eliminování negativních vlivů na životní prostředí. Byl vysloven souhlas s vyšším čerpáním fondů EU pro podporu investic nejpokrokovějších technologií (programy Horizont 2020 a ESI fondy) a s využitím ESF (Evropský sociální fond) pro vzdělávání a řešení sociálně zaměstnaneckých souvislostí v ocelářství.

Ocelářství EU musí

1. být ochráněno definováním rovnocenných podmínek (ekologie, energetika, státní pomoc, subvence .....),
2. přinášet růst kvality, finality ocelářské produkce,
3. využívat recyklovatelnosti ocelářských výrobků.

Evropský ocelářský průmysl je v některých segmentech výrobků světovým lídrem Představuje 1,3 HDP Evropské unie a v roce 2015 poskytoval zhruba 328 000 pracovních míst. Ocelářský průmysl je rovněž důležitým zdrojem nepřímého zaměstnání, neboť hraje významnou roli pro mnoho jiných průmyslových odvětví. Navzdory jeho potenciálu a značnému úsilí vynaloženému na inovace a modernizaci se konkurenční postavení evropského ocelářského odvětví na globálním trhu s ocelí v posledních letech zhoršilo. Nadvýroba oceli v třetích zemích, jako je Čína, způsobila nárůst vývozu, stlačila ceny a spustila bezprecedentní vlnu nekalých obchodních praktik, které narušují rovné podmínky ve světovém měřítku.

Na základě debaty ministrů na Radě pro konkurenceschopnost byly přijaty tyto kroky:

- Komise by měla zůstat ostražitá, pokud jde o nekalé obchodní praktiky na trhu s ocelí a na trzích pro jiná energeticky náročná průmyslová odvětví, a měla by plně a včas využít celou škálu nástrojů obchodní politiky EU pro řešení nekalých obchodních praktik a zajištění rovných globálních podmínek. Komise a členské státy se vyzývají, aby nadále měly přístup k antidumpingovým šetřením s cílem urychlit antidumpingové postupy o nejméně dva měsíce.
- Komise prozkoumá možnosti rozšíření vyšetřování dotací poskytnutých mimo EU a bude spolupracovat s průmyslem při zmapování nezákonných dotací s cílem zvýšit účinnost anti-dotačních nástrojů EU.
- Instituce EU a členské státy budou aktivně podporovat přechod ocelářství k nízkouhlíkovému hospodářství a usilovat o zlepšení energetické účinnosti. Přístup průmyslu k fondům EU pro udržitelné inovace do energeticky náročných průmyslových odvětví by měl být zjednodušen. Je důležité, aby prostředky byly zaměřeny na nové obchodní modely pro energeticky náročné provozy, včetně ocelářských společností a podporovaly rozvoj nízkouhlíkových technologií, jakož i produktových inovací.
- Je připraveno „Prováděcí nařízení EK na zavedení předběžného dohledu na dovozy výrobků ze železa a oceli“.

Členské země konstatovaly:

- poptávka po hutních výrobcích se nedostane na úroveň 2008,
- i přes snížení produkce zůstává cca 12-15% „nadkapacit“,
- ceny energií v EU jsou oproti konkurentům vysoké,
- celá sféra ekologických parametrů, norem ... je zatížena nerovnocennými podmínkami,
- některé „neférové obchodní vztahy“ ztěžují situaci v ocelářství EU a komplikují možnosti užití hutní produkce.

1.4. Českému ocelářskému průmyslu se v r. 2015 vedlo relativně dobře a to díky oživení průmyslu a nízkým cenám vstupních surovin. Nicméně, hlavními úkoly r. 2016, 2017 zůstávají

- nepřipustit takovou legislativu, která by umožnila „nerovnocenné podmínky,
- nezbytná ochrana trhu,
- realistické řešení sociálně zaměstnaneckých faktorů při růstu produktivity a tím i výdělků.

V součinnosti se SP ČR a ve spolupráci s rezorty (zejména MPO a MŽP) jde o řešení konkrétních kauz, agend:

- klíčovým problémem je ekologie. Ocelářství musí obhájit své pozice a bojovat proti vyhlašování nerealistických cílů, limitů, norem; usilovat o podporu technologií s pozitivním vlivem na životní prostředí, snižování emisí. Ekologická legislativa by měla motivovat k řešení problémů využíváním nejlepších dostupných technologií,
- dosažení akceptovatelných cen energií, bránit dalšímu zvyšování cen energií, přesunu rentability z průmyslové produkce k „nezaslouženým“ efektům například investic OZE (obnovitelných zdrojů energií),
- zvýšeného využití recyklací jako zdroje pro ocelářskou výrobu a snižování závislosti na dosažitelnosti surovin a to cestou vlastních obchodních a investičních aktivit.

2 Výroba a užití hutní produkce

2.1 Vývoj produkce ocelářských výrobků v ČR a ve světě

Produkce ocelářských výrobků dosáhla svého vrcholu v průběhu roku 2007. Od počátku 2. pololetí 2008, kdy se v ČR projevily důsledky světové finanční a odbytové krize, dochází k výraznému snížení dosažených objemu produkce. V průběhu roku 2009 se objem produkce ocelářských výrobků meziročně snížil v rozmezí 27 až 35 %. V roce 2010 se objem výroby meziročně zvýšil v jednotlivých sortimentech o 13 až 24 %. Růstový trend pokračoval i v průběhu roku 2011, ale s mnohem nižší meziroční dynamikou. Již ve 2. pololetí 2011 dochází k výraznějšímu snižování objemů produkce, a to v důsledku ochlazení poptávky po oceli, vyvolané finančními problémy v některých zemích Eurozóny, a tím ke snížení dynamiky ekonomického růstu ve většině zemí EU. K určitému oživení poptávky dochází v průběhu roku 2013, a to především v 1. pololetí 2013, což se projevilo i v mírném meziročním zvýšení produkce jak v oblasti prvovýroby, tak produkce válcovaného materiálu, ale také v oblasti ostatních výrobků. Tento mírně růstový trend objemů produkce pokračoval i v průběhu roku 2014, a to především v oblasti prvovýroby a v oblasti finální produkce (polotovary, ocelové trubky, tyčová ocel TLB, tažený drát a profily tvářené za studena). Ke snížení objemu produkce došlo pouze u plochých výrobků ZTV a částečně dlouhých válcovaných výrobků.

Přehled vývoje objemů výroby jednotlivých sortimentů hutní produkce v období 2007 až 2015.

Výrobek		V ý r o b a Č R / v tis.t /								změna /%/	
		2007	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2015/14	2015/07
Surové železo		5 287,2	3 482,6	3 986,9	4 136,9	3 935,2	4 039,5	4 152,4	4 031,1	-2,9	-23,8
Surová ocel		7 058,9	4 593,6	5 179,6	5 586,3	5 088,1	5 171,3	5 360,0	5 261,6	-1,8	-25,5
Válcovaný materiál		6 301,1	4 300,2	5 077,5	5 088,9	4 688,7	4 831,0	4 829,2	4 893,7	1,3	-22,3
v tom	polotovary distribuční	782,4	536,3	739,2	778,0	724,1	712,0	771,1	653,4	-15,3	-16,5
	dlouhé výrobky	3 423,6	2 655,5	2 995,5	2 993,2	2 964,3	3 075,3	3 060,3	3 164,7	3,4	-7,6
	ploché výrobky ZTV	1 957,7	1 040,3	1 273,9	1 249,8	946,9	990,1	913,1	986,5	8,0	-49,6
	ploché výrobky ZSV	137,4	68,1	69,0	67,9	53,4	53,6	84,7	89,1	5,2	-35,2
Ocelové trubky		777,2	469,1	579,2	595,2	596,7	573,4	606,9	580,5	-4,3	-25,3
v tom	bezešvé	456,6	254,8	348,9	378,0	364,7	352,7	361,9	311,9	-13,8	-31,7
	svařované	320,6	214,3	230,3	217,2	232,0	220,7	245,0	268,6	9,6	-16,2
Ostatní výrobky		1 076,9	695,8	821,3	833,2	836,3	986,5	1 105,0	1 094,0	-1,0	1,6
v tom	úzký pás ZSV	80,1	50,8	67,0	82,0	65,7	79,1	79,8	65,0	-18,5	-18,9
	tyčová ocel TLB	163,8	96,1	142,9	164,1	181,8	215,1	243,7	239,7	-1,6	46,3
	tažený drát	747,2	473,6	539,5	526,5	533,5	640,6	723,4	722,0	-0,2	-3,4
	profily tvář. za studena	85,8	75,3	71,9	60,6	55,3	51,8	58,1	67,3	15,8	-21,6

V roce 2015 v důsledku zastavení výroby surové oceli ve společnosti Vítkovice Steel, a.s. k 30. 9. 2015 dochází k meziročnímu snížení celkového objemu výroby surové oceli o 1,8 %, což následně ovlivnilo i snížení objemu výroby surového železa (snížení dodávek tekutého surového železa do společnosti Vítkovice Steel, a.s. ze společnosti ArcelorMittal Ostrava, a.s.) Objem produkce válcovaného materiálu meziročně vzrostl o 1,3 %, především díky nárůstu objemů produkce plochých válcovaných výrobků (široký pás ZTV, tlustý plech ZTV a tenký plech ZSV) a dlouhých válcovaných výrobků (válcovaný drát, betonářská ocel a profilová ocel). Ke snížení objemu produkce distribučních polotovarů dochází v souvislosti se snížením produkce bezešvých trubek (snížení zahraničního odbytu v důsledku nízké ceny ropy, a tím omezeného geologického průzkumu a budování ropovodu). Výroba

svařovaných trubek naopak meziročně vzrostla. V oblasti druhovýrobků dochází především ke snížení produkce úzkého pásu válcovaného za studena vlivem zastavení výroby v průběhu 2. čtvrtletí 2015 v závodě Studená válcovna ArcelorMittal F-M (bývalý závod Vítkovic).

Jestliže objem produkce surové oceli v ČR v roce 2015 dosahuje jen cca 75% úrovně roku 2007, tj. předkrizové úrovně, pak celosvětová výroba přesáhla úroveň roku 2007 již v roce 2010 a v dalších letech postupně stoupala až do roku 2014. Na tomto celosvětovém růstu objemu produkce surové oceli má především vliv Čína a další země Asie.

Vývoj produkce surové oceli ve světě (tis. t)

Vývoj produkce surové oceli ve světě /tis.t/											
Teritorium	2 007	2 008	2 009	2 010	2 011	2 012	2 013	2 014	2 015	změna v %	
	tis.t	tis.t	tis.t	tis.t	tis.t	tis.t	tis.t	tis.t	tis.t	15/14	15/07
Země EU-28	210 260	198 705	139 436	172 911	177 791	168 589	166 356	169 301	166 104	-1,9	-21,0
Ostatní Evropa	30 533	31 621	29 034	33 650	39 079	39 917	38 627	38 374	36 178	-5,7	18,5
Země SNS	124 169	114 345	97 691	108 200	112 663	110 739	108 408	106 079	101 533	-4,3	-18,2
Severní Amerika	132 618	125 138	83 772	111 562	118 675	121 586	118 978	121 093	110 948	-8,4	-16,3
Jižní Amerika	48 232	47 490	37 776	43 888	48 165	46 379	45 822	45 043	43 899	-2,5	-9,0
Afrika	18 675	16 970	15 400	16 624	15 696	15 337	15 963	14 885	13 682	-8,1	-26,7
Střední Východ	16 452	16 646	17 766	20 000	23 230	24 979	26 967	29 986	29 429	-1,9	78,9
Čína	489 712	512 339	577 070	638 743	701 968	731 040	822 000	822 750	803 825	-2,3	64,1
Ostatní Asie	268 673	271 751	234 796	279 706	293 489	295 761	301 646	316 917	309 789	-2,2	15,3
Oceánie	8 783	8 424	6 014	8 149	7 248	5 805	5 588	5 466	5 717	4,6	-34,9
Celkem svět	1 348 107	1 343 429	1 238 755	1 433 433	1 538 004	1 560 132	1 650 355	1 669 894	1 621 104	-2,9	20,3

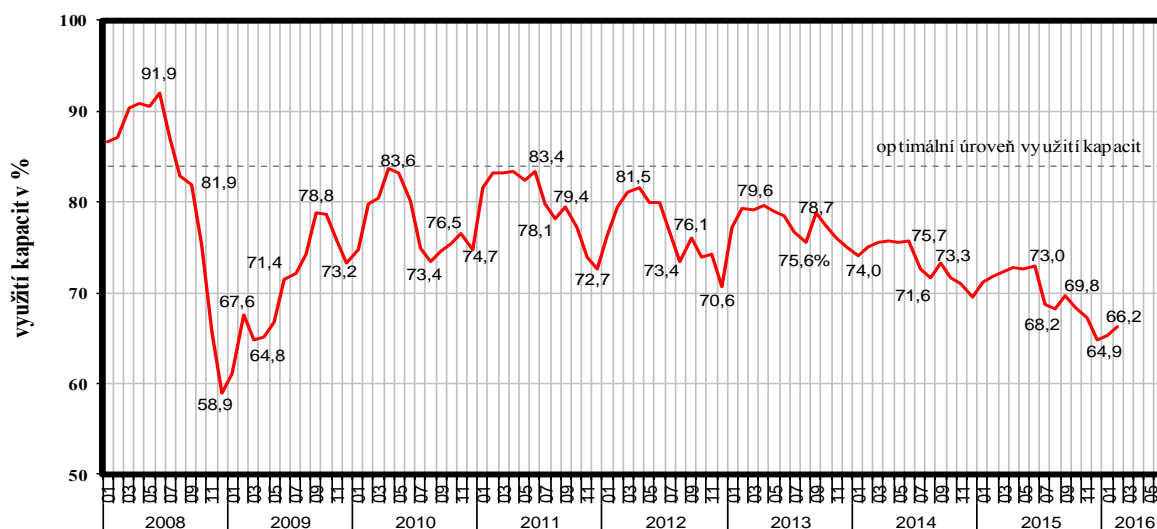
Zdroj: Statistika Worldsteel association (WSA), worldsteel 103, březen 2016

Porovnáním objemu produkce surové oceli dosažené v roce 2015 s rokem 2007, tj. před počátkem světové finanční a odbytové krize, je patrné, že sice celková světová výroba se zvýšila téměř o více jak 20 %, ale toto zvýšení bylo realizováno především v zemích Asie (Čína, Indie, Jižní Korea), zemích Středního Východu (Irán) a částečně také v evropských zemích mimo EU (Turecko). V průběhu roku 2015 se objem celosvětové produkce surové oceli meziročně snížil o 2,9 %. Na celkový dosažený objem světové produkce surové oceli v roce 2015 měl negativní vliv 1,9% pokles produkce v zemích EU (Itálie, Francie, Velká Británie), 5,7% pokles produkce v zemích „ostatní“ Evropy (Turecko), 4,3% pokles produkce v zemích SNS (Ukrajina), 8,4 % pokles produkce v zemích Severní Ameriky (USA, Kanada, Mexiko), 2,5% pokles produkce v regionu Jižní Ameriky (Argentina, Brazílie, Venezuela), 8,1% pokles produkce v zemích Afriky (Egypt), 1,9% pokles produkce v zemích Středního Východu (Saudská Arábie, Katar), 2,2% pokles produkce v ostatních zemích Asie (mimo Čínu, tj. Japonsko, Jižní Korea, Tchaj-wan) a 2,3% pokles produkce v Číně. Na druhé straně k meziročnímu růstu objemu produkce surové oceli došlo pouze v zemích Oceánie (Austrálie, Nový Zéland). Detailnější údaje o jednotlivých zemích světa jsou uvedeny v příloze 2 a, b.

Na dynamiku meziročního vývoje celosvětové produkce surové oceli má tak stále nejvýraznější vliv Čína. Jestliže v roce 2015 se meziročně snížila celosvětová produkce surové oceli o cca 49 mil. tun, pak podíl Číny na tomto snížení je téměř 40%. Čínský ocelářský průmysl se nachází v krizi. Na jedné straně klesá tuzemská poptávka po oceli. Na druhé straně v důsledku vysoké přebytečné produkční ocelářské kapacitě, výrazně narůstají objemy exportu levné čínské oceli do celého světa, což vede k enormnímu zatížení globálního trhu a ovlivňuje odbytové možnosti tuzemských výrobců oceli, a tím i objemy produkce.

Celosvětově je v současné době odhadováno cca 600 mil tun přebytečných produkčních ocelářských kapacit, což vytváří ohromný rozdíl mezi nabídkou a poptávkou a tlačí ceny ocelářských výrobků neustále dolů. V důsledku toho postupně klesá využití produkčních ocelářských kapacit, jak dokumentuje graf vývoje měsíčních hodnot.

Měsíční využití kapacit světové výroby surové oceli

Zdroj: Worldsteel association (WSA), World steel capacity utilisation ratio for press release, březen 2016

Je zde patrný strmý pokles hodnoty využití kapacit světové výroby oceli v průběhu roku 2008 až na necelých 59 % v prosinci 2008, a také skutečnost, že v období 2009 až 2014 se ani v jednom měsíci nedostala hodnota využití kapacit na optimální úroveň. Navíc naposled v průběhu 1. pololetí 2012 se hodnota využití kapacit dostala nad úroveň 80 %. V průběhu dalšího období dochází k postupnému snižování hodnoty využití kapacit. Koncem roku 2015 se tak hodnota využití ocelářských kapacit dostala pod úroveň 65 %.

2.2 Vývoj vývozu a dovozu ocelářských výrobků ČR

Objemy dosažené produkce ocelářských výrobků jsou ovlivněny vývojem poptávky, a tím objemem zrealizovaných tuzemských a zahraničních dodávek. Produkce dané společnosti je totiž výsledkem odbytových možností, konkurenceschopnosti výrobků na straně výstupů a dostatečným provozním kapitálem a zdroji surovin na straně vstupů. Důležité je tedy znát přehled o vývoji objemů vývozu a dovozu ocelářských výrobků. Uvedené údaje jsou zpracovány dle celních statistik ČSÚ.

Přehled o vývoji objemů vývozu ocelářských výrobků v tis. t

Sortiment	Objemy vývozu v tis. t								Indexy v %	
	2007	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2015/14	2015/07
ingoty a polotovary	585,3	221,0	319,5	354,9	292,4	259,9	284,0	266,8	94,0	45,6
dlouhé výrobky	2 219,8	1 871,0	2 150,2	2 226,3	2 411,5	2 370,1	2 017,8	2 124,8	105,3	95,7
ploché výrobky ZTV	1 168,8	663,6	816,1	872,6	713,1	833,3	675,5	717,4	106,2	61,4
ploché výrobky ZSV	229,6	204,7	229,8	270,7	280,4	306,5	313,5	319,9	102,0	139,3
ocelové trubky vč. přísluř.	648,4	414,7	529,1	556,6	588,3	594,0	636,5	587,4	92,3	90,6
TLB	96,7	63,9	97,0	119,1	138,0	150,7	153,7	162,3	105,6	167,8
tažený drát	353,5	317,5	344,6	330,0	396,6	413,0	421,5	422,0	100,1	119,4
otevřené ohýbané profily	22,6	20,3	25,9	34,4	35,2	39,4	39,5	41,2	104,3	182,3
Ocelářské výrobky celkem	5 324,7	3 776,7	4 512,2	4 764,6	4 855,5	4 967,0	4 542,0	4 641,8	102,2	87,2

Objem celkového vývozu se v roce 2015 meziročně zvýší o 2,2 %, na čemž se se podílel především nárůst objemů vývozu dlouhých válcovaných výrobků (válcovaný drát, profilová ocel) a plochých výrobků ZTV (tlustý plech ZTV), zatímco objem vývozu ocelových trubek (jak bezešvých, tak svařovaných) a polotovarů klesá. V porovnání s rokem 2007, tj. před počátkem odbytové krize, je však celkový objem vývozu stále o 13 % nižší, na čemž se podílí nižší objemy vývozu především polotovarů, plochých výrobků ZTV, dlouhých válcovaných výrobků a ocelových trubek. Více jak 92 % celkového zrealizovaného objemu vývozu v roce 2015 směřovalo do zemí Evropy (Německo, Polsko, Slovensko, Itálie, Maďarsko, Rakousko).

Přehled o vývoji objemů dovozu ocelářských výrobků v tis. t

Sortiment	Objemy dovozu v tis. t								Indexy v %	
	2007	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2015/14	2015/07
ingoty a polotovary	412,9	220,7	620,3	321,9	350,6	351,0	287,0	387,8	135,1	93,9
dlouhé výrobky	1 055,1	774,7	877,5	1 098,9	1 237,3	1 134,2	873,8	1 039,5	119,0	98,5
ploché výrobky ZTV	1 352,7	747,7	1 023,9	1 278,7	1 399,9	1 429,4	1 432,6	1 418,9	99,0	104,9
ploché výrobky ZSV	2 046,2	1 726,2	2 138,1	2 237,5	2 210,3	2 276,5	2 398,7	2 510,6	104,7	122,7
ocelové trubky vč. přísluř.	436,5	298,1	391,4	514,8	438,9	462,8	498,1	526,1	105,6	120,5
TLB	115,0	49,0	81,1	105,9	88,5	92,3	107,0	120,0	112,2	104,4
tažený drát	170,7	141,1	134,6	158,6	165,3	171,3	181,5	179,2	98,7	105,0
otevřené ohýbané profily	66,5	38,6	37,2	48,1	46,0	47,9	46,8	51,3	109,5	77,1
Ocelářské výrobky celkem	5 655,6	3 996,1	5 304,1	5 764,4	5 936,8	5 965,3	5 825,5	6 233,4	107,0	110,2

Objem celkového dovozu se v roce 2015 meziročně zvýšil o 7,0 %. Nejvýrazněji se na tomto celkovém zvýšení objemu dovozu podílel nárůst objemu dovozu polotovarů (nárůst dovozu duplicitních polotovarů pro Vítkovice Steel v důsledku zastavení výroby oceli), dále dlouhých válcovaných výrobků (betonářská ocel, válcovaný drát, železniční kolejnice, profilová ocel), plochých výrobků ZSV (tenký plech a pás ZSV), ocelových trubek (především svařovaných) a tažených ocelových tyčí. Ke snížení objemu dovozu dochází u plochých výrobků ZTV (široký a úzký pas ZTV) a taženého drátu. V porovnání s rokem 2007, tj. před počátkem odbytové krize, je celkový objem dovozu již o 10,2 % vyšší, na čemž se podílí především nárůst dovozu plochých výrobků ZSV a ZTV a ocelových trubek. Téměř 90 % z celkového objemu dovozu v roce 2015 směřovalo ze zemí Evropy (Německo, Polsko, Slovensko, Itálie, Rakousko). Výrazný meziroční nárůst byl zaznamenán u objemu dovozu z Ruska (především polotovary). Dovoz z Číny na tuzemský trh v roce 2015 představoval necelé 1 % celkového objemu dovozu. Dovozy z Číny ohrožují domácí trh nepřímo, protože prudce rostou dovozy do dalších zemí EU, zejména přímořských, a tím se omezují možnosti pro dodávky z ČR do zemí EU. Dále dovozy z Číny vytěsňují naše vývozy do zemí mimo EU, zejména na Blízký a Střední východ.

Saldo zahraničního obchodu v tis. t

Sortiment	Saldo zahraničního obchodu							
	2007	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
v tis. tunách	-330,9	-219,4	-791,9	-999,8	-1 081,3	-998,3	-1 283,5	-1 591,6
v mil. Kč	-18 155,6	-8 862,3	-21 162,1	-24 519,7	-24 245,7	-24 196,9	-29 271,1	-33 784,9

Je patrné, že v roce 2015 se objem pasivního salda zahraničního obchodu ocelářských výrobků meziročně dále prohloubil jak z hlediska objemového, tak hodnotového. Z hlediska objemového vyjádření se na zvýšení pasivního salda ZO podílí jednak výraznější meziroční nárůst celkového objemu dovozu oproti vývozu, a také sortimentní skladba dovozu a vývozu. Negativně na prohlubování objemu salda ZO působí jednak prohloubení pasivního salda ZO plochých výrobků ZSV a polotovarů, ale také snížení aktivního salda ZO dlouhých válcovaných výrobků a ocelových trubek.

Naopak pozitivně působilo snížení pasivního salda ZO plochých výrobků ZTV. V průběhu sledovaného období se také mění sortimentní skladba vývozu a dovozu. Za zmínku stojí skutečnost, že v roce 2007 byla průměrná cena celkového dovozu o cca 10 % vyšší než průměrná cena celkového vývozu, zatímco v roce 2015 byl tento rozdíl jen 0,8 %.

2.3 Analýza struktury spotřeby ocelářských výrobků a prognóza na roky 2016 až 2020

Vedle zahraničního odbytu je zrealizovaný objem tuzemské produkce ocelářských výrobků ovlivněn i tuzemským odbytem. Objem tuzemského trhu ocelářských výrobků v sobě zahrnuje jak dodávky od tuzemských výrobců, tak i dodávky z dovozu. Objem zjevné domácí spotřeby je oproti objemu tuzemského trhu snížen o objemy "výrobní spotřeby" jednotlivých sortimentů (spotřeba ingotů, polotovarů, dlouhých a plochých výrobků na produkci výrobků I. transformace), a to i podle svého původu (od tuzemských výrobců a z dovozu). Objem zjevné domácí spotřeby je pak dán vztahem: výroba + dovoz – vývoz - výrobní spotřeba.

Podle nejnovějších údajů WorldSteel Association (WSA) se celosvětový objem zjevné spotřeby v roce 2015 meziročně snížil o 3,0 %, v roce 2016 se očekává snížení objemu zjevné spotřeby o 0,8 % a v roce 2017 se očekává nárůst celosvětové spotřeby ocelářských výrobků o 0,4 %. Proti předchozím prognózám je současný odhad vývoje zjevné spotřeby mnohem strážlivější. V následující tabulce je zpracován přehled o dosažených objemech a očekávaném vývoji zjevné spotřeby ocelářských výrobků v jednotlivých regionech světa.

Přehled o dosažených objemech a očekávaném vývoji zjevné spotřeby ocelářských výrobků v jednotlivých regionech světa

Zjevná spotřeba (tis.t)	2007	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	výchled 2016	výchled 2017	změna 15/14 v %	změna 16/15 v %	změna 17/16 v %	změna 17/07 v %
EU-28	198,0	119,5	145,4	155,5	140,3	142,0	149,1	153,3	155,4	158,1	2,8	1,4	1,7	-20,1
z toho ČR	6,6	4,5	5,5	6,1	5,8	5,8	6,2	6,6	6,8	6,9	6,7	2,9	2,5	5,7
Ostatní Evropa	31,6	23,9	28,8	32,7	34,1	36,9	37,1	40,1	41,3	42,6	8,2	3,0	3,0	34,5
CIS	56,3	36,0	48,3	55,4	57,7	58,7	56,0	50,0	46,2	48,4	-10,8	-7,5	4,8	-14,0
NAFTA	140,6	83,5	111,2	123,2	132,7	129,9	146,7	134,5	138,8	142,3	-8,4	3,2	2,6	1,2
Již. a Střed. Amerika	41,3	33,5	44,7	46,0	48,7	51,3	48,9	45,4	42,6	44,0	-7,3	-6,0	3,2	6,5
Afrika	22,0	26,9	24,8	28,6	32,9	36,4	37,4	39,0	40,5	43,1	4,3	3,8	6,5	96,1
Střední Východ	44,2	42,1	47,1	51,3	50,7	51,7	53,5	53,0	54,3	56,4	-1,0	2,4	4,0	27,7
Čína	422,5	551,4	587,6	641,2	660,1	735,1	710,8	672,3	645,4	626,1	-5,4	-4,0	-3,0	48,2
Ost. Asie & Oceánie	267,1	223,1	263,5	277,9	286,5	292,1	307,3	312,5	323,0	332,6	1,7	3,4	3,0	24,5
Svět celkem	1 223,7	1 140,0	1 301,4	1 411,8	1 443,7	1 534,2	1 546,9	1 500,1	1 487,6	1 493,6	-3,0	-0,8	0,4	22,1
z toho: Svět bez Číny	801,2	588,5	713,9	770,6	783,6	799,0	836,1	827,7	842,1	867,6	-1,0	1,7	3,0	8,3
BRIC	536,4	652,9	714,2	775,5	801,9	880,1	855,4	812,5	784,6	771,9	-5,0	-3,4	-1,6	43,9
MENA	56,0	58,9	61,9	63,9	67,3	69,4	72,5	72,1	74,4	78,0	-0,6	3,2	4,8	39,3

Zdroj: Worldsteel Association (WSA), Preliminary SRO tables, duben 2016

Pokles objemu celosvětové spotřeby ocelářských výrobků v letech 2008 a 2009, jež byl způsoben celosvětovou finanční a odbytovou krizí, byl překonán již v roce 2010 a v následujících letech dochází k dalšímu postupnému růstu zjevné spotřeby ocelářských výrobků. Rozdílný byl však vývoj spotřeby v jednotlivých regionech světa. Porovnáme-li dosažené objemy spotřeby roku 2015 a očekávané objemy na období 2016 a 2017 s rokem 2007, pak vidíme, že úroveň spotřeby roku 2007 v zemích EU, nebude dosažena ani v roce 2017. Každopádně meziroční růsty objemu celosvětové spotřeby jsou realizovány v jiných regionech, a to především v některých zemích Asie, Jižní Ameriky, Středního Východu a Afriky. Jedná se o postupný přesun spotřeby do zemí dnes nazývaných „rozvojové“.

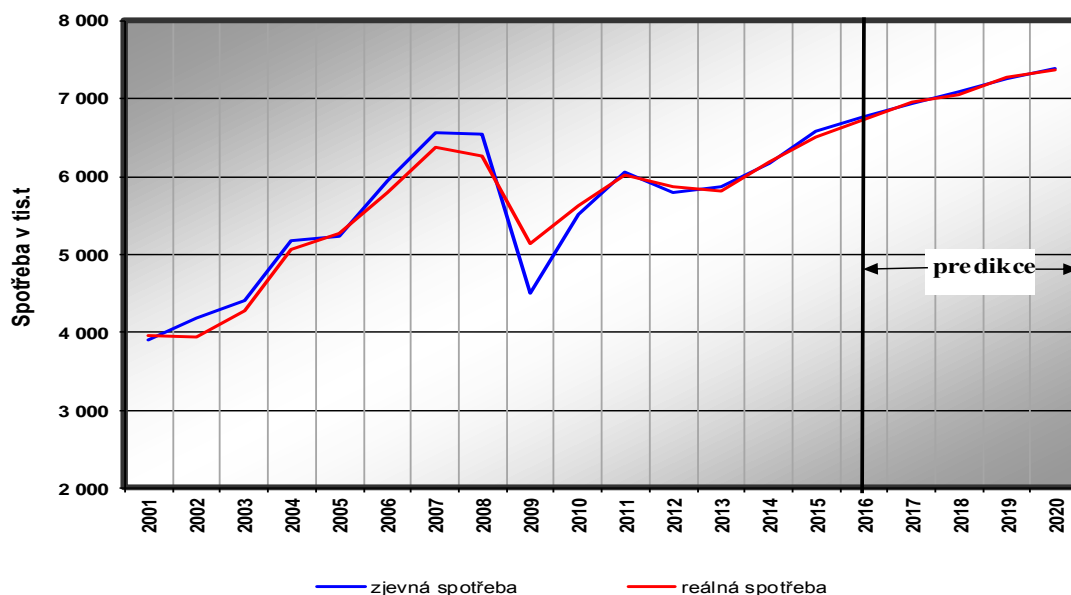
Detailnější údaje o vývoji objemů zjevné spotřeby jednotlivých zemí v období 2007-2015 jsou v příloze 2c.

Zajímavý je vývoj spotřeby v Číně, kdy v období 2007 až 2013, kdy okolní svět se vypořádával s dopady odbytové krize, vzrostla spotřeba ocelářských výrobků o neuvěřitelných 74 %. Ke zlomu dochází, až v roce 2014, kdy se objem zjevné spotřeby meziročně snížil o 3,3 % a v roce 2015 o dalších 5,4 %. Příčinou krize v čínském ocelářském oboru by moha být zaprvé padající cena oceli, zadruhé pak stále klesající domácí poptávka, vyvolaná ochabnutím v oblasti nemovitostí a také v jiných oborech zpracovatelského průmyslu a stavebnictví. Čínská poptávka po oceli slábne a co je horší, Čína sama má velké přebytečné kapacity a snaží se své přebytky exportovat do zahraničí. Podle analytiku Eurofer spadly čínské ceny oceli v posledním období o 40 %. Nebezpečné ale je především to, že velká část materiálu z Číny je na trzích nabízena za dumpingové ceny. Podle sdělení státního statistického úřadu Číny, dosáhly exporty oceli v roce 2015 již 112,4 miliony tun, tj. zvýšení oproti roku 2014 o úctyhodných 20 %. Nebude-li tomu učiněna přítrž, bude ohrožena konkurenceschopnost evropského ocelářského průmyslu. Ve světle těchto nejistot musí EU zostrřit své obchodně-politické instrumenty ve vztahu k budoucímu možnému zhoršení situace v Číně. Tyto instrumenty by v žádném případě neměly být oslabeny tím, že Čína by předčasně obdržela status země s tržní ekonomikou. Čínská vláda slibuje zesílenou a obsáhlou redukci výrobních kapacit státních ocelářských firem. Cílem je, snížit tyto kapacity v nejbližších 5 letech o 100 až 150 milionů tun, sdělila čínská vláda. Navíc budou nové projekty na ocelářské kapacity uloženy k ledu a již málo aktivní ocelárny budou oficiálně uzavřeny. Těmito kroky chce vedení v Pekingu čelit nízkým cenám oceli a podpořit výrobce, trápené dluhy.

Evropský ocelářský svaz Eurofer počítá pro tento a příští rok s lehkým zotavením evropského ocelářského trhu. Svůj výhled opírá o očekávaný růst kovo zpracujícího průmyslu. V příštích dvou letech je možné počítat i se stoupající poptávkou ze stavebnictví a strojírenství. Největší neznámou v tomto výpočtu je ovšem import z třetích zemí, především z Číny. Experti nevyklučují, že vývozy v novém roce budou ještě dále stoupat, slabý čínský juan zlevňuje exporty a zvyšuje jejich mezinárodní konkurenceschopnost, k čemuž nutno připočíst i stále se zvyšující export ruské oceli. Propad rublu přitom zlevňuje ruské válcované výrobky na mezinárodních trzích.

Na základě informací předních poradenských finančních a ekonomických firem ohledně očekávaného vývoje meziročního indexu průmyslové produkce hlavních odběratelských odvětví zpracovatelského průmyslu a stavebnictví, byl nově zpracován očekávaný vývoj objemů zjevné a reálné spotřeby ocelářských výrobků v ČR na období 2016 až 2020. Vycházelo se také z informací WSA (Oxford Economics Study) o vývoji zjevné spotřeby ocelářských výrobků v jednotlivých regionech světa, a také z výhledu zjevné spotřeby v zemích EU, který zpracoval Eurofer.

Vývoj objemů reálné a zjevné spotřeby ocel. výrobků ČR

Reálná (skutečná) spotřeba ocelářských výrobků se od zjevné spotřeby liší objemem změny stavu zásob u obchodníků a spotřebitelů. Vzhledem k tomu, že neexistuje sledování stavu těchto zásob, je reálná spotřeba zjišťována na základě regresního vztahu mezi dlouhodobým vývojem zjevné domácí spotřeby a váhovým průměrem indexu průmyslové produkce jednotlivých odběratelských odvětví ocelářských výrobků (swip).

Zjevná spotřeba ČR

Zjevná spotřeba		2007	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	výchled 2016	výchled 2017	výchled 2018	výchled 2019	výchled 2020
Dlouhé výrobky	tis. t	2 098,1	1 441,5	1 679,3	1 877,7	1 839,5	1 819,9	1 913,2	2 109,8	2 175	2 230	2 280	2 340	2 390
	% změna (y-y)		-30,3	16,5	11,8	-2,0	-1,1	5,1	10,3	3,1	2,5	2,2	2,6	2,1
Ploché výrobky	tis. t	3 877,5	2 681,1	3 355,0	3 594,1	3 489,2	3 481,9	3 719,9	3 885,9	4 000	4 100	4 185	4 270	4 350
	% změna (y-y)		-30,6	25,1	7,1	-2,9	-0,2	6,8	4,5	2,9	2,5	2,1	2,0	1,9
Ocelové trubky	tis. t	592,5	378,5	484,5	591,2	462,1	480,5	532,7	580,8	595	610	625	640	650
	% změna (y-y)		-33,9	28,0	22,0	-21,8	4,0	10,9	9,0	2,4	2,5	2,5	2,4	1,6
Spotřeba celkem	tis. t	6 568,1	4 501,1	5 518,8	6 063,0	5 790,8	5 782,2	6 165,8	6 576,5	6 770	6 940	7 090	7 250	7 390
	% změna (y-y)		-30,8	22,6	9,9	-4,5	-0,1	6,6	6,7	2,9	2,5	2,2	2,3	1,9

Poznámka: V dlouhých výrobcích je započtena spotřeba polotovárů, tažených ocelových tyčí a taženého drátu; v plochých výrobcích pak profily tvářené za studena.

V letech 2010 a 2011 sice poptávka po ocelářských výrobcích v ČR rostla, ale ochlazení poptávky po oceli, vyvolané přetrvávajícími finančními problémy v řadě zemí Eurozóny, a tím snížené dynamiky ekonomického růstu ve většině zemí EU ovlivnilo v letech 2012 a 2013 i tuzemskou spotřebu ocelářských výrobků. Celé období je negativně ovlivněno nízkou úrovní stavební výroby. Výraznější nárůst zjevné spotřeby ocelářských výrobků v roce 2014 o 6,6 % se projevil nejvýrazněji u ocelových trubek a plochých výrobků, ale růst byl zaznamenán i u dlouhých výrobků, což bylo ovlivněno růstem indexu produkce především automobilového průmyslu, ale i strojírenství a kovodělného průmyslu. Po dlouhé době vzrostla i stavební výroba.

Obdobný trend pokračoval i v roce 2015. Celkově se zjevná spotřeba v roce 2015 meziročně zvýšila o 6,7 % a reálná spotřeba se zvýšila o 5,1 %. Na nárůstu objemu zjevné spotřeby se podílel především růst spotřeby dlouhých válcovaných výrobků (betonářská ocel, železniční kolejnice, profilová ocel), růst spotřeby plochých výrobků ZSV (tenké plech a pásy ZSV, plechy a pásy s povrchovou úpravou), dále tlusté plech ZTV a svařované trubky.

Celkový objem zjevné spotřeby ocelářských výrobků v roce 2015 tak překročil o 0,1 % objem spotřeby roku 2007; tj. před počátkem celosvětové odbytové krize. V dalším období se bude dynamika meziročního růstu celkové zjevné spotřeby pohybovat v rozmezí 2 až 3 %, přičemž v důsledku pokračujícího oživení stavební výroby bude dynamičtější růst spotřeby dlouhých výrobků a trubek, než plochých výrobků.

Na růst tuzemské spotřeby ocelářských výrobků v ČR pozitivně působí především růst průmyslové produkce v odvětví automobilového průmyslu, strojírenského průmyslu, kovodělného průmyslu a v posledních dvou letech i růst stavební výroby, tj. největších odběratelských odvětví ocelářských výrobků, které zaujímají více jak 85% podíl celkového objemu zjevné spotřeby ocelářských výrobků. Tento trend by měl pokračovat i v letech 2016 až 2020.

Zjevná spotřeba ocelářských výrobků ČR podle odběratelských odvětví

Odběratelské odvětví	Zjevná spotřeba													
	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013	
	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%
Kovodělný prům.	1 795,2	27,3	1 814,1	27,9	1 276,6	28,3	1 686,0	30,6	1 918,7	31,6	1 813,0	31,3	1 757,6	30,4
Strojírenství	823,0	12,5	880,9	13,5	577,0	12,8	712,8	12,9	845,7	13,9	827,4	14,3	893,0	15,4
Automobilový prům.	1 540,0	23,4	1 581,9	24,3	1 093,3	24,3	1 423,4	25,8	1 612,5	26,6	1 566,0	27,0	1 598,2	27,6
Stavebnictví	1 154,4	17,6	1 042,4	16,0	762,9	16,9	741,8	13,4	741,2	12,2	660,2	11,4	625,7	10,8
Elektrotechnický prům.	317,8	4,8	350,6	5,4	244,0	5,4	302,8	5,5	322,3	5,3	321,6	5,6	365,0	6,3
Ostatní odvětví	608,1	9,3	591,0	9,1	410,7	9,1	509,8	9,2	474,4	7,8	460,0	7,9	422,6	7,3
Obchod	329,6	5,0	243,4	3,7	140,6	3,1	142,2	2,6	148,2	2,4	142,6	2,5	120,1	2,1
Zjevná spotřeba celkem	6 568,1	100,0	6 504,3	100,0	4 505,1	100,0	5 518,8	100,0	6 063,0	100,0	5 790,8	100,0	5 782,2	100,0

Odběratelské odvětví	Zjevná spotřeba													
	2014		2015		výhled 2016		výhled 2017		výhled 2018		výhled 2019		výhled 2020	
	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%
Kovodělný prům.	1 844,0	29,9	1 893,9	28,8	1 920	28,4	1 960	28,2	1 980	27,9	2 010	27,7	2 030	27,5
Strojírenství	971,0	15,7	952,7	14,5	1 010	14,9	1 040	14,9	1 080	15,2	1 120	15,4	1 150	15,6
Automobilový prům.	1 693,1	27,5	1 810,6	27,5	1 860	27,5	1 900	27,3	1 930	27,2	1 960	27,0	1 980	26,8
Stavebnictví	725,6	11,8	974,7	14,8	1 020	15,1	1 060	15,2	1 100	15,5	1 140	15,7	1 190	16,1
Elektrotechnický prům.	369,7	6,0	395,2	6,0	400	5,9	420	6,0	420	5,9	420	5,8	420	5,7
Ostatní odvětví	441,8	7,2	436,1	6,6	450	6,6	470	6,8	470	6,6	490	6,8	510	6,9
Obchod	120,6	2,0	113,2	1,7	110	1,6	110	1,6	110	1,6	110	1,5	110	1,5
Zjevná spotřeba celkem	6 165,8	100,0	6 576,4	100,0	6 770	100,0	6 960	100,0	7 090	100,0	7 250	100,0	7 390	100,0

Objem tuzemské spotřeby ocelářských výrobků je stále výrazněji uspokojován dodávkami z dovozu, což negativně ovlivňuje dosahované objemy tuzemské produkce ocelářských výrobků. Bylo to dáno plnou liberalizací našeho tuzemského trhu a přílivem zahraničního investičního kapitálu do naší republiky. Na druhé straně je nutno zmínit, že některé sortimentní skupiny se v ČR nevyrábějí nebo jen v omezené míře (jedná se především o plechy a pásy za studena válcované a plechy a pásy s povlaky, určené pro automobilový průmysl).

Podíl dodávek z dovozu a z tuzemské produkce na celkovém objemu zjevné spotřebě

Položka	Objemy v tis. t												
	2007	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	výchled 2016	výchled 2017	výchled 2018	výchled 2019	výchled 2020
Celková zjevná spotřeba	6 568,1	4 501,1	5 518,8	6 063,0	5 790,8	5 782,2	6 165,8	6 576,4	6 770	6 940	7 090	7 250	7 390
od tuzemských výrobců	2 112,3	1 244,3	1 504,3	1 407,4	1 198,9	1 259,5	1 632,8	1 632,9	1 660	1 690	1 710	1 730	1 740
tj. % z celkové spotřeby	32,2	27,6	27,3	23,2	20,7	21,8	26,5	24,8	24,5	24,4	24,1	23,9	23,5
z dovozu	4 455,8	3 256,8	4 014,4	4 655,6	4 591,9	4 522,7	4 533,0	4 943,5	5 110	5 250	5 380	5 520	5 650
tj. % z celkové spotřeby	67,8	72,4	72,7	76,8	79,3	78,2	73,5	75,2	75,5	75,6	75,9	76,1	76,5

Rostoucí podíl exportu z tuzemské produkce ocelářských výrobků a trvalé rostoucí objem dovozu negativně ovlivňují podíl tuzemské produkce na zjevné spotřebě ocelářských výrobků. Výjimkou byl rok 2014, kdy objem tuzemských dodávek meziročně vzrostl (meziroční snížení objemu vývozu) při současném meziročním snížení objemu dovozu. V průběhu roku 2015 byla dynamika růstu objemu vývozu opět vyšší než objemu produkce ocelářských výrobků, to znamená snížení objemu dodávek na tuzemský trh od domácích výrobců. Nárůst tuzemské spotřeby tak musel být realizován zvýšeným objemem dodávek z dovozu. Tím podíl dovozu na celkové zjevné spotřebě ocelářských výrobků se opětovně zvýšil. Pro další období do roku 2020 očekáváme další postupné zvyšování podílu dovozu na celkovém objemu zjevné spotřeby ocelářských výrobků.

Na základě výše predikovaných objemů zjevné spotřeby a očekávaného vývoje zahraničního obchodu ocelářských výrobků byl zpracován i očekávaný vývoj požadovaných objemů celkových dodávek tuzemské finální ocelářské produkce v letech 2016 až 2020.

Objemy celkových dodávek finální produkce

	Objemy v tis. t													změna v %				
	2007	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	výchled 2016	výchled 2017	výchled 2018	výchled 2019	výchled 2020	16/15	17/16	18/17	19/18	20/19
Dodávky *)	6 237,2	4 281,7	4 726,9	5 063,2	4 709,5	4 783,9	4 882,3	4 984,8	5 070	5 160	5 240	5 340	5 430	1,7	1,8	1,6	1,9	1,7
Vývoz	5 324,7	3 776,7	4 512,2	4 764,6	4 855,5	4 967,0	4 542,0	4 641,8	4 740	4 850	4 950	5 060	5 160	2,1	2,3	2,1	2,2	2,0
Dovoz	5 655,6	3 996,1	5 304,1	5 764,4	5 936,8	5 965,3	5 825,5	6 233,4	6 440	6 630	6 800	6 970	7 120	3,3	3,0	2,6	2,5	2,2
Zjevná spotřeba	6 568,1	4 501,1	5 518,8	6 063,0	5 790,8	5 782,2	6 165,8	6 576,4	6 770	6 940	7 090	7 250	7 390	2,9	2,5	2,2	2,3	1,9

Vysvětlivky: *) Objem produkce válcovaného materiálu, vč. určeného na produkci výrobků I. transformace (výrobní spotřeba)

Z hlediska základních sortimentních skupin hutní produkce odpovídají propočteným potřebám „dodávek“ následující objemy výroby:

Dosažené a očekávané objemy výroby dle sortimentu

Výroba (tis.t)	2007	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	výchled 2016	výchled 2017	výchled 2018	výchled 2019	výchled 2020	Změna 16/15 v %	změna 17/16 v %	změna 18/17 v %	změna 19/18 v %	změna 20/19 v %
Surové železo	5 287,2	3 482,6	3 986,9	4 136,9	3 935,2	4 039,5	4 152,4	4 031,1	3 840	3 900	3 990	4 060	4 120	-4,7	1,6	2,3	1,8	1,5
Surová ocel	7 058,9	4 593,6	5 179,6	5 586,3	5 088,1	5 171,3	5 360,0	5 261,6	4 990	5 070	5 180	5 270	5 350	-5,2	1,6	2,2	1,7	1,5
Válcovaný materiál	6 301,1	4 300,2	5 077,6	5 088,9	4 688,7	4 831,0	4 829,2	4 893,7	4 970	5 060	5 140	5 240	5 330	1,6	1,8	1,6	1,9	1,7
Ocelové trubky	777,2	469,1	579,2	595,2	596,7	573,4	606,9	580,5	575	590	605	620	630	-0,9	2,6	2,5	2,5	1,6

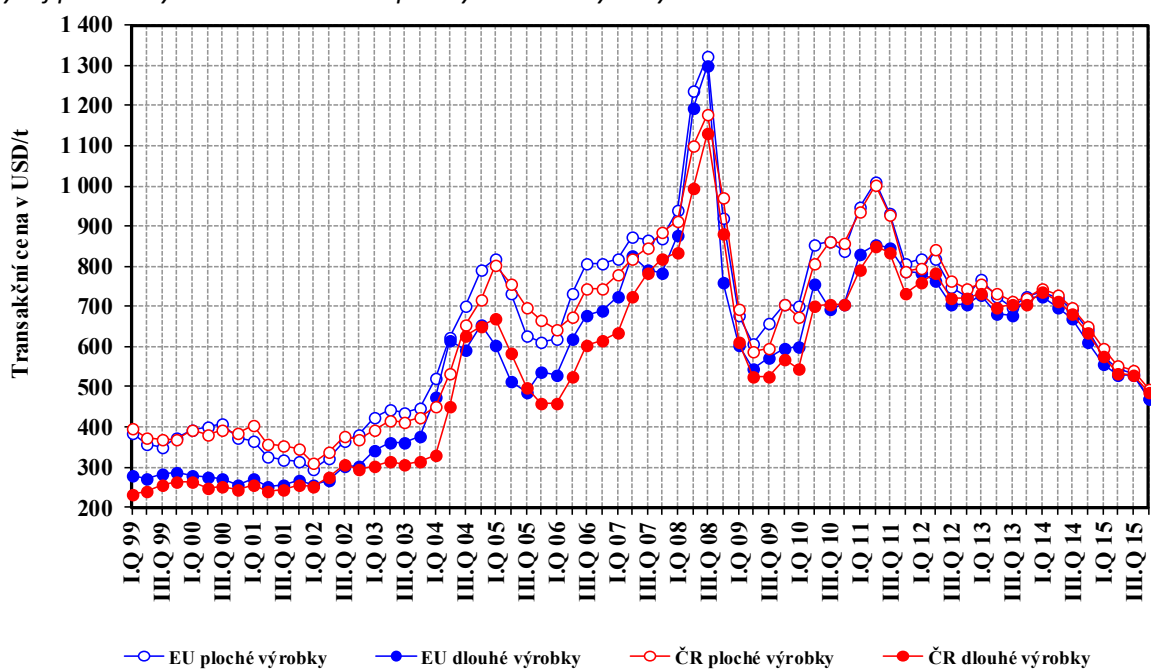
Přes očekávaný negativní vliv vysokých cen elektrické energie, zvyšujících se nákladů na dodatečná opatření na zlepšení životního prostředí a přetrvávajících vysokých exportu levné čínské oceli je očekáváno v letech 2016 až 2020 pokračování růstového trendu objemů finální ocelářské produkce v rozmezí 1 až 3 %.

2.4 Analýza vývoje cen

Vývoj cen vstupních surovin (především železné rudy, koksovatelného uhlí, šrotu) má vliv na vývoj cen ocelářských výrobků a tím i dopad na vývoj poptávky ze strany spotřebitelských odvětví v tuzemsku i v zahraničí., což ovlivní vývoj produkce oceli a finálních ocelářských výrobků v průběhu predikovaného období.

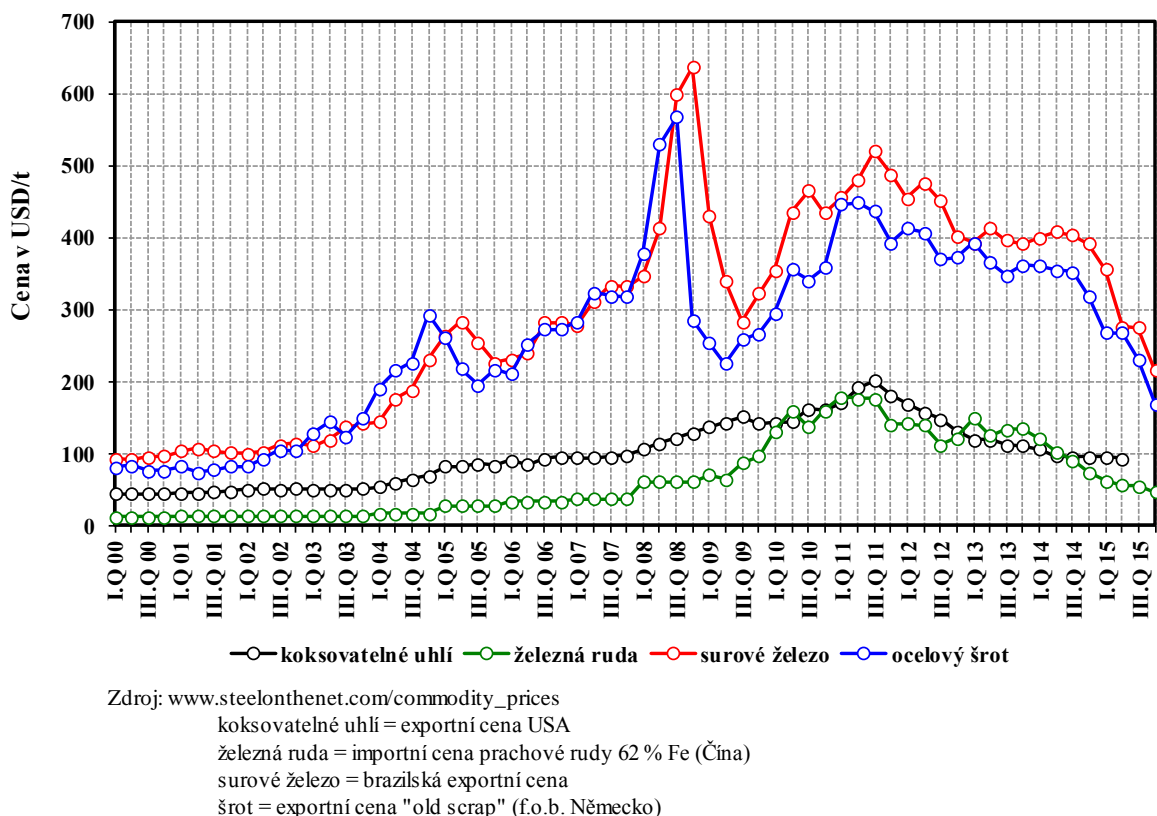
Následující grafy porovnávají vývoj kvartálních cen ocelářských výrobků a cen vstupních surovin za období 1. Q 2000 až 4. Q 2015. Jsou zde uvedené cenové údaje (transakční ceny) pouze vybraných sortimentních skupin dlouhých a plochých válcovaných výrobků. Transakční ceny jsou ceny placené konečnými spotřebiteli a obchodníky za prvotřídní materiál ve výrobcích, definovaných v tabulkách. Ceny se vztahují na pravidelné obchodní případy mezi obchodníkem a domácím výrobcem, sjednané během běžného měsíce pro dodávky v budoucím období. Transakční ceny zahrnují všechny přírážky pro nejnižší jakostní stupeň oceli ve specifikovaných výrobcích prodávaných z výrobního závodu. Ceny v tabulkách se týkají obchodů mezi výrobcem a velkými stálými zákazníky. Pro ostatní zákazníky jsou ceny o 3 – 5 % vyšší. Ve sledovaných cenách nejsou zahrnuty poplatky za dodání a místní daně. V cenách nejsou rovněž zohledněny dovozní přírážky.

Vývoj průměrných čtvrtletních cen plochých a dlouhých výrobků na trzích ČR a EU

Zdroj: MEPS - International Seel Review

Vývoj cen vstupních surovin ocelářského průmyslu

V průběhu sledovaného období dochází k výrazným změnám cen jak ocelářských výrobků, tak také vstupních hutních surovin. Na tuzemském trhu i na trzích zemí EU dochází od počátku roku 2004 až do počátku 3. čtvrtletí 2008, s určitým propadem v průběhu roku 2005, k výraznému růstu cen jak dlouhých, tak plochých výrobků. V průběhu uvedeného období se průměrné ceny plochých výrobků zvýšily ze 450 USD/t na 1180 USD/t; tj. o cca 160 % a průměrné ceny dlouhých výrobků se zvýšily z 330 USD/t na 1130 USD/t; tj. o cca 240 %. Růst cen byl diktován nejen pokračující konjunkturou na domácím a světovém trhu, ale také vývojem cen surovinových vstupů. Toto období je charakterizováno dynamickým až dvojciferným meziročním růstem produkce i spotřeby oceli v Číně, v důsledku růstu stavební produkce při budování infrastruktury v souvislosti s přípravou na OH. Tato zvýšená produkce oceli vyvolala zákonitě zvýšenou poptávku po vstupních surovinách. V průběhu tohoto období se ceny koksovateľného uhlí zvýšily s 54 USD/t na 130 USD/t; tj. o cca 130 %, cena železné rudy se zvýšila z 16 USD/t na 61 USD/t; tj. o cca 280 % a cena ocelového šrotu stoupla ze 190 USD/t na 565 USD/t; tj. o cca 200 %.

Výrazný pokles poptávky od 2. poloviny roku 2008 a zejména v 1. pololetí 2009 znamenal nejen snížení objemu produkce, ale i cen ocelářských výrobků. Ceny plochých a dlouhých výrobků se za toto období celkově snížily o cca 55 %. Cena surového železa se snížila o 50 %, přestože cena železné rudy se snížila jen o cca 25 % a cena koksovateľného uhlí se dokonce zvýšila o 20 %. Cena železného šrotu se za uvedené období snížila o 60 %. V období od 2. poloviny roku 2009 až do konce 1. pololetí 2011 dochází k postupnému nárůstu poptávky po ocelářských výrobcích, tím ceny plochých i dlouhých válcovaných výrobků postupně pulsujícím způsobem narůstaly. Celkově se v průběhu uvedeného období zvýšily na tuzemském a unijním trhu ceny plochých výrobků o cca 70 % a ceny dlouhých válcovaných výrobků o cca 60 %. Vedle oživení poptávky měl na nárůst cen ocelářských výrobků vliv

i růst cen vstupních surovin. V průběhu uvedeného období se cena koksovateľného uhlí zvýšila o cca 50 %, cena železné rudy o 170 % a cena železného šrotu se navýšila o cca 100 %.

Od 2. pololetí 2011 v důsledku zesílené nejistoty na finančních trzích některých zemí EU, ale i pokračujícímu propadu produkce některých odběratelských odvětví, jako např. stavebnictví, se poptávka po oceli výrazněji snížila, což se projevilo ve snížení cen jak plochých, tak dlouhých výrobků. Trend snižování poptávky a cen plochých i dlouhých výrobků jak na tuzemském, tak na evropském unijním trhu pokračoval i v průběhu roků 2012 až 2015, vždy s určitým oživením poptávky, a tím zvýšením cen plochých a dlouhých výrobků počátkem každého roku, v důsledku doplňování zásob. Koncem roku 2015 se tak ceny plochých i dlouhých výrobků dostaly na své dvanáctileté minimum; tj. cca na úroveň cen roku 2004. Vývoj cen byl diktován nejen vývojem tuzemské a zahraniční poptávky po oceli, ale zejména vývojem cen vstupních surovin.

Jednota názorů panuje v tom, že ceny již zřejmě dosáhly svého dna. Někteří dotázaní nákupčí nevyklučují, že by ceny mohly jít ve druhém čtvrtletí lehce nahoru, ovšem jen v nízké úrovni. Jako podpora tomuto trendu by mohl působit fakt, že na jaře se ve výrobních závodech tradičně zvyšuje počet přicházejících zakázek. Trh se připravuje minimálně na poněkud delší dodací lhůty.

Důležitou roli ve vývoji cen vstupních surovin z hlediska poptávky a nabídky stále výrazně sehrává vývoj meziroční dynamiky růstu ocelářské produkce v Číně, která produkuje téměř polovinu světové produkce oceli. Meziroční pokles produkce surového železa a oceli Číny v posledních dvou letech a očekávaný obdobný vývoj i v příštích letech, při současném nárůstu těžebních kapacit železné rudy, u 3 hlavních těžebních společností i v dalších letech tlačí cenu železné rudy dolů. Za celý rok 2015 zvýšil celosvětově největší železnorudný podnik brazilský těžařský koncern Vale SA meziročně odbyt o 4,3 % víc Tato expanze ovšem srazila cenu železné rudy v čínských přístavech až na 37 USD za tunu. Cena železné rudy se sice počátkem roku 2016 dostala na cca 50 USD/t, ale podle analytiků se jedná o krátkodobý vzestup, neboť například BHP Billiton nejnověji potvrdil, že chce v Austrálii v letošním roce vyprodukovat více železné rudy. Podle analytiků tak bude trvat dlouho, než se zámořský trh se železnou rudou dostane opět do rovnováhy. BHP Billiton ale očekává, že se opatrná čínská poptávka po oceli vzpamatuje, když začnou v příštích měsících znovu stavební práce.

Obdobná situace je u vývoje cen koksovateľného uhlí. Na spotovém trhu poptávka po koksovateľném uhlí téměř zkolabovala. Hospodářské oslabení v Číně a přebytečné kapacity se odrážejí na tržní náladě. Cena za australské koksovateľné uhlí na spotovém trhu spadla počátkem roku 2016 na 76,9 USD za tunu.

Ceny šrotu klesly v minulém roce o 35 % a konec poklesu není v dohledu. Protože je železná ruda tak levná, jako už roky nebyla, a protože se současně na trh dere velmi levná čínská ocel, stává se ocelový šrot neprodejný. V roce 2011 byly ceny za ocelový šrot přes 400 USD/t za tunu, dnes je to pod 170 USD/t. A vyhlídky jsou chmurné.

Experty na vývoj trhu oceli a surovin byl na www.steelonthenet.com zpracován ekonometrický model očekávaného vývoje cen ocelářských výrobků a vstupních surovin do roku 2025. Podle tohoto modelu by ceny plochých a dlouhých výrobků, ale také ceny železné rudy a ocelového šrotu měly v roce 2016 spíše stoupat. V následujícím období by ceny oceli i surovin měly postupně růst až do roku 2019, načež by následovala nejprve částečná stagnace růstu cen a následně výraznější růst cen až do roku 2022 na úroveň zhruba odpovídající cenám roku 2011. Pak by následoval výraznější pokles cen ocelářských výrobků i vstupních surovin až do roku 2025.

2.5 Ocelový a litinový odpad

Ocelový a litinový odpad (dále jen šrot) je významnou druhotnou surovinou, která je nezbytná pro výrobu oceli a litiny. Vývoj spotřeby šrotu a podíl této spotřeby na výrobě v České republice v časové řadě od roku 2002 ukazuje následující tabulka.

Vývoj spotřeby šrotu a podíl této spotřeby na výrobě v České republice (údaje v tis. t)

rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
výroba surové oceli a litiny	7 067	7 356	7 629	6 797	7 500	7 659	6 957
spotřeba šrotu na výrobu	3 245	3 288	3 477	3 132	3 400	3 566	3 276
podíl spotřeby na výrobě	45,9	44,7	45,6	46,1	45,3	46,6	47,1
rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
výroba surové oceli a litiny	5 124	5 770	6 181	5 644	5 752	5 951	5 844
spotřeba šrotu na výrobu	2 143	2 525	2 844	2 517	2 445	2 468	2 396
podíl spotřeby na výrobě	41,8	43,8	46,0	44,6	42,5	41,5	41,0

Podíl šrotu na výrobě je dlouhodobě vyšší než 41 % a je dán především strukturou výrobních agregátů hutních podniků, v menší míře pak technologií výroby, zakázkovou náplní a nákupní cenou.

Šrot potřebný na výrobu oceli je hutními podniky získáván ze dvou hlavních zdrojů:

1. Vlastní výskyt ve výrobním podniku (vratný šrot, demoliční šrot, a pod.)
2. Nakupovaný šrot (z výrobních podniků, od zpracovatelů šrotu, od obchodních firem a z dovozu)

V materiálových bilancích hutních podniků se obvykle počítá se třemi zdroji odpadů:

1. Výrobní (vratný) odpad vznikající při hutní výrobě.
2. Zpracovatelský odpad vznikající při zpracování hutních výrobků ve zpracovatelském průmyslu.
3. Spotřebitelský (amortizační) odpad vznikající po definitivním vyřazení výrobku (součásti) z činnosti, pro kterou byl určen.

Následující tabulka ukazuje vývoj struktury zdrojů šrotu v ČR od roku 2002.

Vývoj struktury zdrojů šrotu v ČR od roku 2002 (údaje v tis. t)

rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
výrobní odpad	1 135	1 178	1 236	1 205	1 262	1 240	1 248
zpracovatelský odpad	517	530	621	576	657	722	715
amortizační odpad	2 395	2 387	2 359	2 354	2 374	2 345	2 357
odpad celkem	4 047	4 095	4 216	4 135	4 292	4 308	4 320
rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
výrobní odpad	876	1 023	1 049	900	866	889	902
zpracovatelský odpad	495	552	655	625	625	666	710
amortizační odpad	2 404	2 418	2 417	2 413	2 272	1 800	1 655
odpad celkem	3 775	3 993	4 121	3 939	3 763	3 355	3 267

Objemově nejmenší podíl zdrojů šrotu tvoří zpracovatelský odpad, který závisí na množství ocelářských výrobků spotřebovaných ve zpracovatelském průmyslu a na technické úrovni zpracování.

Větší podíl tvoří výrobní odpad, jehož množství však v časové řadě pokleslo s nástupem plynulého odlévání a v posledních letech se v závislosti na výši výroby surové oceli ustálilo na cca 900 tis.tun/rok.

Objemově nejvýznamnější je šrot amortizační, jehož objektivní množství lze stanovit velmi obtížně. Ve výše uvedené tabulce byl použit propočet, který vychází z evropského standardu, přičemž výsledné množství amortizačního odpadu je vztaženo k výrobě oceli a současně se počítá s dobou obrátky odpadu 23 let.

Pro zpracovatelský + amortizační odpad se mnohdy souhrnně používá pojem „odběratelský odpad“, což je využito v následující tabulce, která prognózuje možné zdroje odpadu a další důležité ukazatele pro výrobu oceli v České republice do roku 2020.

Možné zdroje odpadu a další důležité ukazatele pro výrobu oceli v České republice (údaje v tis. t)

poř. č.	Ukazatel	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	spotřeba šrotu na výrobu oceli a litiny	2 395,5	2 330,0	2 365,0	2 410,0	2 450,0	2 490,0
2	vlastní výskyt	902,4	870,0	880,0	900,0	915,0	915,0
3	nákup šrotu	1 547,0	1 460,0	1 485,0	1 510,0	1 535,0	1 575,0
4	vývoz šrotu	1 822,7	1 800,0	1 850,0	1 900,0	1 950,0	2 000,0
5	dovoz šrotu	535,3	550,0	560,0	570,0	580,0	600,0
6	saldo vývoz – dovoz	1 287,4	1 250,0	1 290,0	1 330,0	1 370,0	1 400,0
7	zdroje šrotu celkem (ř.1+6)	3 682,9	3 580,0	3 655,0	3 740,0	3 820,0	3 890,0
8	z toho šrot odběratelský (ř.7-2)	2 780,5	2 710,0	2 775,0	2 840,0	2 905,0	2 975,0

V prognóze je respektováno zastavení ocelářské kapacity ve společnosti Vítkovice Steel (dále jen VS) v roce 2015, přičemž se předpokládá zvýšení zdrojů šrotu minimálně o 145 tis. tun/rok (průměrná spotřeba šrotu na výrobu ve společnosti VS za poslední tři roky).

Následující tabulka ukazuje vývoj vývozu a dovozu železného a ocelového odpadu v ČR od roku 2002. Patrný je prudký nárůst vývozu od roku 2004, kdy se ČR začlenila do EU.

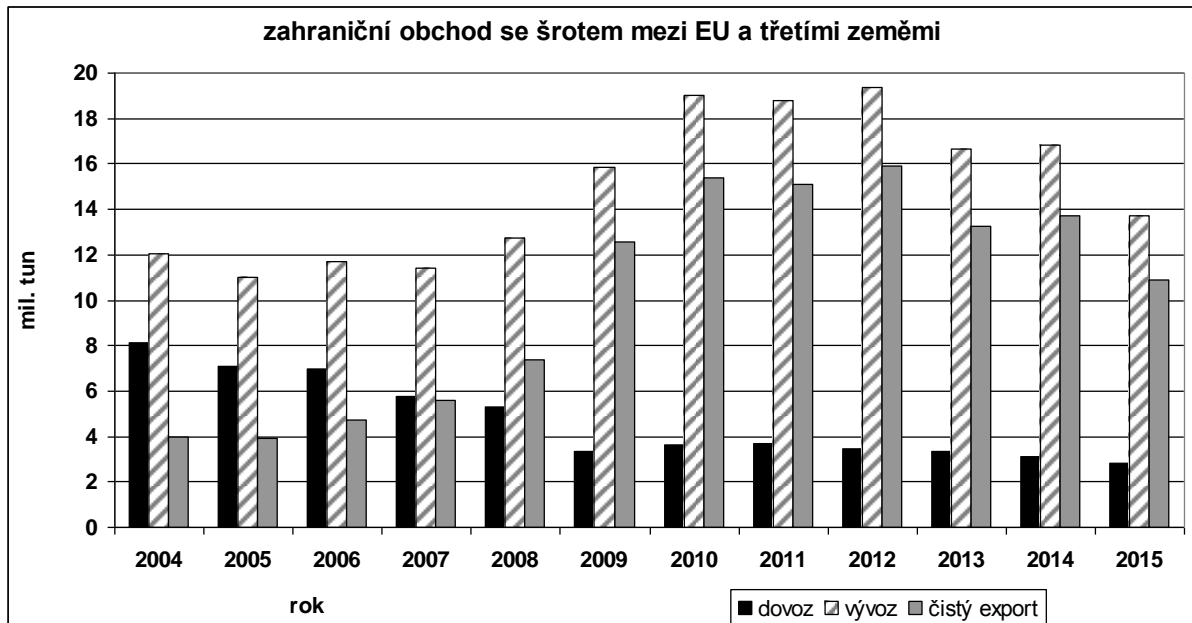
Vývoj vývozu a dovozu železného a ocelového odpadu v ČR (údaje v tis. t)

rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
vývoz šrotu	1 057,0	1 178,6	1 561,6	1 216,1	1 444,0	1 684,1	1 843,1
dovoz šrotu	372,3	503,7	595,1	362,2	544,5	514,0	507,6
saldo vývozu a dovozu	684,7	674,9	966,5	853,9	899,5	1 170,1	1 335,5
rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
vývoz šrotu	1 473,2	1 836,3	2 034,9	2 028,4	1 882,0	2 053,9	1 822,7
dovoz šrotu	392,4	401,8	496,8	505,7	577,7	596,2	535,3
saldo vývozu a dovozu	1 080,8	1 434,5	1 538,1	1 522,7	1 304,3	1 457,7	1 287,4

Vývoz šrotu z ČR v roce 2015 poklesl o více než 200 tis. tun, což souvisí se snížením poptávky v důsledku meziročního poklesu výroby surové oceli ve světě i v EU. S předpokládaným mírným zvyšováním výroby surové oceli do roku 2020 počítáme s nárůstem ročního vývozu šrotu z ČR na hodnoty kolem 2 mil. tun.

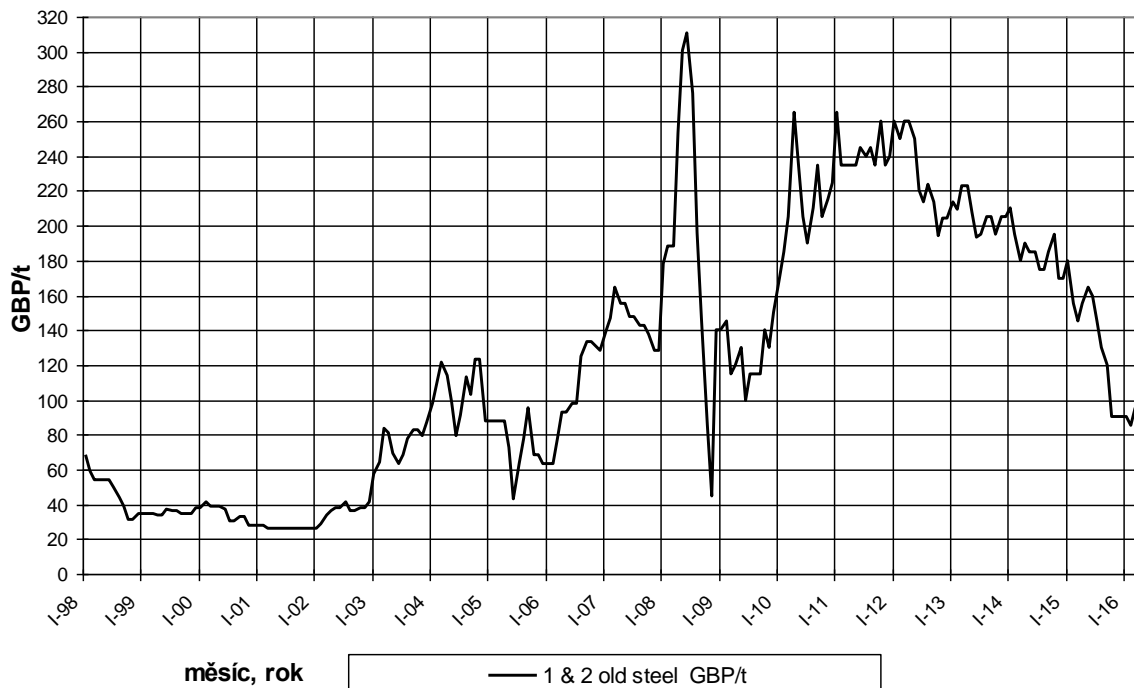
V zemích EU je šrotu přebytek, neboť značné množství je exportováno do třetích zemí, především do Turecka (v roce 2015 více než 73 % celkového čistého exportu). Od krizového roku 2008 se export do třetích zemí výrazně zvýšil, což je patrné z níže uvedeného grafu. Situace souvisí především se snížením objemu výrob surové oceli v EU v tomto období.

Zahraniční obchod se šrotem mezi EU a třetími zeměmi

Výrazné snížení poptávky po šrotu na výrobu oceli v roce 2015 se odrazilo i na cenovém vývoji což dokládá následující graf dle Metal Bulletinu pro starý ocelový šrot.

Vývoj cen starého ocelového šrotu dle MB

Tuzemské ceny pro tento druh šrotu včetně dopravy klesly na počátku roku 2016 až pod hranici 4000 Kč/t.

3 Ekonomika, pozice českého ocelářského průmyslu

3.1 Makroekonomické aspekty a vliv na ocelářský průmysl

Globální makroekonomický vývoj v roce 2015 byl ve znamení ekonomického růstu, poklesu inflace a nezaměstnanosti. Zároveň byl loňský rok ve znamení největších rozdílů mezi hlavními světovými ekonomikami za poslední dvě desetiletí. Největší kontrast nastal mezi ekonomikami eurozóny a USA. Na globální ekonomiku má nezanedbatelný vliv také Čína, Japonsko a obecně rozvíjející se trhy.

Americká ekonomika rostla v uplynulém roce meziročním tempem reálného HDP o 2,5 % za vydatného přispění spotřeby domácností, zatímco růst ekonomiky eurozóny v roce 2015 byl o jeden procentní bod nižší navzdory citelné podpoře evropské centrální banky a slabého EUR. Kupní síla domácností v USA ve výsledku vedla k ochotě americké centrální banky zvednout poprvé po deseti letech hlavní úrokovou sazbu.

Vývoj ekonomiky byl v r. 2015 výrazně ovlivňován cenami komodit a energií. Ty v loňském roce zažily nejhorší období za více než čtvrtstoletí, když ceny ropy poklesly o třetinu. Pohyb cen ropy na sebe strhává velkou pozornost nejen finančních trhů, ale například také centrálních bank (prostřednictvím jejího vlivu na inflační očekávání). Pozitivní je skutečnost, že tlaky na pokles cen ropy pramení ze strany nabídky (příliš vysoká těžba), spíše než ze strany poptávky (tj. nízké spotřeby, která by signalizovala problém globálního ekonomického růstu). Na druhou stranu mají nízké ceny ropy a potažmo dalších energií velmi zhoubné důsledky pro mnoho sektorů, ale také regionů na těžbě surovin závislých.

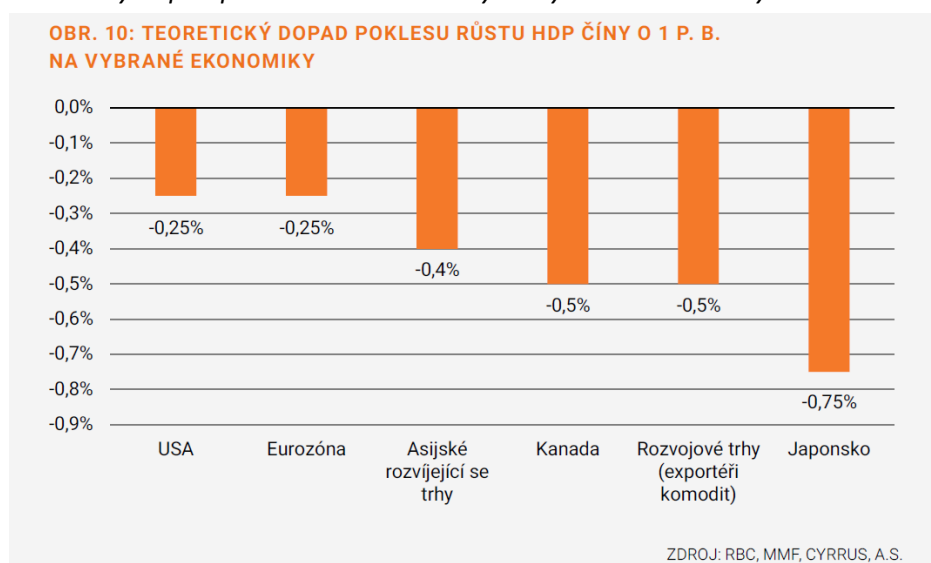
Sedm let po skončení krize se většina hlavních světových ekonomik nachází stále výrazně pod svým potenciálem a absence inflačních tlaků, resp. naopak hrozba deflace, nutí centrální banky udržovat úrokové sazby na historických minimech a přijímat bezprecedentní opatření. Hlavní motor ekonomického růstu (a také inflačních tlaků skrze ceny komodit a energií) posledních dvou dekád, Čína, bojuje s přerodem na vyspělejší ekonomiku, což s sebou nutně přináší i větší nejistotu a postupnou konvergenci tempa růstu ekonomiky blíže k normálu vyspělejších zemí. To ovlivňuje průběh ekonomického cyklu směrem k jeho prodloužení. K tomu všemu přispívá dopad stárnutí populace a dalších demografických jevů na růstový potenciál vyspělých center jako jsou Spojené státy či země Evropské unie. Podle některých analytiků, kombinace výše uvedených faktorů způsobí prodloužení ekonomického cyklu, a mírně sníží tempo růstu vyspělých ekonomik. Výsledkem je, že po sedmi letech od finanční krize je světová ekonomika spíše u středu ekonomického cyklu než na jeho konci.

V porovnání s poslední predikcí tak zůstaly vyhlídky světové ekonomiky bez podstatné změny. Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) upravila předpověď globálního hospodářského růstu i na příští rok směrem dolů a odhad růstu světové ekonomiky, měřený růstem HDP byl revidován z 3,6 % na 3,3 %. Za zhoršeným ekonomickým výhledem stojí dramatické zpomalení světového obchodu, týkající se zejména Číny a ostatní rozvíjejících se trhů. Podobné prognózy zveřejnil také Mezinárodní měnový fond, který zdůraznil, že světová ekonomika poroste nejpomaleji od skončení poslední globální ekonomické recese. Neočekávaně výrazný propad čínského importu vyvolává opatření čínské centrální banky, která vedou k ještě většímu rozvolnění monetární politiky a oslabení čínské měny, což dále podporuje čínskou exportní expanzi. Hospodářský růst Číny odhaduje OECD pro 2015 na 6,8 % a pro rok 2016 jen 6,5 %, tedy výrazně nižší než v předchozích letech.

Podle některých předpovědí by se tempo růstu mezi USA a Evropou mělo v roce 2016 pomalu srovnávat. Měnová restrikce prováděná americkou centrální bankou nenechá ekonomiku expandovat nad svůj potenciál a tempo růstu by se mělo přiblížit tomu z roku 2015. K tomu by měl vést rovněž tlak na růst mezd a silnější USD. Na druhou stranu vzhledem k relativně nižší závislosti na růstu ostatních ekonomik je odhad růstu americké ekonomiky spojen do budoucna s nižšími riziky v porovnání s Evropou. Evropská ekonomika podle konsenzu analytiků v roce 2016 ještě zrychlí dynamiku růstu vlivem pokračující masivní podpory od ECB a slabého EUR. Eurozóna má ke svému potenciálnímu tempu růstu, inflaci i žádoucí nezaměstnanosti daleko a ECB bude i nadále používat své nástroje na podporu ekonomiky. Slabé euro by mělo příznivě ovlivňovat zisky firem, tedy valuaci akciového trhu. Rizikem zůstává vyšší závislost evropské ekonomiky na zahraničním obchodě v porovnání s americkou ekonomikou. Inflace se v loňském roce propadla až na 0,1 % v USA i v eurozóně, ovšem k tomu vydatně přispěl jednorázový efekt propadu ceny ropy. Růst cen bez vlivu energií byl v USA v průměru 1,8 %, v eurozóně jen 0,9 %. Ropa se promítá do všech odvětví v podobě vstupních nákladů a firmy si tak mohou dovolit zvýšit ziskovost i při ponechání ceny svých výrobků/služeb. Centrální banky jak v USA, tak i v eurozóně mají inflaci jako jeden ze svých hlavních měnově-politických cílů (v rozvinutém světě na úrovni mírně pod 2 %). Inflace 0,1 % by za normálních okolností vedla k další měnově-politické podpoře ze strany centrálních bank. To se ale děje jen v Evropě, nikoliv v USA. Tamní silná domácí poptávka, nízká nezaměstnanost a jednorázový faktor ropy vede FED ke snaze zpomalit ekonomiku navzdory nízké celkové inflaci.

Vývoj světové ekonomiky bude i v letošním roce výrazně ovlivňovat Čína. Čínská ekonomika prochází řízenou transformací, přičemž není jasné, při jaké úrovni ekonomického růstu dojde ke stabilizaci a nastavení dlouhodobého normálu. Zatím tamní ekonomika pokračuje v oslabování navzdory snahám vlády i centrální banky situaci uklidnit. Z výše uvedených důvodů je Čína vnímána jako největší riziko pro vývoj světové ekonomiky a akciové trhy v r. 2016. Nejvíce spekulativní měnově-politický nástroj jsou manipulace s měnou, které by mohly vyvolat jak měnovou válku mezi jihoasijskými zeměmi, tak i znevýhodnění hlavních světových ekonomik v zahraničním obchodě. To se již nyní výrazně projevuje právě přílivem levné ocelářské produkce do Evropy i USA, ale netýká se pouze ocelářských produktů. Dopad poklesu dynamiky růstu čínské ekonomiky na globální trh lze dokreslit i kvantifikací teoretického vlivu na vybrané ekonomiky, viz graf.

Teoretický dopad poklesu růstu HDP Číny na vybrané ekonomiky

Přímý dopad na vývoj ekonomiky bude mít v r. 2016 i nezaměstnanost. Ta byla vloni jednou z nejdůležitějších veličin zejména v USA. Právě pracovní trh jako hlavní kritérium vedl FED ke zvýšení sazeb. Aktuální míra nezaměstnanosti názorně ukazuje rozdílnost evropské a americké ekonomiky: 5,0 % vs. 10,5 %. Zatímco americká nezaměstnanost klesla na úroveň před finanční krizí z let 2007/2008, ta evropská je stále o 3,5 procentního bodu vyšší než v roce 2008. Úroveň nezaměstnanosti v USA od roku 2010 klesla nezaměstnanost z 10 % na polovinu a v roce 2016 by měla nadále klesat až na očekávaných 4,8 %, hluboko pod desetiletý průměr, což vytváří relativně silné tlaky na růst mezd, tedy na pokles ziskových marží firem (za jinak stejných okolností). Situace v eurozóně je diametrálně odlišná. Nezaměstnanost se drží nad 10 % a očekávaná úroveň 10,5 % na konci příštího roku (v porovnání s desetiletým průměrem 10 %) by k tlakům na růst mezd vést neměla.

3.1.1 Hodnocení vývoje v ČR

Za celý rok 2014 se HDP ve stálých cenách meziročně zvýšil v průměru o 2%. V průběhu 1. pololetí r. 2015 se tempo ekonomiky ještě zrychlilo, když meziroční růst činil v 1. čtvrtletí 4% a v druhém 4,5%. HDP rostl v 1. pololetí i mezikvartálně o 2,5, resp. 1%.

Vysokou dynamiku růstu si česká ekonomika podržela i ve třetím čtvrtletí roku 2015, kdy se HDP meziročně zvýšil o 4,7%, resp. o 0,7% mezikvartálně. V posledním čtvrtletí roku se dynamika růstu HDP v mezikvartálním srovnání zastavila, meziročně činil růst stále ještě 4%. Výsledek konce roku zaostal za očekáváním mj. v důsledku výpadku výroby v energetice a v chemickém průmyslu způsobený nečekaně dlouhými odstávkami.

Za celý rok 2015 dosáhl ekonomický růst ČR slušných 4,3 %. Jde o nejlepší výsledek za posledních osm let. Hospodářský růst je navíc rovnoměrně rozprostřen mezi všechna odvětví tuzemské ekonomiky. I když ekonomika v závěru roku zpomalila (meziročně), s čímž se počítalo až v letošním roce, vytvořená hrubá přidaná hodnota (HPH) v ekonomice i nadále rostla a důvody ke zpomalení jsou výsledkem spíše mimořádných událostí. Nejde tedy o propad poptávky ať už domácí nebo zahraniční. Základy ekonomického růstu zůstávají nadále solidní a stabilní.

HPH se v roce 2015 zvýšila v porovnání s předchozím rokem o 3,8 %. Růst se projevoval napříč všemi oblastmi národního hospodářství. Podobně jako v roce 2014 představoval příspěvek zpracovatelského průmyslu zhruba polovinu růstu HPH (1,9 p. b.). Na rozdíl od roku 2014 ovšem přispěla k růstu HPH rovnoměrněji také všechna ostatní odvětví národního hospodářství.

Na straně poptávky růst ekonomiky pomohly zrychlit rostoucí spotřeba domácností (o 2,9 %) spolu s vyšší investiční aktivitou (9,6 %). Obě tyto nejvýznamnější složky domácí poptávky rostly nejrychleji od roku 2007. Za hospodářským růstem proto v roce 2015 stála spíše domácí poptávka než zahraniční obchod. Investice včetně zásob přispěly k růstu HDP 1,9 p. b., spotřeba domácností 0,8 p. b. a spotřeba vládních institucí 0,6 p. b. Příspěvek zahraničního obchodu činil 1,0 p. b., a to hlavně díky zlepšení ke konci roku. Stejně jako v roce 2014 pokračoval trend rychlejšího růstu dovozu než vývozu.

Níže uvedená tabulka odráží pokles ekonomiky v uplynulých letech v důsledku nižšího tempa růstu v Evropě, ale i vnitřních problémů české ekonomiky, z nichž lze jmenovat zejména nízkou poptávku obyvatelstva, nízkou míru investic, rychle rostoucí nezaměstnanost a s tím související i nízkou úroveň inflace. Ve snaze povzbudit ekonomiku, vytvořit nová pracovní místa a zabránit deflaci, přistoupila Česká národní banka v listopadu roku 2013 k devizové intervenci proti české koruně a poslala kurz koruny k euru nad hranici 27,-Kč. Dopad oslabení kurzu koruny byl poměrně rychlý a důrazný kvůli skutečnosti, že část kontraktů mezi firmami je denominována v eurech a nikoli korunách. Dopad

příznivého proexportního kurzu koruny bude zřejmě (podle ČNB) trvat po celý letošní rok. S tím zároveň dočasně odpadají náklady podniků na zajištění kurzových rizik. Tabulka obsahuje rovněž oživení v uplynulém roce (viz výše) i prognózu pro nadcházející roky.

Pokles ekonomiky v uplynulých letech

meziroční změna v %, s.c.2010	13	14	15	16E	17P	18O	19O	20O
Spotřeba domácností	0,7	1,5	2,9	3,1	2,6	2,4	2,3	2,3
Spotřeba vlády	2,3	1,8	3,4	2,1	1,5	1,3	1,3	1,3
Tvorba hr.kap.vč.změny stavu zásob	-5,0	4,4	9,6	1,3	3,2	3,2	3,1	3,1
Investice	-2,7	2,0	7,5	1,5	3,3	3,2	3,2	3,2
Vývoz	0,1	8,8	7,2	6,1	6,0	5,8	5,7	5,7
Dovoz	0,2	9,8	8,1	5,9	6,1	6,0	5,9	5,9
HDP	-0,5	2,0	4,3	2,7	2,6	2,4	2,4	2,4
Inflace (průměr)	1,4	0,4	0,3	0,5	1,6	1,8	1,9	1,9
Nezaměstnanost (průměr)	7,0	6,1	5,0	4,7	4,6	4,5	4,4	4,4
Průmyslová výroba (IPP)	-0,1	5,0	4,4	2,8	3,0	2,5	2,7	2,7
Stavebnictví	-6,7	4,3	5,5	2,4	2,0	2,5	2,7	2,7

Zdroj: ČSÚ; MF, Patria Finance, CEEC Research, vlastní dopočet

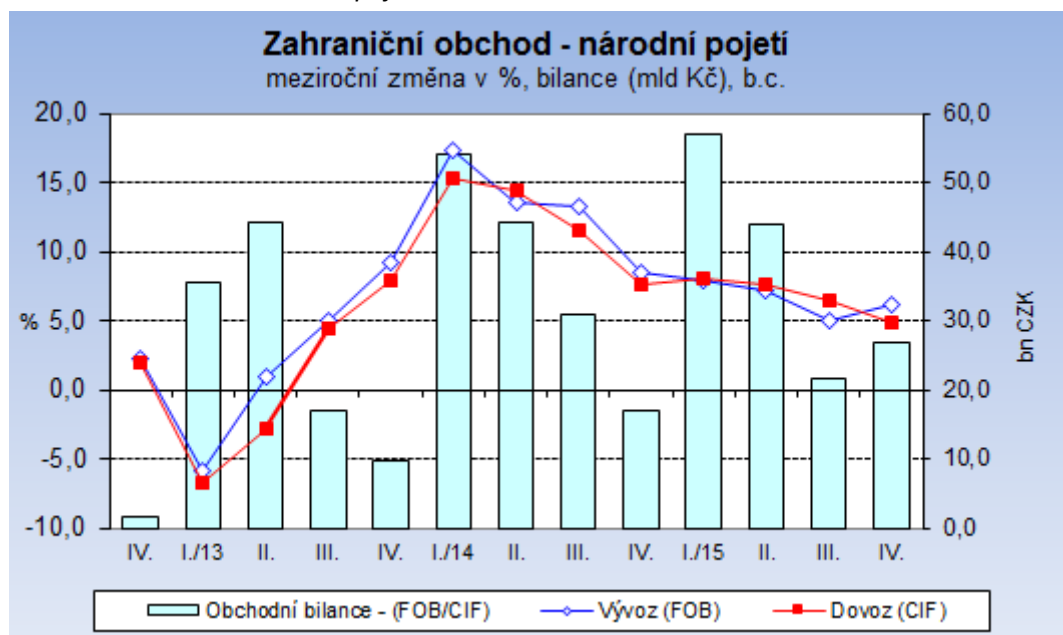
Obrázek vývoje české ekonomiky v r. 2015 je poněkud zkreslen skutečností, že mnohé z příčin vysokého růstu české ekonomiky lze označit za jednorázové či dočasné faktory. Jde zejména o impuls v podobě čerpání prostředků z fondů EU z programového období 2007–2013, které bylo možné využít jen do konce roku 2015. Odhad příspěvku tohoto faktoru k meziročnímu růstu činí až 0,8%. Ekonomický růst v roce 2015 byl dále příznivě ovlivněn pozitivním nabídkovým šokem v podobě výrazného propadu korunové ceny ropy. Díky tomuto faktoru byl růst reálného HDP zřejmě o 0,9 p. b. vyšší.

V roce 2016 by měla ekonomický růst táhnout zejména domácí poptávka v čele s výdaji na konečnou spotřebu. Příspěvek čistého vývozu by přitom měl být mírně kladný. Dalším zdrojem růstu by měly být privátní investice a to díky vývoji ziskovosti firem a uvolněným měnovým podmínkám zvyšujícím dostupnost externích zdrojů financování. Investice vládního sektoru, které v závěru roku 2015 v návaznosti na čerpání z fondů EU z programového období 2007–2013 dynamicky rostly, by měly růst celkové tvorby hrubého fixního kapitálu v roce 2016 zpomalovat. Důvodem je nejen očekávaný pomalejší náběh čerpání z nové finanční perspektivy 2014–2020, ale též vliv vysoké srovnávací základny roku 2015.

Prognóza Ministerstva financí očekává, že se vývoz zboží a služeb v roce 2016 zvýší o 6,1 % a v roce 2017 o 6,0 %. Snížení růstové dynamiky oproti roku 2015 odráží především předpokládané zpomalení růstu exportní výkonnosti. Obdobně jako v roce 2015 by ale růst vývozu měla podporovat nízká cena ropy. Na straně dovozu zboží a služeb se očekává vliv pomalejšího růstu vývozu a domácí poptávky. Dovoz tak v tomto roce pravděpodobně poroste o 5,9 %

Saldo zahraničního obchodu v běžných cenách bylo v průběhu celého uplynulého roku meziročně stabilní a zahraniční poptávka tak i nadále přispívala k růstu HDP. Za celý rok 2015 dosáhl přebytek obchodní bilance v národním pojetí 149,1 mld. Kč, což představovalo meziroční přírůstek o 3,1 mld. Kč. Vývoz se meziročně zvýšil o 6,5 % a dovoz o 6,7 %. Na růstu vývozu se tradičně nejvíce podílely stroje a zejména dopravní prostředky, dále chemické produkty, průmyslové spotřební zboží. Růst dovozu byl naopak tažen zejména stroji a elektrickými zařízeními, subdodávkami pro automobilový průmysl či kovodělnými a chemickými výrobky.

Zahraniční obchod se státy EU skončil v r. 2015 přebytkem 634,3 mld. Kč, který byl meziročně o 65,8 mld. Kč vyšší. Naopak se státy mimo EU se schodek meziročně zvýšil o 56,3 mld. Kč na 464,7 mld. Kč. Výrazný vliv představovalo prohloubení schodku v obchodu s ČLR o více než 50 mld. Kč.

Výsledky zahraničního obchodu příznivě ovlivnily i hospodaření státu na běžném účtu platební bilance. Vývoj běžného účtu jednoznačně odráží silnou exportní orientaci ČR jako malé otevřené ekonomiky, které se daří zvyšovat její konkurenceschopnost na zahraničních trzích. Zároveň se zde projevuje pozitivní vliv levnější ropy, který se odráží v nižší hodnotě dovozu surovin do ČR v řádech desítek miliard korun. V každém případě platí, že navzdory odlivu dividend do zahraničí v průběhu roku dokáže ČR dosáhnout přebytkového účtu platební bilance, který by za jiných okolností podpořil korunu v jejím posilování.

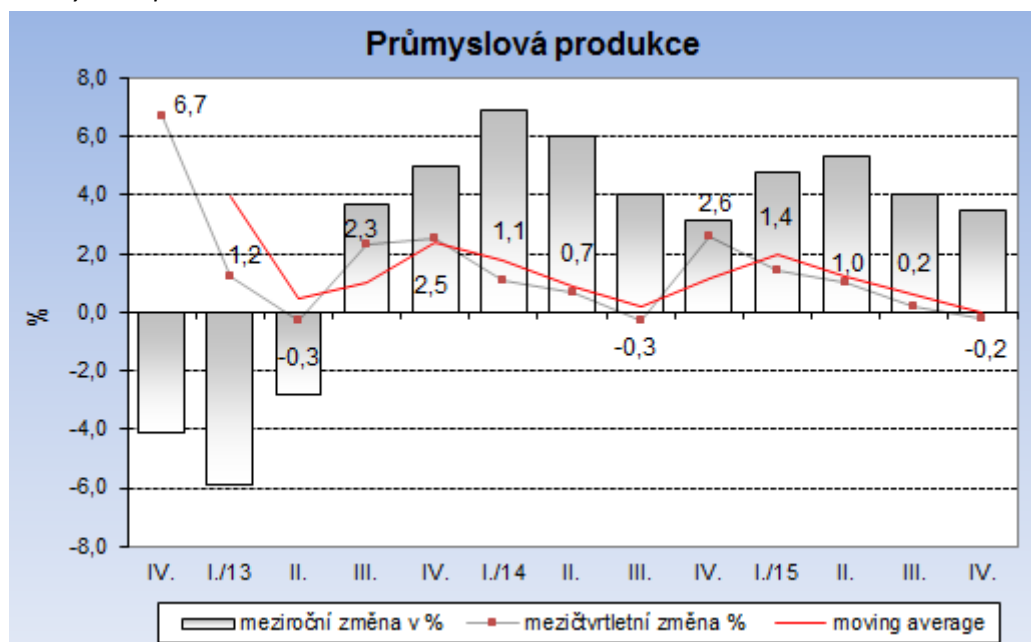
Výsledky zahraničního obchodu jsou v podmínkách ČR výrazně ovlivněny růstem nebo poklesem **průmyslové produkce**, což je dáno vysokým podílem vývozu a dovozu na tuzemské produkci.

Za celý minulý rok, 2015, průmysl přidal k předchozímu růstu další 4,4 %. Od roku 2010 do konce minulého roku výroba vzrostla o 15 % a v případě automobilek téměř o 50%. Českému průmyslu pomohlo zlepšení ekonomické situace v eurozóně a postupně se více projevil i pozitivní vliv oslabení kurzu koruny na konkurenceschopnost domácí produkce.

K meziročnímu růstu průmyslové produkce nejvíce přispěla odvětví výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů (příspěvek +2,0 procentního bodu, růst o 11,5 %), výroba pryžových a plastových výrobků (+0,7 p.b., růst o 9,8 %) a výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (+0,6 p.b., růst o 6,7 %). Průmyslová produkce klesla v odvětvích výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla (-0,3 procentního bodu, pokles o 2,2 %), výroba chemických látek a chemických přípravků (-0,2 p.b., pokles o 5,7 %) a těžba a dobývání (-0,1 p.b., pokles o 1,7 %).

Tržby z průmyslové činnosti v běžných cenách byly v roce 2015 meziročně vyšší o 2,5 %. Tržby z přímého vývozu průmyslových podniků se zvýšily o 5,7 %. Domácí tržby, které zahrnují i nepřímý vývoz prostřednictvím neprůmyslových podniků, v běžných cenách klesly o 1,3 %.

Průmyslová produkce

Nové zakázky ve vybraných odvětvích v roce 2015 meziročně vzrostly o 5,9 %. Nové zakázky ze zahraničí se zvýšily o 8,0 %, zatímco tuzemské nové zakázky vzrostly o 2,1 %. Růst české ekonomiky v závěru roku mírně polevil. Celkové zakázky rostly v prosinci o 3 %, a to díky zahraniční poptávce. Domácí zůstává poněkud utlumená. Kromě automobilek se i v závěru roku plnily zakázkové knihy výrobcům kovových výrobků a počítačů. S útlumem poptávky se kromě chemie však musí potýkat i strojaři a jako už tradičně výrobci kovů.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci v průmyslu se v roce 2015 meziročně zvýšil o 3,4 %. Průměrná hrubá měsíční nominální mzda těchto zaměstnanců v roce 2015 meziročně vzrostla o 2,6 % a činila 28 344 Kč.

Průmyslu vděčí ekonomika za zrychlení hospodářského růstu i za nižší nezaměstnanost. Podobný trend lze předpokládat i v letošním roce, nicméně udržet nastavené vysoké tempo nebude v důsledku vysoké srovnávací základny loňského roku jednoduché. K pozitivnímu výhledu průmyslu přispěje

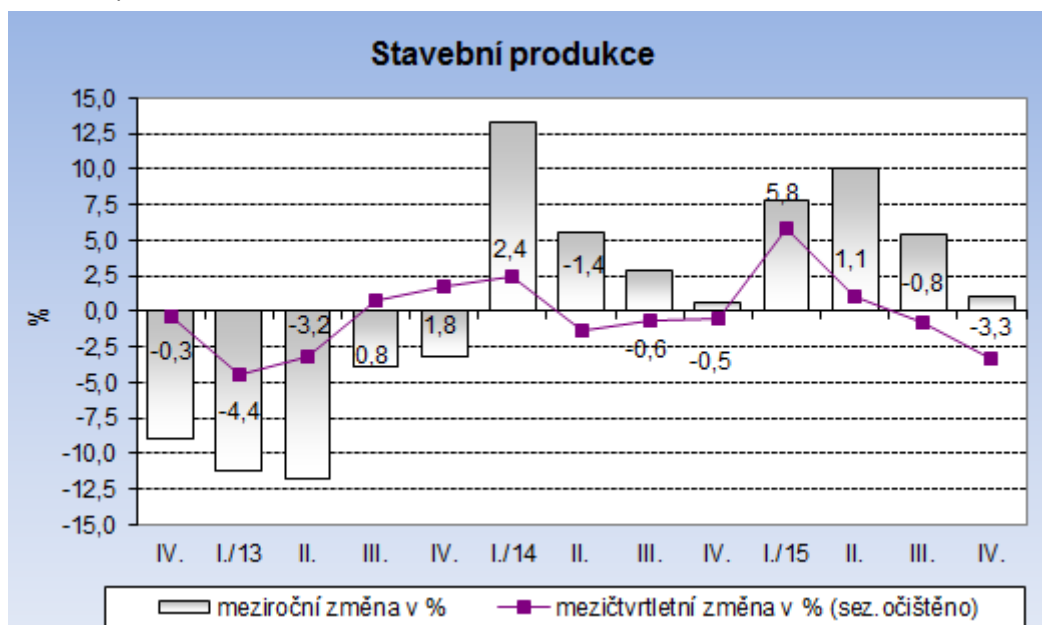
i solidní výhled evropské ekonomiky, nicméně pro některé obory může být situace komplikovanější v souvislosti s rekordně nízkými cenami energií a komodit i ve vazbě na problémy čínské ekonomiky a její exportní expanzi. Český průmysl pokračuje v silném růstu i v úvodu letošního roku a jako už v předchozím roce zůstává především v režii automobilek. Zakázky rostou především automobilkám, výrobcům elektrických zařízení a kovových výrobků.

V r. 2015 pokračoval druhým rokem růstový trend ve **stavebnictví**, když reálně vzrostla stavební produkce meziročně o 5,5 % (r. 2014 +4,3%). Objem stavební produkce byl však i nadále hluboko pod předkrizovou úrovní r. 2008. Stavební produkce byla ve srovnání s konjunkturálním rokem 2008 stále o 16,1 % nižší.

Za dobrými výsledky stavebnictví stojí především inženýrské stavitelství. Jde o výsledek velkého objemu minulých zakázek financovaných v rámci projektů EU, které bylo nutno v uplynulém roce realizovat. Pozitivní tendence jsou ale vidět i u bytové výstavby. Ta profituje z nízkých úrokových sazeb u hypoték a z celkově pozitivního vývoje ekonomiky, který nutí spotřebitele řešit otázku svého bydlení a částečně i investic.

Produkce pozemního stavitelství v r. 2015 meziročně vzrostla o 0,6 % (příspěvek +0,4 p. b.) zatímco inženýrské stavitelství zaznamenalo meziroční růst stavební produkce o 16,4 % (příspěvek +5,1 p. b.).

Stavební produkce

Hodnota stavebních zakázek stavebních podniků s 50 a více zaměstnanci v r. 2015 meziročně klesla o 2,3 % a činila 181,7 mld. Kč, na pozemním stavitelství 69,8 mld. Kč (růst o 1,1 %) a na inženýrském stavitelství 111,9 mld. Kč (pokles o 4,2 %). Průměrná hodnota nově uzavřené stavební zakázky činila 3,8 mil. Kč a byla meziročně o 5,7 % nižší.

Počet vydaných stavebních povolení v roce 2015 meziročně vzrostl o 1,4 %, stavební úřady jich vydaly 80 478. Orientační hodnota těchto staveb činila 254,9 mld. Kč a v porovnání s rokem 2014 vzrostla o 2,0 %.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci ve stavebnictví se v roce 2015 meziročně snížil o 2,3 %. Průměrná nominální mzda těchto zaměstnanců meziročně vzrostla o 6,6 % a činila 31 730 Kč

Loňský rok byl pro tuzemské stavebnictví velmi silným rokem a výroba se ve stavebnictví zvýšila o 5,5 %. Bohužel nové zakázky o dalším silném boomu tohoto odvětví příliš nenapovídají. Klesají už více než rok v řadě, a tak jen potvrzují obavu, že aktuální vývoj jde silně na vrub projektům financovaným z EU. Přesto prognóza počítá v následujících letech s dalším růstem tohoto odvětví okolo 2,5% i s jeho pozitivním příspěvkem k růstu HDP. Na rozdíl od minulého roku, růst by měl být výraznější v oboru pozemního stavitelství.

Loňský růst ekonomiky vytvořil příznivé předpoklady pro pokračování konjunktury českého hospodářství v dalších letech. Ekonomika navíc stále profituje z nízkých cen dovážené ropy odrážející se v levnějších pohonných hmotách i surovinách pro chemický a plastikařský průmysl.

3.1.2 Hodnocení vývoje v EU

Možnosti českého vývozu jako významného prorůstového zdroje v uplynulých letech, jsou těsně svázány s oživením nebo recesí ve světě zejména ve státech Evropské unie. V této souvislosti je důležitý vývoj v jádrových ekonomikách EU, zejména v Německu, které v uplynulých letech zaznamenalo meziroční růst v rozsahu (1,6-1,7)%, podmíněný zejména růstem finální spotřeby

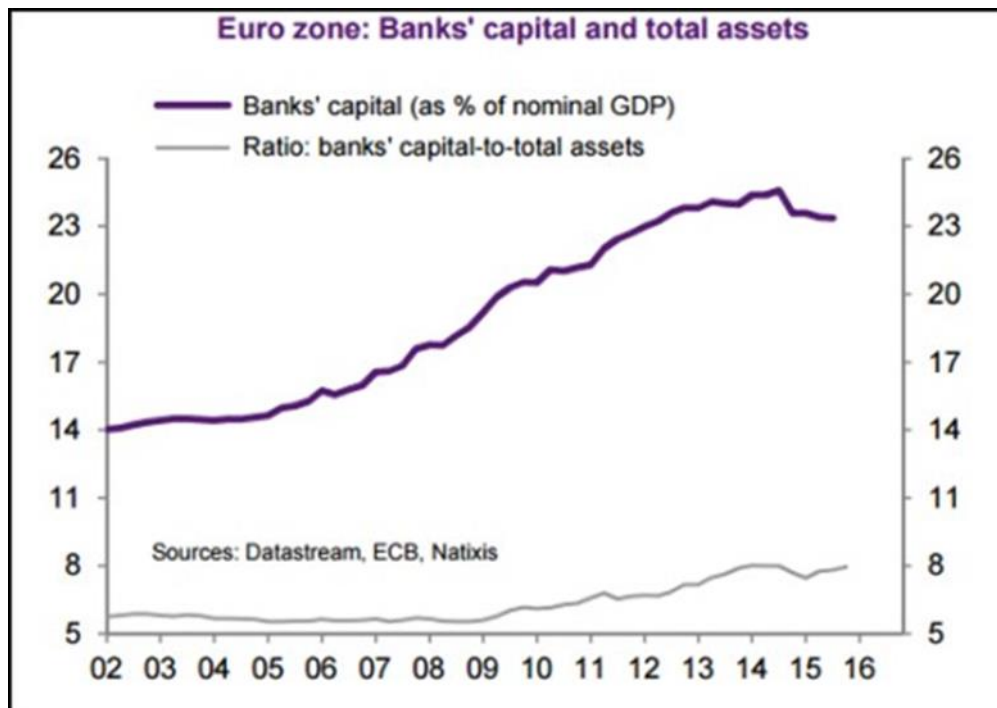
a investic. Ten je spojen s pokračujícím růstem zakázek pro české společnosti působící zejména v automobilovém průmyslu, kovozpracujícím průmyslu, strojírenství a dalších odvětvích.

Z pohledu zpět se tedy zdá, že recese, která uplynulých letech postihla řadu zemí EU a především jižní křídlo eurozóny a měřeno HDP, způsobila v roce 2012 meziroční pokles a v roce 2013 stagnaci, je minulostí. V roce 2014 rostl HDP ve státech EU v průměru o 1,4 %. Slabší meziroční růst vykázaly země eurozóny jako celek. Zatímco vývoj v r. 2014 byl v rámci jednotlivých zemí EU značně diferencovaný, v r. 2015 dochází k růstu napříč všemi státy.

V uplynulém roce zaznamenaly prakticky všechny státy EU růst ekonomiky. Kromě ČR výrazně rostly rovněž ekonomiky Španělska, Švédska, Velké Británie a prakticky všech nových států unie. Hlavními zdroji růstu byla v r. 2015, podobně jako v ČR, domácí spotřeba. K růstu přispěly i vládní výdaje spojené mj. s uprchlickou krizí. Obnovení růstu globální poptávky vedlo k vyššímu využití kapacit, jejich modernizaci a růstu podnikových zisků, což vše dohromady se projevilo v meziročním růstu investic. Růst investic byl navíc podporován nízkou úrokovou mírou.

Výsledky byly v druhém pololetí roku negativně ovlivněny rychlým růstem dovozu z třetích zemí. Negativní obchodní saldo ovlivnilo záporně zejména ekonomiky Velké Británie, Německa a Itálie. K růstu přispěl slabý kurz eura vůči ostatním světovým měnám a nízké ceny energií a surovin. HDP celé EU stoupl podle prvních odhadů v r. 2015 o 1,9%. Podle dostupných prognóz by růst HDP tažený zejména růstem investic a domácí spotřeby měl pokračovat i v letech 2016 (+1,8%) a 2017 (+1,9%).

Řada analytiků srovnává kondici evropské ekonomiky v porovnání s krizovými lety 2008-2009 a s poklesem v letech 2011 a 2012. Mezi hlavní hrozby patří politický vývoj, a to zejména ve Španělsku, Portugalsku a Velké Británii, která uvažuje o odchodu z EU. K tomu se přidávají geopolitické tenze, včetně uprchlické krize. V Itálii se navíc objevují problémy v bankovním sektoru a některé evropské země stále nejsou schopny dosáhnout své solvence. Rostoucí tenze a hrozby se projevují i na rizikových prémiech dluhopisů zemí na periferii eurozóny. Tyto prémie (spread nad výnosy desetiletých německých vládních obligací) od roku 2013 klesaly a postupně se dostaly až do pásma 1 – 2 %. Na počátku roku 2016 ale nastal prudký obrát a zejména v případě Portugalska rizikové prémie znatelně vzrostly. Nicméně např. analytici banky Natixis přes výše uvedené tvrdí, že evropská ekonomika je nyní mnohem odolnější než v roce 2011. Evropská centrální banka (ECB) provádí nákupy aktiv a program kvantitativního uvolňování je v případě potřeby schopná navýšit. Eurozóna navíc dosahuje nadbytečných úspor a vnějšího přebytku, a platí to i o zemích na periferii. Růst eurozóny se nyní zdá být silný a obecně pevná je i pozice bankovního sektoru. Na sílu evropského bankovního sektoru poukazuje vývoj jeho celkového kapitálu relativně k nominálnímu HDP a poměr tohoto kapitálu k celkovým aktivům. Oba poměry leží v současné době výše než během krize roku 2011 a mnohem výše než v letech 2007 a 2008:

Pozitivní vývoj, měřeno úrovní HDP, pozitivním sentimentem a postupným růstem spotřebitelské poptávky a investic pokračoval v minulém roce i v USA. Nižší než předpokládaný meziroční růst HDP byl ovlivněn silným dolarem a nepříznivými přírodními podmínkami na západním pobřeží v první polovině roku 2015. Růst, podporovaný vysokou mírou investic a růstem domácí spotřeby by se podle předpokladů měl projevit v meziročním růstu HDP v letech 2016, 2017 ve výši 2,5%. Limitujícím faktorem růstu se zdá být zahraniční obchod (silný dolar, pasivní vývozní bilance)

Ústup z recese se pozitivně odrazil i na vývoji průmyslové výroby v EU. Zatímco v roce 2013 činil meziroční pokles ještě 0,5 %, v roce 2014 vzrostla průmyslová výroba v průměru o 1,3 %. Meziroční růst pokračoval i v r. 2015, kdy se index průmyslové výroby zvýšil meziročně o 1,9%. V dalších letech je evropský růst indexu průmyslové výroby odhadován ve výši 1,2% v r. 2016 a 2,3% v r. 2017.

V porovnání s růstem průmyslové výroby v Evropské unii celkem, se výroba v hlavních odběratelských odvětvích ocelářského průmyslu charakterizovaná tzv. ukazatelem SWIP, vyvíjela v uplynulém roce příznivěji (+2,0 % meziročně). Z hlediska vnitřní struktury byla situace podle jednotlivých hlavních odběratelských odvětví ocelářského průmyslu (měřeno indexem průmyslové produkce) odlišná. K růstu přispěl především automobilový průmysl (+8,3%) a výroba ostatních dopravních prostředků (+6,5%), k poklesu přispěla zejména výroba trub (-6,1%). Ostatní průmyslová odvětví včetně stavebnictví zaznamenala nižší než průměrný růst.

Vývoj odběratelských odvětví podle prognóz Eurofer

meziroční změny v %	% váhy na celkové spotřebě oceli	2013	2014	Q115	Q215	Q315	Q415	2015E	2016P	2017P
Stavebnictví	35	-2.9	1,7	-0.7	1.3	1.8	2.4	1.3	2.0	2.5
Strojírenství bez automobilů	14	-3.8	1,5	-1.4	1.5	-1.2	-0.5	-0.4	1.2	2.9
Automobilový průmysl	18	1.0	4,9	6.5	6.7	9.9	10,3	8.3	3.0	3.8
Zařízení domácností	3	0.2	-0,3	3.2	3.3	3.3	6.4	4.1	2.6	2.2
Ostatní dopravní zařízení	2	1.9	1,6	3.9	2.8	6.1	13.3	6.5	1.4	2.8
Trubky	12	-10.0	3,9	-3.0	-4.8	-10.2	-6.7	-6.1	2.0	3.1
Kovové zboží	14	-0.3	2,5	1.1	2.3	2.2	2.7	2.1	1.5	2.7
Ostatní	2	-0.6	2,0	1.6	1.8	1.3	0.9	1.4	0,7	2.2
CELKEM	100	-2.5	2,5	1.1	2.1	1.9	2.9	2.0	1.9	2.9

Jiná situace byla v uplynulém roce přímo v evropském ocelářském průmyslu. Útlum čínské poptávky, snížení investic v energetice a intenzivnější konkurenční prostředí vyvolané i dumpingovými dovozy z Číny, negativně poznamenali výsledky evropských společností. Zároveň pokračující propad cen ropy vyvolal další úsporná opatření na straně společností podnikajících v oblasti těžby surovin a dopravy. Tyto firmy stále méně investovali do své výrobní a přepravní kapacity, což se dále negativně odrazilo na zakázkách ocelářů. Situaci ovlivňuje výrazný nadbytek ocelářských výrobních kapacit v ČLR, který je ještě navíc příživován exporty na trhy v USA a v Evropě. Jen do USA se za ¼ roku 2015, vyvezlo přes 83 mil. tun oceli, což překonalo americkou domácí výrobu o 20 mil. tun. To dále zvýší tlak na evropské oceláře. Nižší poptávka po oceli zároveň způsobila výrazný pokles cen, které se v průběhu 5 let snížily téměř o polovinu. Zároveň uzavírání nadbytečných kapacit v Evropě je blokováno obavou o ztrátu tržních pozic hlavních výrobců. Tento vývoj poznamenal i relace zjevné a reálné spotřeby, a zejména podíl dovozu na spotřebě.

Růst reálné spotřeby v uplynulém roce 2015 zaostal za dynamikou r. 2014. Mírný růst reálné spotřeby byl v průběhu celého roku pozitivně ovlivněn růstem zejména v automobilovém a kovo zpracujícím průmyslu. Nevýrazný růst v druhé polovině roku byl ovlivněn strmým poklesem ve výrobě trub a slabou aktivitou strojírenského průmyslu, jako dvou výrazných odběratelských odvětví.

Reálná spotřeba (meziroční růst v %)

Reálná spotřeba	Y2013	Y2014	Q115	Q215	Q315	Q415	Y2015	Y2016	Y2017
	-3,0	2,1	0,1	2,7	0,1	2,4	1,7	1,1	2,5

Vývoj v prvním pololetí charakterizuje doplňování zásob v celém výrobním řetězci s předpokladem čerpání v závěrečném čtvrtletí roku. Doplňování zásob bylo na druhé straně i obrácenou mincí růstu dovozních tlaků ze třetích zemí. Výsledky 4. čtvrtletí roku signalizují meziroční růst importu o 51% a tlak obchodníků na redukci zásob.

Zjevná spotřeba (meziroční růst v %)

Zjevná spotřeba	Y2013	Y2014	Q115	Q215	Q315	Q415	Y2015	Y2016	Y2017
	-0,2	3,9	0,4	5,5	2,7	0,3	3,5	0,0	1,6

V porovnání se starými členskými státy Evropské Unie prochází ČR výraznějšími výkyvy hospodářského cyklu, což je dáno i velikostí tuzemského trhu, kurzovými vlivy i mírou zapojení české ekonomiky v rámci mezinárodní dělby práce.

3.1.3 Úroveň cen

Celosvětová ekonomická krize v letech 2008-2009 znamenala citelný pokles poptávky po oceli a cena oceli klesla pod dlouhodobě udržitelnou úroveň. To vedlo k výraznému omezení produkce. Ani v roce

2010 a 2011, nedosahovaly úrovně výrobních marží zdaleka předkrizových úrovní. S druhou polovinou roku 2011 přišlo rychlé ochlazení poptávky po oceli (zvláště ze strany stavebního průmyslu), které bylo doprovázeno snížením ceny oceli s opětovným tlakem na výrobní marže ocelářů. To, že došlo k nejvyššímu snížení poptávky i ceny oceli v Evropě, mělo své příčiny v probíhající dluhové krizi a v obavách o její další zhoršení. V první polovině roku 2012 došlo k určité stabilizaci a meziročnímu růstu, který byl od druhé poloviny opět vystřídán poklesem. Růst se obnovil opět až v závěrečných měsících roku 2013 a pokračoval s nepříliš vysokou dynamikou v r. 2014 i v r. 2015. Zároveň platí, že zejména vývoj v uplynulém období znamenal další výrazný pokles cen v souvislosti s nadprodukcí a vývozem levné oceli do Evropy a USA (viz výše). Svou roli sehrál i pokles cen surovin a energií.

V r. 2015 pokračoval meziroční pokles světových vývozních cen surovin a energií. Ceny železné rudy se v průměru snížily o 44,8%, ceny energetického uhlí klesly o 18%, ceny koksovatelného uhlí se snížily o 4,4% a ceny zemního plynu (původem z Ruska) klesly o téměř 30%. Světové ceny šrotu se snížily o 37% a ceny el. energie rovněž v průměru klesly o 2,1%. (podle www.steelonthenet.com)

V r. 2014 ceny průmyslových výrobců v ČR celkem klesly meziročně o 0,8%. Ve stejném období se zvýšily ceny oboru NACE 24 (výroba kovů) o 2,4% meziročně.

V r. 2015 se ceny průmyslových výrobců v ČR celkem snížily meziročně o výrazných 3,2%. Ve stejném období se snížily ceny oboru 24 o 3 % meziročně. Vyšší pokles zaznamenaly **ceny v oborech ocelářské výroby** (241-243). Ceny rozhodujícího oboru „241- surové železo, ocel, feroslitiny“ klesly v průměru meziročně o 4,5%, zatímco ceny v oboru 242 – trubky z oceli se snížily o 4,2%. Pokles cen souvisel s nadprodukcí v Evropě, ale i s poklesem cen vstupních surovin. (viz výše).

Pokud bychom vycházeli ze srovnání bazických indexů k r. 2005, byly v r. 2015 ceny oboru 24 vyšší o 5,2% (obor 241 +1,4%, 242 +5.0%, 243 tažená ocel -5.5%), zatímco ceny v průmyslu celkem vzrostly v tomto srovnání dokonce o 13,1%. Průměrná úroveň cen v hutním průmyslu v r. 2015 cca o 13% zaostávala za úrovní r. 2008 (před krizí). Ceny vstupů však byly v r. 2008 výrazně vyšší (2x a více podle jednotlivých komodit). Ceny ocelářských výrobků klesaly nepřetržitě od dubna r. 2012, tendence k růstu se objevila až v závěru roku 2013. Růst pokračoval i po celý rok 2014. Od února 2015 ceny povolna v průměru klesají.

3.2 Finanční analýza

3.2.1 Vývoj ekonomické situace

V r. 2014 produkce výroby kovů vzrostla v průměru o 3,5% a index průmyslové produkce celkem se zvýšil o 5,0%. U zpracovatelského průmyslu činil průměrný meziroční růst dokonce 6,7%. Pozitivně se ve sledovaném období vyvíjela i zakázková náplň.

V minulém roce (2015) nebyla dynamika v odvětví výroby kovů (NACE 24) tak příznivá, když produkce meziročně v průměru klesla o 1%, přičemž průmysl celkem vzrostl o 4,4% a meziroční tempo růstu zpracovatelského průmyslu dosáhlo v průměru tempa 5,6%.

Zatímco v r. 2014 se objem kontrahovaných zakázek v odvětví meziročně zvýšil o 5%, v roce 2015 poklesly zakázky v odvětví meziročně o 6,6%, přičemž zejména období druhého pololetí vykazovalo klesající trend. Zakázky v průmyslu celkem vzrostly ve stejném období o v průměru 5,9%. Z významných odběratelských oborů, se zvláště dynamicky zvýšila zakázková náplň v odvětví výroby motorových vozidel (+12,6%), výroby elektrických zařízení (+7,2%) a rovněž výroby kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (+6,1%).

V odvětví 24 činil průměrný meziroční pokles nových zakázek ze zahraničí v r.2015 6,8%, zatímco tuzemské zakázky se v průměru snížily o 6,4%.

Bazický index (srovnání proti průměrnému čtvrtletí r. 2010) dosáhl v r. 2015 u odvětví 24 hodnoty pouze 97,8 % proti hodnotě 115% za průmysl celkem, což znamená, že v současné době hutní výroba stále výrazně zaostává za hodnotami „předkrizového období“ v r. 2008.

Jestliže tržby celkem v běžných cenách v ocelářském průmyslu v roce 2013 meziročně klesly o 5,4 %, v r. 2014 již činil meziroční růst 5% a vyrovnal tak předchozí propad. Nicméně předběžná data za uplynulý rok signalizují další 6,8% meziroční pokles tržeb. Zhoršení je třeba přičíst zejména vývoji ve druhém pololetí roku 2015, neboť v prvním pololetí se tržby meziročně snížily jen o 3,7% zčásti kvůli vysoké základně srovnatelného období.

Výsledky ocelářských podniků v letech 2012 a 2015 a výhled do r. 2020

Ukazatel/rok	2012	2013	2014	2015E	2016P	2017P	2018P	2019P	2020P
Tržby celkem (mil.Kč)	92 704	86 101	90 428	84 300	85 600	87 000	90 000	93 000	96 000
Přidaná hodnota (mil Kč)	11 098	11 404	15 905	14 950	16 200	17 000	18 200	19 500	21 100
Zisk před zdaněním	377	1 927	10 233	3 100	4 200	4 500	6 000	7 500	9 000
Počet pracovníků (osoby)	16 223	15 561	15 883	15 700	15 750	15 800	15 800	15 700	15 600
Průměrný výdělek (Kč/měsíc)	29 180	29 791	30 228	30 600	31 600	32 600	33 700	34 800	35 900
Produktivita tržeb (mil.Kč/pracovník)*10	5 714	5 533	5 693	5 369	5 435	5 506	5 696	5 924	6 154

HŽ - skutečnost, vlastní dopočet

Meziroční pokles tržeb se projevil v 6% snížení přidané hodnoty, a znamenal i cca 6% snížení produktivity práce. Nicméně výrazně se projevil v tvorbě zisku před zdaněním, který se snížil více než trojnásobně v porovnání s rokem 2014. Vykázaný hospodářský výsledek ovlivnil i ukazatele rentability. Například rentabilita tržeb dosáhla hodnoty 2,9% (-71% meziročně)

a rentabilita vlastního kapitálu hodnoty 5,1% (pokles o 61%). Přes avizovaný pokles tržeb nedošlo k výraznému růstu ukazatele materiálové náročnosti (+2,1%). Omezení produkce tak bylo doprovázeno i úsporami v oblasti výrobní spotřeby.

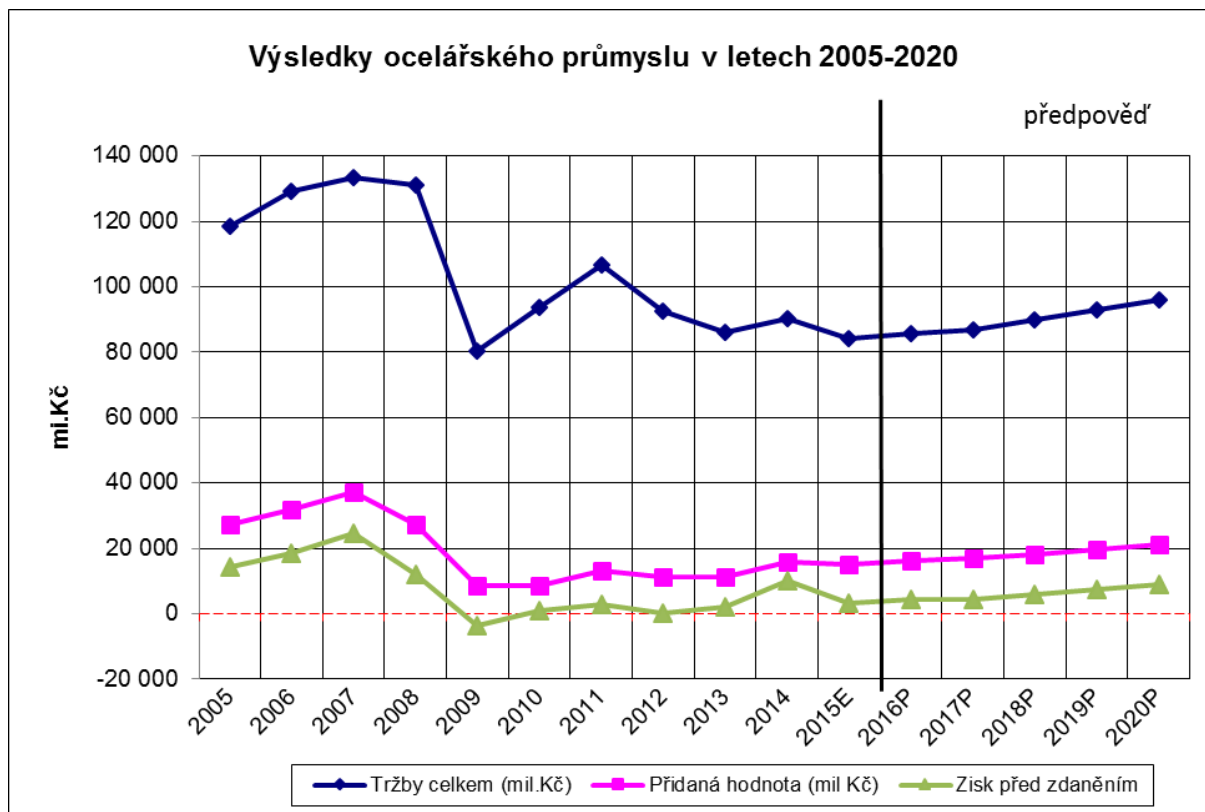
Nižší tvorba zisku se částečně projevila i v meziročním poklesu vlastního jmění a snížení ukazatele vlastního financování z hodnoty 69,4% r. 2014 na hodnotu 63,5% k 31. 12. 2015. To na druhé straně znamenalo meziroční růst celkové zadluženosti a zvýšení podílu cizích zdrojů financování na aktivech celkem. Dosažená míra zisku neznamenal zásadně vyšší čerpání úvěrů, které naopak meziročně o téměř 10% klesly. Přes meziroční pokles tržeb se neprodloužila ani doba obratu závazků vzhledem k jejich poklesu o 11,3% a naopak klesla o 5 dní.

Ukazatel běžné likvidity meziročně výrazně klesl o 58% nejen z důvodů poklesu finančního majetku, ale i jako odraz snížení stavu krátkodobých pohledávek. K 31. 12. 2015 dosáhl ukazatel hodnoty 69%. Poměr závazků k pohledávkám činil k 31. 12. 158,6% a meziročně stoupl více než dvojnásobně a to především z titulu výrazného (cca dvojnásobného) meziročního snížení krátkodobých pohledávek. V průměru se výrazně snížila splatnost pohledávek a mírně klesla doba obratu závazků. Na tomto výsledku se podílejí jednotlivé společnosti rozdílně. U některých společností souviselo snížení vlastního kapitálu a pokles pohledávek s vypořádáním finančních vztahů v rámci holdingového uspořádání.

Doba obratu zásob se k datu 31. 12. v meziročním srovnání snížila o 4 dny. Zásoby celkem se meziročně snížily o více než 12 %. Ostatní ukazatele aktivity se vyvíjely ve vazbě na uvedený meziroční pokles tržeb, zásob i pohledávek.

Výsledky ocelářského průmyslu v letech 2005-2020

Rok 2015 vychází z pohledu meziročního porovnání většiny rozhodujících ukazatelů pro ocelářský průmysl méně příznivě než v předchozím roce. Pokles tržeb v běžných cenách však v zásadě koresponduje s poklesem cen. Menší pokles přidané hodnoty rovněž svědčí o pokračující restrukturalizace ve prospěch výrobců s vyšší přidanou hodnotou. Negativní moment představuje vývoj z druhé poloviny roku 2015, kdy dochází k výraznějšímu poklesu zakázek. Optimismus do příštích let však i nadále vychází ze skutečnosti růstu v hlavních odběratelských odvětvích ocelářského průmyslu, který v uplynulém roce (2015) dosahoval (vč. stavební výroby) hodnoty 4,8 %. Rovněž prognózovaná tempa růstu pro příští roky mají potřebnou dynamiku. Na této skutečnosti je založena i předpověď růstu v dalších letech (viz tabulka výše).

3.2.2 Ukazatele životaschopnosti

Ke konci roku 2015 je finanční kondice většiny společností i nadále na úrovni zajišťující jejich bezproblémové fungování. Přesto došlo k meziročnímu poklesu z hlediska hodnocení pomocí tzv. ukazatelů životaschopnosti, které se z výše uvedených důvodů meziročně zhoršily, a to ve srovnání s prvním pololetím r. 2015 i rokem 2014 (viz níže).

Kritéria životaschopnosti vč. „price squeeze“

Kritéria životaschopnosti vč. " price squeeze"

kritéria	skut. (1 - 6) 2014	skut. (1 - 12) 2014	skut. (1 - 6) 2015	skut. (1 - 12) 2015	limit
hrubá marže	7,3	6,1	8,4	5,5	>10,0
EBIT/obrat	1,5	6,3	2,1	-1,2	>1,5
úroveň odpisů	6,6	6,6	6,6	6,6	>5,0
podíl fin.nákladů	3,6	3,6	3,5	3,1	>3,5

údaje v %

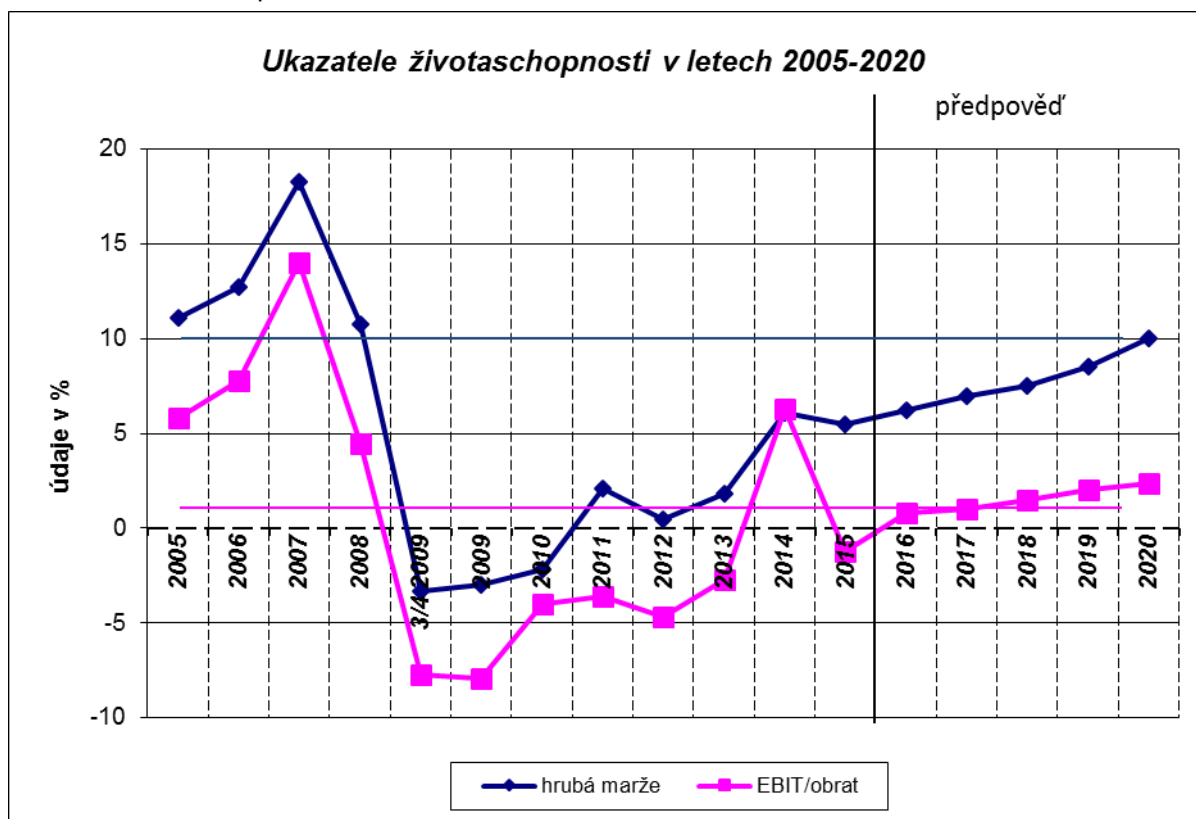
Především podíl EBIT na jednotku tržeb při simulování vlivu 1,5% zhoršení na straně provozních nákladů (zvýšení vstupů) i výnosů (další pokles cen) a započítání dodatečných odpisů a finančních nákladů, neukazuje příznivou hodnotu. Nicméně nelze tuto metodiku přeceňovat. Záleží na konkrétní situaci jednotlivých výrobců.

Další předpoklad vývoje je obsažen níže v tabulce a grafu a reflektuje určité předpokládané zvýšení tvorby zisku a výraznější obnovení dynamiky od roku 2018. Ani v tomto roce ještě nepředpokládáme dosažení cílových parametrů ukazatelů životaschopnosti, tak jak tomu bylo před „krizí“ v roce 2007 a 2008.

Ukazatele životaschopnosti oboru v letech 2010 – 2020

Ukazatele životaschopnosti oboru v letech 2010-2020 (%)												
Ukazatel/rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Standard
hrubá marže	-2,2	2,1	0,5	1,8	6,1	5,5	6,2	7,0	7,5	8,5	10,0	>10,0
EBIT/obrat	-4,0	-3,6	-4,7	-2,7	6,3	-1,2	0,8	1,0	1,5	2,0	2,4	>1,5

Vývoj ukazatelů v delším časovém horizontu (od r. 2005) ukazuje níže uvedený graf. Vyplyvá z něj, že díky růstu výroby, tržeb i produktivity práce po r. 2010 dochází k příznivému vývoji ukazatelů. V průběhu sledovaného období se postupně zvyšoval objem kontrahovaných zakázek, což vedlo ke zlepšování ukazatelů rentability a produktivity práce. V průběhu let některé podniky aplikovaly celou řadu úsporných opatření přechodných odstávek kapacit, opatření v oblasti mezd, rekvalifikací apod. To v souhrnu vedlo k udržení kmenové zaměstnanosti a k růstu produktivity práce při růstu výroby. Většina společností hospodaří i nadále se ziskem. Přes pokles v druhé polovině roku 2015 přispívá k pozitivnímu výhledu, pokračující růst v hlavních pro oceláře důležitých oborech zpracovatelského průmyslu. Zároveň se zvyšuje konkurence na trhu a v některých případech lze u dovozu hovořit i o nekalé konkurenci. Na výsledky ocelářského průmyslu bude působit i některá legislativní opatření EU, především dopad ekologických zákonů a nařízení, systém obchodování s povolenkami, nastavení mixu energií apod. Svou roli bude sehrávat i předpokládaný budoucí růst cen ropy, energií a surovin.

Další růst výrobků z vyšší přidanou hodnotou, vytváření výrobních řetězců, tlak na snižování zásob a zákazkově orientovaný přístup, tak bude znamenat předstih před konkurencí v podmínkách celkového přebytku na trhu ocelářských výrobků.

3.3 Produktivita práce

Pokles tržeb a zakázek, který akceleroval zejména v první polovině roku 2009 a znovu v závěru roku 2012, měl svůj dopad v oblasti produktivity práce a vyžádal si v minulých letech postupně i odpovídající redukcí v oblasti zaměstnanosti. V roce 2010 klesl průměrný evidenční počet pracovníků (bez agenturních pracovníků) meziročně o 6,5 %, v roce 2011 došlo ke snížení o 5 %

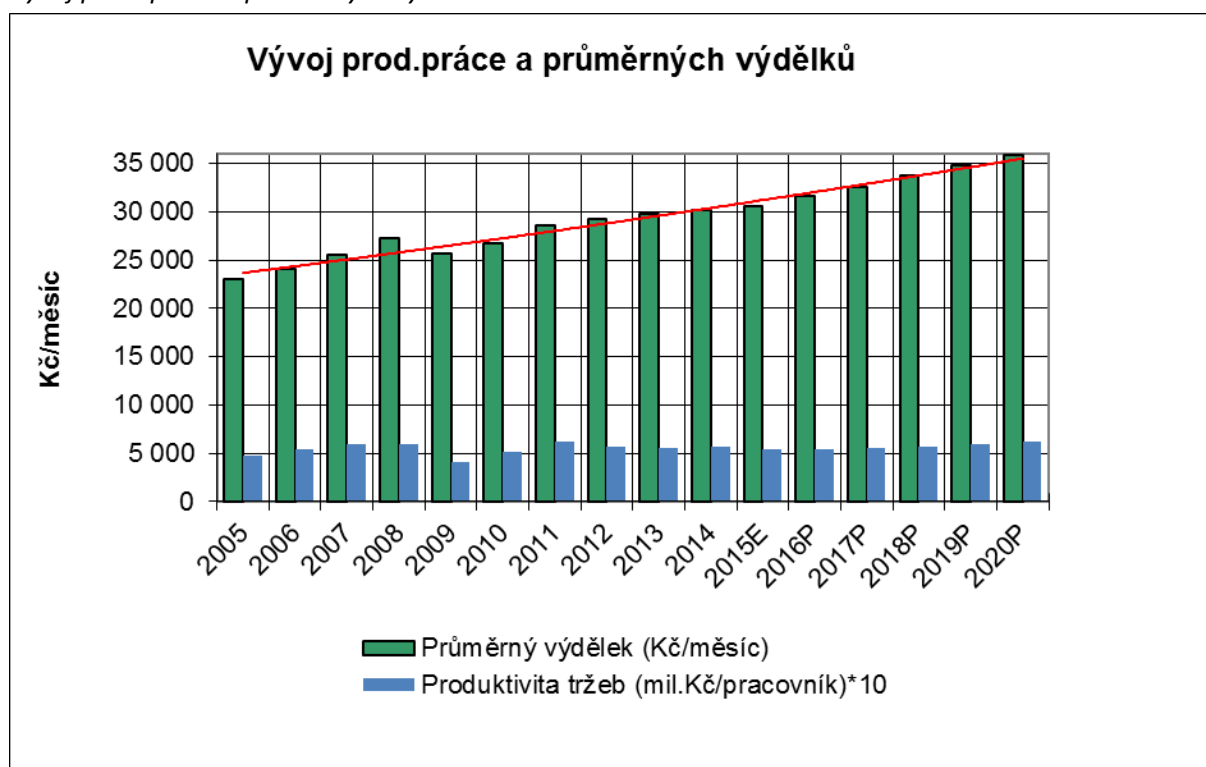
a v roce 2012 o dalších 7,3 %. Ani rok 2013 nebyl v tomto směru výjimkou, když se počet pracovníků znovu meziročně snížil o 3,6 %. V r. 2014 došlo po letech poprvé k cca 2% růstu počtu pracovníků zaměstnaných v ocelářském průmyslu. Snížení zaměstnanosti bylo v minulosti fakticky vyšší, neboť v uplynulých letech (zejména v roce 2011) došlo i k výraznému snížení zaměstnávání agenturních pracovníků.

V roce 2015 ocelářský průmysl zaměstnával v průměru 15 730 pracovníků ve stálém pracovním poměru, a dále 1070 agenturních pracovníků. Meziročně se počet pracovníků opětovně snížil o 1%, což však bylo výrazně ovlivněno zastavením provozu ocelárny ve Vítkovicích Steel od 1. 7. 2015. Řada podniků v tomto období pracovníky spíše přijímala. Průměrné výdělky vzrostly v ocelářském průmyslu v roce 2015 nominálně o 1,3%, což bylo méně než činil meziroční růst nominální průměrné mzdy v průmyslu ČR celkem (+2,6 %). I tento růst (+1,3 %) znamenal vzhledem k nízké inflaci (+0,3 %) růst reálných výdělků.

Ve vztahu k stejnému období minulého roku se v roce 2015 snížila produktivita práce z tržeb v b.c. meziročně o 5,9 %. To odpovídá většímu poklesu tržeb, v porovnání s poklesem zaměstnanosti.

Pro další období (do roku 2020) bude významné udržení „kmenové zaměstnanosti“ tj. i za cenu dočasného uvolnění z výrobních procesů např. do projektů vzdělávání a rekvalifikací. Je evidentní, že pokles zakázek a s tím související dočasné zastavování výrobních provozů by mohlo nastat kdykoliv v budoucnosti, zvláště když uvážíme doposud křehké oživení v Evropě, obchodní expanzi třetích zemí, především Číny apod. Aktuální proto zůstávají všechny možnosti podpory zaměstnanosti vč. řešení dočasné nezaměstnanosti, rozšíření možnosti „předčasného důchodu“ zejména u „rizikových profesí“, daňové úlevy u nových zaměstnanců, řešení postavení seniorů, podpora možností rekvalifikace a další. Případné využití evropských fondů (ESF) v novém programovém období na řešení zaměstnanosti a vzdělávání by rovněž nemělo být opominuto.

Vývoj prod. práce a průměrných výdělků

Nízká inflace a vládní restriktivní opatření v rozpočtové sféře, omezily v letech 2010-2012 v ČR růst průměrných výdělků. To spolu s růstem nezaměstnanosti a poklesem spotřeby přispělo ke stagnaci ekonomiky ČR v rozsahu vyšším než v okolních zemích. Jak ukazuje tabulka níže, v roce 2014 došlo k obnovení růstu nominálních i reálných výdělků, přičemž růst reálných výdělků byl výrazně ovlivněn velmi nízkou úrovní inflace. Stejná situace přetrvávala i po celý minulý rok 2015, kdy růst reálných výdělků činil již 3,1%. Nízká inflace je výrazně ovlivněna nerostoucími cenami ropy na světových trzích. Propad cen ropy pozitivním nákladovým šokem, který kladně ovlivnil finanční situaci firem i domácností. Pozitivní efekt v podobě levných pohonných hmot prozatím pokračuje i v letošním roce. Vývoj inflace v roce 2015 ovlivnil vedle poklesu cen pohonných hmot i pokles cen potravin a nealkoholických nápojů a zrušení regulačních poplatků při výdeji léků na recept a u lékaře.

Celoroční inflace v průměru dosáhla 0,3 %, tj. o 0,1 procentního bodu méně než v roce 2014 a nejméně od roku 2003. Nízká inflace znamená nižší impuls pro letošní růst mezd. Na druhou stranu za nízkou inflací stojí položky, za něž domácnosti utrácejí poměrně velkou část svých rozpočtů. Zlevněním tak skutečně ušetří a mohou své peníze vynaložit jinak. Nízká inflace tak nakonec

podporuje spotřebu domácností. I výhled inflace pro letošní rok (+0,5%) meziročně je umírněný s předpokladem razantnějšího růstu (postupný růst cen ropy) až v r. 2017.

Prognóza vývoje mezd vztahených na celou Českou republiku, v souvislosti s vývojem kurzu koruny k euru, je uvedena v následující tabulce:

Vývoj mezd v relaci k vývoji kurzu koruna - €

	2011	2012	2013	2014	2015	2016E	2017P	2018O	2019O
Inflace v %	1,9	3,3	1,4	0,4	0,3	0,5	1,6	1,8	1,9
Průměrná mzda (Kč/měsíc)	24 455	25 067	25 035	25 607	26 467	27 600	28 800	30 100	31 500
Nominální index (Y/Y)	2,5	2,5	-0,1	2,3	3,4	4,3	4,5	4,5	4,5
Reálný index (Y/Y;2005=100)	0,6	-0,8	-1,5	1,9	3,1	3,8	2,9	2,7	2,6
CZK/EU (průměr)	24,6	25,1	26,0	27,5	27,3	27,0	26,7	26,2	25,7

Zdroj: ČSÚ, MF E – oč. skutečnost P – předpověď, O- výhled

Devizová intervence České národní banky zvýšila kurz koruny vůči euru ve snaze zabránit deflaci a podpořit exportně orientovanou ekonomiku. To na druhé straně vedlo ke zdražení dovážených surovin a polotovarů, což ale bylo kompenzováno poklesem cen ropy a energií. Dopad intervence ČNB byl hodnocen nejednoznačně i podle toho na jaké úrovni byl u jednotlivých podnikatelů zafixován kurz české koruny k euru. V dalších letech tak bude důležité, jakým způsobem dojde k opětovnému posílení české koruny po ukončení intervence ČNB. Kurz koruny může variabilně ovlivnit konkurenceschopnost výrobců na zahraničních trzích, objem zakázek a v tomto smyslu může ovlivnit i růst průměrného výdělku. I tak ale růst průměrné mzdy zůstane i do budoucna zejména záležitostí růstu produktivity práce, což bude v hutním průmyslu souviset nutně i s růstem kvalifikace pracovní síly.

4 Obchodní vztahy a souvislosti konkurenceschopnosti

Statistické údaje o celkovém zahraničním obchodu České republiky hutními výrobky i saldo obchodu jsou podrobně uvedeny v kapitole 2.1, tato kapitola je proto z hlediska statistiky zahraničního obchodu zaměřena na obchod s třetími zeměmi, ležícími mimo EU a dále pak na obchodně - politická opatření, jejichž aplikace Evropskou komisí má vliv na konkurenceschopnost hutního průmyslu.

Dovozy z třetích zemí představují 11,5 % celkových dovozů a zahraničních dodávek. Po odečtu dovozu polotovarů, které byly vyžádány hutěmi ČR, se jedná o 8,7 % celkových dovozů a zahraničních dodávek. Jen toto množství lze ve spolupráci s dalšími výrobci, sdruženými v EUROFER a ESTA, ovlivnit podáním návrhů směrem k Evropské komisi na obchodní opatření. Dodávkám ze zemí Evropské unie, které představují 88,5 % veškerého hutního materiálu, vstupujícího ze zahraničí na území České republiky, konkurují hutní společnosti České republiky jen cílevědomou obchodní a marketingovou strategií s cílem uspokojit stále vzrůstající nároky domácích odběratelů.

Dovozy z třetích zemí mají následující trend (Údaje jsou v tunách):

Dovoz - skupiny dovážených výrobků	rok 2009	rok 2010	rok 2011	rok 2012	rok 2013	rok 2014	rok 2015
Dovoz ingotů a polotovarů	154 283	407 524	187 632	216 206	221 095	90 668	210 001
Dovoz dlouhých výrobků	35 538	41 935	45 335	32 104	40 923	52 773	71 573
Dovoz plochých výrobků	163 614	237 893	310 798	220 223	266 052	285 905	309 343
Dovoz bezešvých ocel. trubek	8 835	12 654	15 397	9 773	10 628	10 869	10 236
Dovoz svař. ocel. trubek	14 463	25 001	114 188	29 406	32 928	32 781	34 728
Dovoz ostatních	55 543	57 068	67 609	67 890	73 304	79 740	86 824
Dovoz výrobků z oceli celkem	432 277	782 074	740 958	575 302	644 930	552 735	722 506

Zdroj: Kontingenční tabulky z databáze ČSÚ, zpracované a korigované Ing. Souškem,

Celková výše dovozů je mimo jiné ovlivněna nárůstem dovozu bram z Ruské federace v souvislosti se zastavením provozu ocelárny ve společnosti Vítkovice Steel, a.s., dále zvýšením dovozu řady výrobních skupin z Korejské republiky pro automobilový průmysl, ostatních plochých výrobků z nerezavějící a ostatní legované oceli z Indie, z Turecka a z USA, plechů válcovaných za tepla z Číny, tyčové legované oceli z Číny, Běloruska a Indie, plechů, svitků a pásů válcovaných za studena z Ruska a z Číny, profilové oceli z Ukrajiny a válcovaného drátu z Ruska a Švýcarska. Velký nárůst dovozu svařovaných trubek v roce 2011, který se neopakoval, byl dán dovozem svařovaných trubek z Turecka pro plynovod mezi ČR a SRN.

Saldo ČR v obchodu hutními materiály s třetími zeměmi se mezi léty 2006 a 2015 zhoršilo ve válcovaném materiálu z + 56 kt na - 294 kt, po odečtu ingotů a polotovarů se zhoršilo z + 129 kt na - 105 kt. Saldo trubek kleslo z + 108 kt na + 28 kt, což však kromě zvýšených dovozů bylo způsobeno prudkým omezením poptávky po trubkách v USA i dalších zemích v souvislosti se zpomalením vývoje v těžbařském průmyslu jako dopad snížených cen ropy.

Přehled o největších objemech dodávek hutního materiálu ze zemí EU do ČR (tisíce tun za rok)

Stát	SRN	Slovensko	Polsko	Itálie	Rakousko	Francie	Maďarsko	Belgie	Lucembursko	Nizozemí	Švédsko	Rumunsko
2007	1 394	1 017	567	369	317	205	160	183	137	128	104	93
2008	1 301	1 076	639	358	326	289	161	171	143	131	104	66
2009	1 044	740	556	204	258	187	135	119	65	64	58	15
2010	1 222	1 066	645	270	331	226	181	137	100	71	80	34
2011	1 295	1 051	878	333	321	240	186	126	140	76	76	107
2012	1 322	1 050	1 279	335	316	203	207	128	140	79	66	76
2013	1 326	1 034	1 295	307	325	190	237	109	129	96	73	69
2014	1 355	1 021	997	373	352	250	240	142	131	99	65	68
2015	1 406	1 026	1 069	413	394	225	213	165	115	122	75	66

Přehled o největších objemech dovozu hutního materiálu z třetích zemí do ČR (tisíce tun za rok)

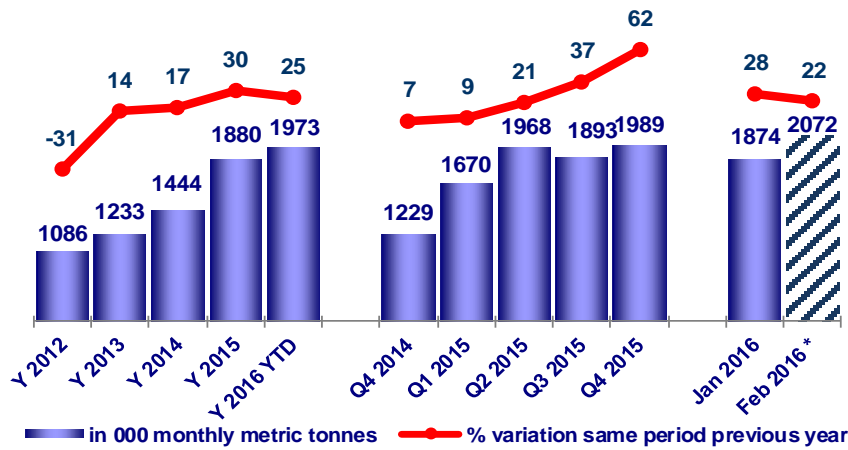
Stát	Rusko	Ukrajina	Srbsko + Černá Hora	Korea	Čína	Bělorusko	Japonsko	Turecko	Švýcarsko	Moldávie	Indie
2007	285	117	73	37	100	22	21	37	16	16	23
2008	388	96	81	69	63	40	17	16	19	17	6
2009	201	54	26	36	21	25	15	8	10	6	5
2010	241	276	58	51	22	19	11	29	17	3	7
2011	218	168	59	56	32	20	11	99	21	0,8	7
2012	217	94	15	76	64	20	11	6	22	0	5
2013	255	107	16	86	33	21	13	5	23	1	7
2014	88	158	12	110	45	22	13	8	26	6	10
2015	269	100	23	125	60	29	14	7	29	3	10

Zdroj: Hutnictví železa, a.s. - Útvar Statistika – Ing. Soušek z podkladů ČSÚ

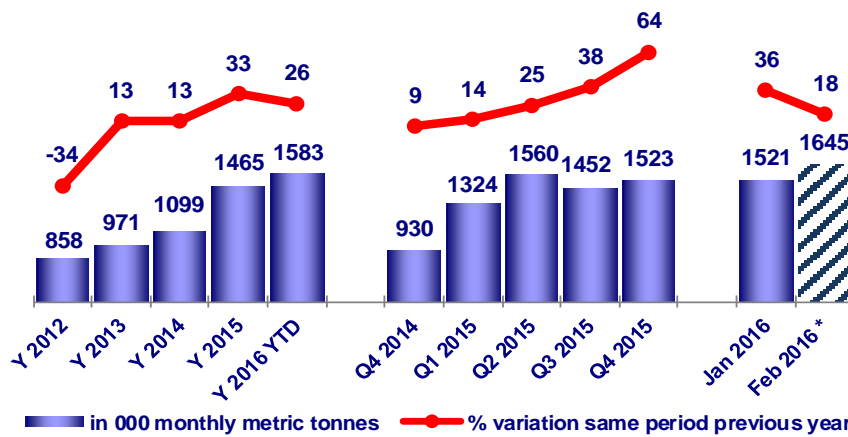
Z obou těchto tabulek je patrné, že dovozy z třetích zemí ležících mimo EU zaujímají v roce 2015 až 6., 10., 13. a 16. místo (v pořadí Ruská federace, Korejská republika, Ukrajina a Čína) mezi největšími dovozy a zahraničními dodávkami do ČR. V dovozech z Ruska představují dovozy ingotů a polotovarů v roce 2015 celkem 71 % celkových dovozů a v dovozech z Ukrajiny se jedná o 17 %.

Hlavním problémem jsou dovozy z třetích zemí nikoliv přímo do ČR, ale do celé Evropské unie, jak je zřejmé z následujících grafů (údaje: EUROFER). Tyto dovozy vytlačují svojí nízkou cenou tradiční dodávky z ČR a dále vzhledem k jednotnému evropskému trhu hrozí jejich rozšíření do dalších zemí EU včetně ČR.

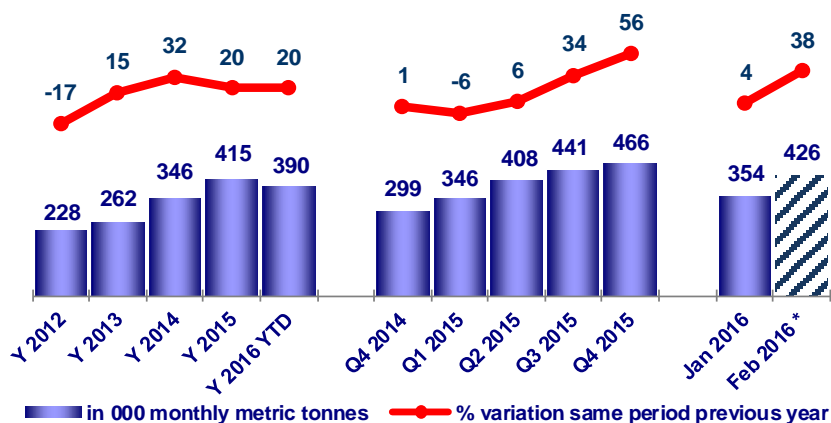
Celkové dovozy válcovaného materiálu do EU v letech 2012 - 2016 (tuny / měsíc)

Dovozy plochých výrobků z třetích zemí do EU v letech 2012 - 2016 (tuny / měsíc)

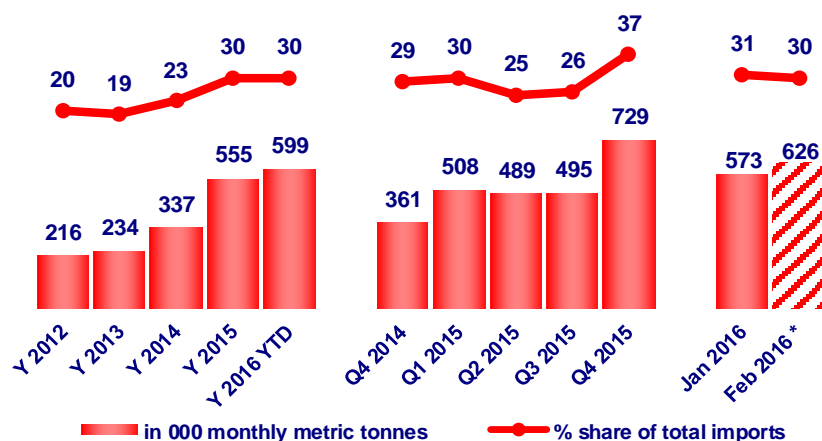

Dovozy dlouhých výrobků z třetích zemí do EU v letech 2012 - 2016 (tuny / měsíc)

Dovozy válcovaného materiálu z Číny do EU v letech 2012 - 2016 (tuny / měsíc)

Zdroj : Podklady EUROFER pro jednání Komise pro vnější vztahy EUROFER

Poněkud mírnější je nárůst dovozu ocelových trubek do EU, kde dovozy bezešvých trubek z třetích zemí do EU vzrostly od roku 2012 ze 498 kt na 527 kt (z toho z Číny díky platným antidumpingovým opatřením jen ze 114 kt/rok na 129 kt/rok) a u svařovaných trubek o průměru do 406,4 mm je nárůst dovozů do celé EU z 1 307 kt/rok na 1 412 kt/rok (u dovozů z Číny ze 46 kt/rok na 61 kt/rok opět díky platnému antidumpingovému clu ve výši přes 90 %).

Právě asociace EUROFER a ESTA ve snaze snížit dopad prudkého nárůstu dovozů hutního materiálu z třetích zemí v minulých letech zpracovaly ve spolupráci se svými členy řadu podkladů pro antidumpingová šetření Evropské komise.

Od ledna 2015 do února 2016 Evropská komise nově uložila nebo na základě výsledků přezkumu před pozbytím platnosti prodloužila na dalších 5 let celkem 11 opatření v oblasti dovozu hutního materiálu (válcovaný drát, několik skupin plochých výrobků, bezešvé i svařované trubky, příslušenství k trubkám a spojovací materiály). V únoru 2016 bylo nově zahájeno šetření na dovozy tlustých plechů, svitků válcovaných za tepla a bezešvých trubek o průměru nad 406,4 mm. Ve všech případech byly cílem šetření dovozy z Číny.

Jak konstatuje EUROFER, současná šetření se týkají 64 % plochých výrobků a 57 % dlouhých výrobků. I v oblasti trubek je předmětem šetření převážná část dovážených trubek.

Celkový přehled všech platných antidumpingových a vyrovnávacích kauz v oblasti dovozu hutního materiálu je uveden v příloze č. 4. a.

Platnost antidumpingových opatření by však v převážné většině kauz ztratila svoji účinnost, pokud by byl Číně přiznán Statut tržní ekonomiky bez podstatné úpravy pravidel ochrany obchodu EU (*Trade Defence Instruments*). V současné době, kdy Čína není považována za tržní ekonomiku, jsou jako srovnávací údaje brány údaje z jiných třetích zemí, ale pokud by začaly být brány za srovnatelné údaje o nákladech a cenách v Číně, výše antidumpingových cel by se podstatně snížila. Podpora hutního průmyslu v Číně ze strany vlády i regionálních orgánů má mnoho podob, od daňových úlev, dotovaných úvěrů, cen vstupních surovin a dopravy, levné energie a měnových intervencí až po nesrovnatelně levnější pracovní sílu, absenci nákladů na životní prostředí a zanedbávanou bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

Udělení statutu tržní ekonomiky ze strany EU předpokládá splnění následujících pěti kritérií:

- Co nejnížší vliv vlády a dalších státních orgánů na přidělování finančních zdrojů a na rozhodování o činnosti společností,

- Neexistenci deformací v řízení privatizované ekonomiky,
- Účinné zavádění podnikového práva s odpovídajícími statutárními pravidly pro dozor,
- Účinný právní rámec pro správu obchodu a řádné fungování tržní ekonomiky (včetně ochrany práv duševního vlastnictví, zákona o bankrotech atd.),
- Existence autentického finančního sektoru

Zdroj: Právní servis Evropského parlamentu, zprostředkovaný z ArcelorMittal Ostrava, a.s.

Tato kritéria nejsou v Čínské lidové republice z podstatné části dosud splněna.

Jak bylo již uvedeno na předcházející stránce, udělení tržního statutu Číně by v dalších letech výrazně omezilo možnosti obrany proti dumpingovému chování. Udělení tržního statutu by znemožnilo EU využívat institut tzv. analogické země pro výpočet antidumpingových cel, Evropská komise by místo toho musela vycházet z nákladů čínských společností a cen na čínském trhu, které jsou značně zkeslené. Důkazní břemeno dumpingového rozpětí by v antidumpingových řízeních přešlo z Číny na evropské společnosti.

Dle názoru právníků EUROFER, ESTA a dalších asociací v EU neexistuje žádný právní závazek k udělení statutu Číně ze strany EU v roce 2016 ani v dalších letech. Jediný, kdo může závazně vykládat ustanovení přístupového protokolu Číny k WTO, je tribunál WTO.

Případné udělení tržního statutu záleží výhradně na Evropské unii a závisí na tom, jak rychle Čína splní pět k tomu stanovených technických kritérií, která jsou uvedena výše (*při posledním přezkumu Čína splnila pouze jedno kritérium*).

Považujeme za nezbytné, aby Evropská unie koordinovala své kroky s klíčovými obchodními partnery, zejména s USA a dalšími státy amerického kontinentu, které udělení tržního statutu Číně nechystají.

Evropská komise uspořádala na základě mnoha negativních ohlasů ze strany průmyslu EU k přiznání tržního charakteru Číně veřejnou diskusi, kdy mohl každý subjekt v EU vyjádřit do 20. dubna 2016 svůj názor na připravené otázky v dotazníku. Obdobnou akci uspořádal Evropský parlament s datem odevzdání názorů do 1. května 2016 a krátkou anketu mezi svými členy uspořádal i Svaz průmyslu a dopravy ČR s datem odevzdání do 29. dubna 2016.

Na jednání rozšířené pracovní skupiny k ocelářskému průmyslu na MPO zástupci hutních společností, Odborového svazu KOVO a Hutnictví železa, a.s. jednoznačně vyjádřili požadavek, aby MPO při jednáních v Evropské komisi prosazovalo zachování současného stavu při posuzování tržního charakteru Číny a doporučili zjistit, zda by přiznání tržního charakteru Číně ze strany Evropské komise prospělo některému sektoru České republiky.

Pokud by v Evropské komisi převážil z politických důvodů názor přiznat Číně Statut tržní ekonomiky, bude nezbytné podstatně upravit stávající pravidla ochrany obchodu (*Trade Defence Instruments*) v řadě kritérií, protože bez jejich úpravy by přiznání tržního charakteru Číně mělo likvidační vliv na průmysl v Evropské unii, a to nejen na hutní průmysl.

5 Ekologie a energetika

5.1 Oblast ekologie – snížení dopadů na životní prostředí v okolí podniků – je možno pro hutnictví charakterizovat

- z vlastních zdrojů bylo v uplynulém období (od r. 1993) investováno 110 miliard Kč (do modernizace výrobní základny 66 miliard, do projektů na ochranu životních prostředí 44 miliard)
- dosažené výsledky (od r. 1993)
  - emise tuhých znečišťujících látek – pokles o 92 %
  - emise SO₂ - pokles o 68,7 %
  - emise kyslíčků dusíku – pokles o 64 %

K výraznému poklesu výše uvedených emisí dojde od roku 2016 po dokončení investic do odprášení, odsíření a denitrifikaci řady hutních zařízení s nákladem jen v letech 2014 – 2015 cca 10 miliard Kč částečně s dotacemi z evropských fondů.

Samostatné vyčlenění ekologie jako kategorie vládní (nikoliv hospodářské) politiky, hodnotí zahraniční průmysl z pohledu obsahu i formy jako katastrofický scénář kolapsu průmyslu.

5.1.1 Obchodování skleníkovými plyny do r. 2020

1. Velikost celkové vstupní alokace pro podnik: podnikům spadajícím dle nařízení 2010/2/EU mezi odvětví ohrožená únikem uhlíku (carbon-leakage) byly povolenky již přiděleny, ale pouze pro přímé hutnické technologické operace, nikoliv pro výrobu energií pro tyto operace v teplárnách metalurgických podniků. V důsledku toho podniky, které zahrnují ve svém rámci teplárnu, budou muset dokupovat i více než 50% potřebných povolenek v aukcích.
2. Pravidla pro provádění aukcí povolenek jsou stanovena, aukce probíhají, cena povolenky se pohybuje v rozmezí 6 – 8 EUR. Z trhu bylo staženo 900 mil. povolenek, které jsou přiděleny do tržní stabilizační rezervy (MSR).
3. Pro výrobce elektřiny v ČR vláda rozhodla o přidělení 30% povolenek zdarma na období let 2013 – 2020 při splnění kritérií nastavených legislativou ČR, především při nutnosti investovat do technologií pro snížení emisí CO₂. Z hutních společností se týká Energetiky Třinec, a.s. a ArcelorMittal Energy Ostrava a.s. Teplárny ostatních hutních podniků nespádají to této kategorie a všechny povolenky pro výrobu energií musí nakupovat v aukcích.
4. Použití prostředků z aukcí. V souladu s legislativou EU má být min. 50% z výnosů aukcí použito na programy pro snížení emisí a obdobné (příjemci MŽP + MPO). To je v ČR dodrženo, zbylých 50% je příjmem státního rozpočtu. Nejsou tak naplněny naše představy o použití financí z tohoto prodeje k financování programů výzkumu a vývoje nízkemisních a nízkooenergetických technologií, kofinancování investičních a modernizačních akcí pro ochranu životního prostředí a výstavba zařízení s vyšší energetickou účinností. Obdobně by část přínosu z prodeje povolenek určená pro státní rozpočet měla být využita ke snížení poplatku za obnovitelné zdroje, který platí každý spotřebitel elektřiny. O dalším snížení tohoto poplatku se bude i nadále jednat. Dle Komise je pro ČR je alokováno 4,6 % z výnosu evropských aukcí.

5. Vzhledem k předpokládanému zvýšení ceny povolenky až na 35 EUR, bude nutno v ČR vytvořit systém finančních kompenzací z`za zvýšenou cenu povolenky – spadá do gesce MPO.

5.1.2 Klimaticko-energetický balíček do roku 2030

V roce 2014 byly Komisí EU vyhlášeny a schváleny cíle do roku 2030:

1. snížit emise skleníkových plynů v EU o 40% oproti skutečnosti roku 1990 (do roku 2020 je cíl „pouze“ ve výši 20%) a to bez ohledu na to, že doposud nedošlo k celosvětové dohodě o snižování emisí skleníkových plynů. Jednání k problematice revize směrnice EU o obchodování skleníkovými plyny se zástupci hutí aktivně účastní.
2. Zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energií na 27% ze spotřeby.
3. Zvýšit energetickou účinnosti o 40% oproti roku 1990 (do roku 2020 byl stanoven cíl ve výši 20% a plnění není doposud na úrovni EU provedeno). Tento pojem znamená ve skutečnosti snížení spotřeby energií, nikoliv zvýšení energetické účinnosti tak, jak je definována. V nastávajícím období bude nutno této problematice věnovat zvýšenou pozornost.

K balíčku jako celku máme negativní stanovisko, protože stanovuje cíle EU bez ohledu na mezinárodní souvislosti, zvyšuje dále finanční zatížení podniků v ČR i EU pro jejich splnění oproti konkurentům z jiných regionů. Požadovali jsme, aby byl stanoven pouze jeden závazný cíl a ostatní cíle by měly být uzpůsobeny pro jeho dosažení. Podle našeho názoru by tímto cílem mělo být snížení emisí skleníkových plynů max. o 35%, v případě dosažení celosvětové dohody na konferenci v Paříži v roce 2015 (nedošlo k tomu) pak o max. 40%. Zde je nutno upozornit na to, že snížení emisí v odvětví hutnictví železa je možné dle různých studií max. o 15% - zdroje snížení bude tedy nutno hledat v ostatních odvětvích (např. energetika) a u spotřeby energií u obyvatelstva.

5.1.3 Problematika implementace směrnice 2010/75/EU o průmyslových emisích

- a) Novela zákona 76/2002 Sb., o IPPC proběhla a nový zákon pod číslem 69/2013 Sb. je platný od 19.3.2013.
- b) K novele zákona byla zpracována novela vyhlášky 554/2002 Sb., která uvádí vzor žádosti o integrované povolení – vyšla pod číslem 288/2013 Sb.. Novými částmi zde jsou zpracování tzv. základní zprávy a možnost požádat o výjimku z emisních limitů stanovených v nejlepších dostupných technikách (jejich hodnota nesmí být vyšší než ve složkové legislativě) – obě metodiky jsou již platné.
- c) Náklady na implementaci směrnice měly dosáhnout v metalurgii železa za celé období let 2010 – 2020 podle studie MPO z listopadu 2010 celkem cca. 35 mld. Kč z toho značnou část bylo předpokládáno vynaložit již do roku 2016. Uvedená částka je průběžně upřesňována – jsou z ní odečítány již realizované akce a přičítány požadavky nově vzniklé na základě nové a upřesňované legislativy. Za období let 2010 – 2015 budou v odvětví hutnictví železa realizovány akce v hodnotě cca 19 mld. Kč, t.j. cca 60% z celkové částky. Do této částky nejsou započteny investice na splnění nových velmi přísných limitů pro znečišťující látky, které teprve budou stanoveny pro velká spalovací zařízení v Závěrech o BAT (před ukončením), ani pro emisní limity, které mají být stanoveny v připravované směrnici pro spalovací zdroje 1 – 50 MW (práce na úrovni EU probíhají).

5.1.4 Řešení kvality ovzduší v Moravskoslezském kraji (dotace)

V rámci Operačního programu Životní prostředí, Prioritní osa 2, bylo vyhlášeno pro Moravskoslezský kraj několik výzev. V rámci 36. a 38. výzvy bylo možno požádat o dotaci až 90% z uznatelných nákladů. Projekty s velikostí do 7,5 mil. EUR byly schvalovány na SFŽP, projekty nad tuto hodnotu musely být notifikovány každý samostatně Komisí EU, což se v roce 2013 (červen, září) podařilo.

Současně probíhají práce na studii MŽP o možnostech řešení problematiky ochrany ovzduší v Moravskoslezském kraji i ČR jako celku do roku 2020. Do její tvorby jsou hutní podniky zapojeny především formou připomínek k předloženým návrhům.

5.1.5 Novela zákona o odpadech

Začátkem roku 2014 byly zahájeny práce na novelizaci odpadové legislativy. Stávající zákon o odpadech č. 185/2001 Sb., je novelizován tak, že z něj vzniknou dva samostatné zákony:

- a) zákon o výrobcích s ukončenou dobou životnosti (také nazývaný zákon o zpětném odběru výrobků) - řeší např. problematiku autovraků, pneumatik, elektroodpady,
- b) zákon o odpadech.

Pro tvorbu věcného záměru obou zákonů bylo na základě memoranda o spolupráci mezi Svazem průmyslu, Hospodářskou komorou, ministerstvem průmyslu a obchodu a ministerstvem životního prostředí vytvořeno celkem 6 pracovních skupin, které řešily jednotlivé části věcných záměrů. Byli v nich zastoupeni i zástupci našeho odvětví. Koncem ledna 2016 předložilo MŽP návrh paragrafového znění obou zákonů. Hutě zpracovaly připomínky k těmto návrhům a od 05/2016 se podílejí přímo na vypořádání těchto připomínek v rámci jednání s MŽP.

U zákona o odpadech (implementace směrnice 98/2008/EU) hutím musí zůstat i nadále zachováno postavení zařízení na recyklaci kovů - nejsou to zařízení na likvidaci odpadů. Znění směrnice o odpadech tuto možnost připouští. Ve spolupráci HŽ a ostatních průmyslových svazů a asociací s MŽP a MPO je navržena legislativní cesta, jak toto postavení hutí jakožto recyklačních podniků zachovat. Problematika se dotýká i papíren, skláren a chemiček. Současně trváme na tom, aby zákon dodržoval hierarchii nakládání s odpady, jak je uvedena ve směrnici 2008/98/EU o odpadech.

Oba zákony mají být předloženy 31. 5. 2016 do vlády, účinnost je navržena od 1. 1. 2018. V roce 2016 se k nim bude vytvářet větší počet prováděcích předpisů.

Evropská komise předložila v polovině roku 2015 balíček legislativních opatření k tzv. oběhovému hospodářství, které zahrnuje oblasti odpadů, výrobků s ukončenou životností a obalů. Základem je co nejvíce využít odpady (především předcházení vzniku odpadů, recyklace, energetické využití) a na skládky ukládat jen odpady, které již nelze nijak využít. Výsledky prací budou mít vliv i na národní legislativu a hutnictví se projednávání jednotlivých otázek aktivně účastní. Cílem je nahradit v roce 2030 cca 30% dnes používaných primárních surovin surovinami získanými z odpadů.

5.1.6 EIA – posuzování vlivů na životní prostředí

Byla přijata novela zákona o vlivu na životní prostředí č. 39/2015 Sb., která povoluje vstup do řízení novým účastníkům v jakékoliv fázi povolení řízení. Na místě jsou obavy ze zablokování celého procesu EIA tím i investiční výstavby a modernizací zařízení vč. staveb pro ekologii, jak vidíme v případě investic do dopravy. Proto je nutno urychleně provést celkovou novelu nejen zákona o EIA, ale současně s tím i celého povolení řízení (v rámci novely stavebního zákona) tak, abychom se alespoň přiblížili standardu obdobných řízení v okolních státech.

5.2 Energetika

Pro ocelářský průmysl je životní nutností zajištění dostupných, stabilních a cenově akceptovatelných nepřetržitých dodávek energií. Využití energií z obnovitelných zdrojů se nejeví jako reálné, protože dodávky z obnovitelných zdrojů energií nejsou stabilní.

Dosavadní vývoj cen energií je nepříjemným signálem pro konkurenceschopnost ocelářství. Růst cen energií se již nedaří tlumit snižováním energetické náročnosti v celém rozsahu a tak působí na snižování rentability (marží), což bezprostředně ovlivňuje možnosti tvorby a využití vlastních zdrojů například pro investování do nejprogressivnějších technologií výroby hutních materiálů nebo do oblasti zhodnocování hutních materiálů (finality, sofistikovaných produktů a pod.).

Zajištění dodávek energií do ocelářského průmyslu ovlivňuje několik základních faktorů:

- je očekávatelné, že růstem podílu obnovitelných zdrojů energií (OZE) bude cena elektrické energie stoupat.
- cena elektřiny bude dle současných úvah ohledně funkčnosti systému obchodování povolenkami růst v závislosti na ceně povolenky, která činí dnes 6 – 8 EUR a má se zvýšit na 35 EUR a více. V souvislosti s tím bude nutno na státní úrovni přijmout obdobně jako v Německu systém kompenzace za zvýšení ceny elektřiny vlivem ceny povolenky i jinými vlivy,
- působit budou i zvýšené náklady pro další zajištění funkčnosti přenosových sítí,
- dalšími náklady na úrovni státu bude zajištění stabilních dodávek především elektřiny, což bude vyžadovat udržování rezervních klasických zdrojů, které nejsou nejefektivnější a mají svá ekologická rizika. Tato opatření se promítnou negativně do ceny elektřiny.

5.3 Závěr

Práce probíhající ve výše uvedených oblastech jsou velmi dynamické. V současné době probíhají práce na evropské legislativě, která ovlivní ocelářský průmysl do roku 2030. Zástupci odvětví přímo spolupracují s ministerstvem životního prostředí, ministerstvem průmyslu a dopravy, dotčenými svazy a asociacemi jiných odvětví a také se Svazem průmyslu a dopravy s cílem, aby konkrétní problémy byly vyřešeny bez negativního dopadu na odvětví hutnictví železa.

6 Sociálně zaměstnanecké souvislosti

Součinnost s OS KOVO má za cíl vytvářet rovnocenné podmínky konkurenceschopnosti, které povedou k uzavření podnikových kolektivních smluv a k udržení efektivní zaměstnanosti. Společně budou prosazována účinná řešení problémů v oblastech

- ekologie, energetiky, obchodních vztahů (vč. nezbytné ochrany trhu), aby český ocelářský průmysl nebyl diskriminován nerovnocennými podmínkami.

Pozice zaměstnavatelů vychází z předpokladů:

- trvalý růst průměrných výdělků v tempu svázaným s růstem produktivity a celkové efektivnosti
- hodnocení růstu výdělků v tarifní i nadtarifní složce (odměn, bonifikací, účasti na dosažené efektivnosti konkrétních ocelářských podniků) i v diferencované podobě zásluhovosti,
- prioritního zájmu udržení zaměstnanosti.

Dosažená konkurenceschopnost povede k udržení pracovních míst a v případě nezbytnosti zastavení některých kapacit, jsou východiskem projekty

- doprovodných sociálních programů,
- kompenzování ztrát odstupným,
- přijetí systému předčasných odchodů do důchodu (minimálně u stěžejních profesí),
- technického a řemeslného vzdělávání, rekvalifikací s využitím programů MPSV a Úřadů práce.

Pracovně právní legislativa je zaměřena na

- posuzování vlivů z legislativy do oblasti BOZP,
- jednání o výši minimální mzdy, nalezení systémového řešení „indexace“ růstu minimální mzdy podle vývoje průměrných výdělků s cílem do r. 2020 dosáhnout u minimální mzdy 40% průměrného výdělku,
- řešení „předdůchodů“ u pracovníků ocelářských podniků, kteří pracují ve ztížených podmínkách pracovního prostředí a prosazovat možnost vytváření finančních zdrojů (bonifikace, daňová zvýhodnění) jak ze strany zaměstnavatelů, tak i zaměstnanců k možnosti dřívějších odchodů do důchodu.

Ilustrace některých parametrů (vliv na konkurenční schopnost)

- produktivita v ČR dosahuje 47% úrovně EU, přičemž počet (ročně) odpracovaných hodin udává
ČR 1750
EU 1755
- „pracovní náklady“ ..... zhruba 67% úrovně EU,
- HDP na pracovníka odpovídá 72% úrovně EU,
- míra nezaměstnanosti v ČR ..... 6,1%, v EU ..... 10,4%.

Tyto údaje ukazují na nižší podíl vkládaných zdrojů z projektů výzkumu, vývoje do vlastních výrobních (průmyslových) činností.

7 Závěr

7.1 Zhodnocení

Pro zhodnocení „Predikce vývoje českého ocelářského průmyslu na období r. 2015 – r. 2020“ lze použít charakteristiku:

- pozitivní vývoj ocelářství v r. 2015 byl významně ovlivněn rizikem obchodního vlivu z přiznání statutu tržní ekonomiky Číny.

Ocelářství je odvětvím s velkou energetickou náročností, existenčně je spjato s řešením ekologických zátěží, vlivů na životní prostředí. Ocelářství je rovněž neopominutelným sektorem zaměstnanosti, navíc umocněným regionálním aspektem.

K udržení konkurenceschopnosti ocelářství a pro udržení zaměstnanosti lze definovat tyto agendy:

- ekologická a energetická politika, kde platí princip technické dosažitelnosti. Ocelářství pracuje s technologiemi nejvyšších parametrů (ekologických norem, energetické účinnosti) a nemohou být zatěžovány nerovnými podmínkami,
- náklady na energie musí být srovnatelné, aby platil princip rovnocenných podmínek. Koncové ceny energií nemohou asymetricky zatěžovat průmysl, specificky ocelářství.

7.2 Bezprostřední přiznání statutu „tržní ekonomiky“ Číně může mít vliv na zaměstnanost

- netýká se pouze ocelářství, ale i těch odvětví, která jsou „chráněna“ tarifními i netarifními opatřeními k dovozům,
- v EU je ohroženo cca 1,5 milionů pracovních míst,
- zabránění „unfair dovozů“ vyžaduje modernizovat mechanismy ochrany trhů (zvýšení účinnosti Trade Defence Instruments),
- nahrazení exportu mimo EU není reálné a to
  - z důvodu konkurence levných výrobků z Číny,
  - pro vysoké dopravní náklady a to i po produkci výrobků z neušlechtilých a uhlíkových ocelí,
- nezbytností bude rychle a účinně reagovat na vývoj dovozů výrobků z oceli a tak zavést „předběžný dohled na dovozy ...“.

Je to požadavek na pomoc ocelářskému průmyslu „hlídáním“ rovných podmínek v obchodních vztazích, je to ostatně i praxe např. USA, což zvyšuje rizika pro EU, že převis výroby z kapacit v Číně bude faktickým vlivem, rizikem ztráty ekonomické životaschopnosti,

- razantnost a rychlost řešení – reakce na zvyšující se dodávky čínské oceli na trh EU, je stěžejní.

Možnost uplatnění nástrojů, cel musí být v týdnech a oproti dnešním 12-16% cel pro dumpingové obchody je nezbytné násobné zvýšení a využití po dobu několika let.

7.3 Vývoj komoditních sektorů

Největší hrozby pro ocelářství jsou

- útlum čínské poptávky
- snížení investic v energetice

- pokračující pokles cen vyplývající z převisu nabídky nad poptávkou a z poklesu cen ropy (menší investice do výrobních a přepravních kapacit).

V roce 2015 čelily komodity nepříznivým vlivům

- nízké inflace
- přebytku zásob
- silného USD
- poklesu ekonomických aktivit.

Rok 2016 nepřinese výrazné oživení

- a) ropa – propad cen z r. 2014 se sice zpomalil, ale nezastavil, stále aktuální je přebytek daný snahou udržet produkci při poklesu poptávky,
- b) kovy – převis nabídky, východiskem by mohl být pokračující stavební boom a reálný (byť mírný) ekonomický růst.

7.4 Odvětvový svaz hutnictví železa bude do pozornosti představitelů ČR, v diskusích mezi členskými státy EU prosazovat

- modernizaci nástrojů na ochranu obchodu, odložení (časové rozložení) dopadu působení nerovnocenných podmínek, unfair obchodů,
- návrhy na antidumpingovou a protisubvenční politiku včetně účinných sazeb ochrany trhu,
- realistické řešení regulačního rámce ekologie a to zdokumentováním – vývoje
  - a) parametrů ekologie
  - b) sankcí, zatížením (poplatky ap.)
 a srovnáním v jednotlivých zemích EU,
- racionální podmínky a reálnost oběhového hospodářství, cen energií a řešení důsledků pro energeticky náročná odvětví.

V květnu 2017 připraví Odvětvový svaz hutnictví železa aktualizovanou „Predikci vývoje českého ocelářského průmyslu na období r. 2017 – 2022“, která bude reagovat na vývoj situace v celé EU.

Pro letošní rok bude Odvětvový svaz hutnictví železa analyzovat obchodní situaci, hodnotit, zda se podařilo (byť dočasně) ochránit trh ocelářských výrobků, kvantifikovat dopady rozhodnutí, kdy budou nerovnocenné podmínky výrobců (ekonomik) ohrožovat životaschopnost ocelářství v ČR a navrhnout racionální řešení problémů modifikací nástrojů ochrany trhu (rychlost a účinnost). V oblasti ekologie pak přehledně ilustrovat rovnost podmínek a obdobně i v energetice kvantifikovat zásadní ztížení konkurenceschopnosti vliv cenových parametrů energií.

Naprostou nezbytnou je a bude součinnost v rámci EUROFERU a společný postup k EU. Vzrůstají dovozy do celé EU (hlavně do zemí, kde jsou přístavy a jednotný trh EU pak má svá pravidla a možnosti), levné dovozy z Číny vytlačují ocelářské výrobky EU ze třetích zemí, kam se tradičně vyváží (Blízký a Střední východ).

Přílohy

Příloha č. 1

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU, VÝBORU REGIONŮ A EVROPSKÉ INVESTIČNÍ BANCE

Příloha č. 2a/1, Příloha č. 2a/2

Vývoj objemu produkce surové oceli ve světě

Příloha č. 2b/1, Příloha č. 2b/2

Vývoj měsíční produkce surové oceli ve světě

Příloha č. 2c/1, Příloha č. 2c/2

Vývoj zjevné spotřeby ocelářských výrobků ve světě

Příloha č. 3

Ilustrace názorů a přístupů k řešení životaschopnosti ocelářského průmyslu EU

Příloha č. 4a

Antidumpingová a antisubvenční opatření EK proti dovozům hutního materiálu z třetích zemí

Příloha č. 1

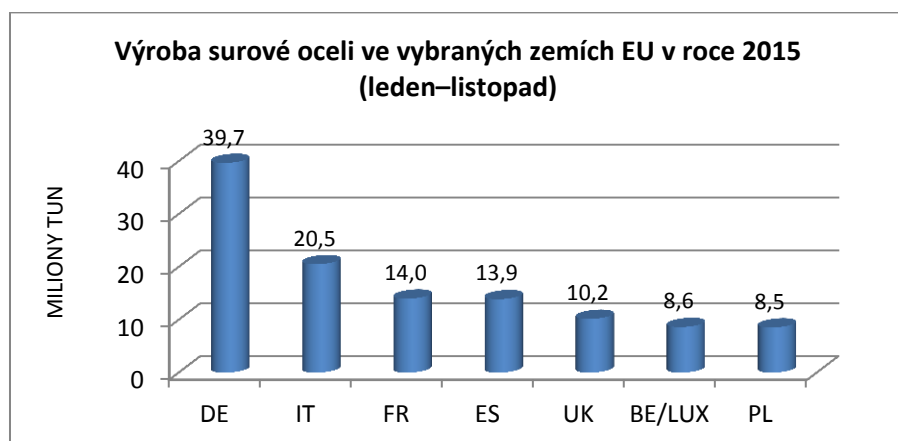
SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU, VÝBORU REGIONŮ A EVROPSKÉ INVESTIČNÍ BANCE

Ocelářství – Jak v Evropě uchránit udržitelná pracovní místa a růst

1. Evropský ocelářský průmysl a jeho hlavní úkoly

Silná průmyslová základna má zásadní význam pro hospodářský růst Evropy, zachování udržitelných pracovních míst a naši konkurenceschopnost na světových trzích.

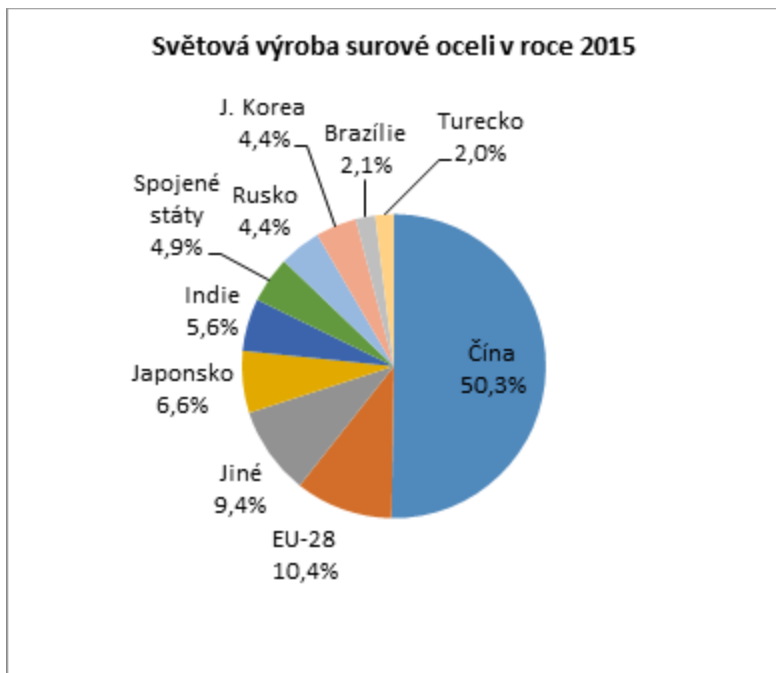
Základem hodnotových řetězců v řadě průmyslových odvětví je silné ocelářství. V Evropě dosahuje toto odvětví ročního obrátu¹ ve výši 166 miliard EUR a z HDP EU na něj připadá 1,3 %. V roce 2015 generovalo 328 000 přímých pracovních míst a ještě více pracovních příležitostí v navazujících odvětvích. Pro evropské ocelářství jsou charakteristické moderní, energeticky a uhlíkově účinné závody, jejichž výrobky mají díky vynikající síti výzkumných a vývojových pracovišť vysokou přidanou hodnotu nebo vykrývají úzké segmenty na světovém trhu. Evropská unie je po Číně druhým největším výrobcem oceli, ročně vyrábí v průměru 170 milionů tun surové oceli. Evropské ocelářství si ve světě drží první příčku v segmentu technologicky vysoce specializovaných výrobků.

Navzdory svému silnému potenciálu si Evropa ve svém konkurenčním postavení na světovém trhu s ocelí v několika posledních letech pohoršila. Celosvětová poptávka zůstávala po odeznění hospodářské a finanční krize silná, nicméně od roku 2014 se do celosvětové poptávky po oceli nepříznivě promítalo hospodářské zpomalení v Číně a dalších rozvíjejících se ekonomikách. Navíc dramaticky vzrostl objem volných výrobních kapacit v některých třetích zemích, zejména v Číně. Pouze v této zemi se nadměrná kapacita odhaduje na zhruba 350 milionů tun², tedy téměř dvojnásobek roční produkce Unie.

¹ Údaj za rok 2014.

² Rozdíl mezi údaji OECD (2015) o kapacitě a skutečným objemem výroby oceli (World Steel Association, 2015).

Nadvýroba oceli způsobila nedávný dramatický nárůst vývozu, destabilizovala světové trhy s ocelí a ceny této komodity ve světovém měřítku stlačila. Do EU v posledních třech letech prudce vzrostl dovoz oceli z Číny. Tržní ceny některých výrobků z oceli se v důsledku prudkého růstu objemu propadly až o 40 %. Některé třetí země zareagovaly zavedením omezení obchodu a dalších forem obchodních překážek. Nadměrná kapacita navíc spustila bezprecedentní vlnu nekalých obchodních praktik, které narušují rovnost podmínek ve světovém měřítku. Tyto obchodní praktiky by zátěž plynoucí z nadměrné globální kapacity neúměrně přesouvaly na evropské výrobce a jejich zaměstnance. Jen v roce 2015 a počátkem roku 2016 musela Komise proti zmíněným praktikám v obchodu s ocelí zahájit deset nových šetření.

Tyto okolnosti komplikují řadu dalších dlouhodobých problémů, které si žádají energickou odpověď na evropské úrovni, jež by ocelářskému průmyslu pomohla se přizpůsobit, inovovat a využít svůj potenciál v podobě kvality, špičkových technologií a vysoce kvalifikované pracovní síly. Komplexní odpověď musí přijít od průmyslu, členských států i orgánů EU.

2. Tváří v tvář výzvě

V reakci na uvedený vývoj je nutno přijmout krátkodobá i dlouhodobá opatření. Jisté kroky již byly podniknuty, avšak k tomu, abychom na jednotlivé výzvy zareagovali adekvátně a s větší naléhavostí, je nutno vyvinout trvalé a intenzivnější společné úsilí. Máme-li zmírnit tlaky, jimž ocelářství čelí, a podpořit jeho modernizaci, musíme co nejlépe využít všech nástrojů, jež máme na evropské i vnitrostátní úrovni k dispozici.

Situaci ocelářského průmyslu v Evropě věnuje Komise prvořadou pozornost. Z tohoto důvodu uspořádala v únoru 2016 konferenci na vysoké úrovni, která se věnovala energeticky náročným odvětvím a měla zhodnotit aktuálně přijímaná opatření, včetně naplňování akčního plánu pro ocelářství z roku 2013³. V listopadu 2015 a únoru 2016 byla tato problematika projednána s Radou pro konkurenceschopnost a v prosinci 2015 též s Evropským parlamentem v souvislosti s jeho usnesením pod názvem „Rozvoj udržitelného evropského průmyslu základních kovů“⁴. Fórum pro

³ COM(2013) 0407.

⁴ P8_TA(2015)0460/ A8-0309/2015.

diskusi mezi všemi relevantními zúčastněnými stranami nabízí skupina na vysoké úrovni pro energeticky náročná průmyslová odvětví.

Komise realizuje a zintenzivňuje opatření, která jsou zásadní k tomu, aby se ocelářství dostalo bezprostřední úlevy a aby v něm byly znovunastoleny rovné podmínky. Společné úsilí však musí jít ještě dál. Krátkodobá opatření sama o sobě nevystačí k tomu, aby byla konkurenceschopnost a udržitelnost energeticky náročných odvětví, k nimž ocelářství patří, zaručena dlouhodobě. Budoucnost těchto odvětví závisí na jejich schopnosti modernizovat a zavádět inovace. Dosavadní úsilí se ocelářství EU vyplatilo v podobě větší dynamiky, inovativnosti a silnější orientace na zákazníka. Máme-li zvládnout současné výzvy, je třeba toto úsilí podpořit a zintenzivnit.

Evropská unie a její členské státy mohou ocelářskému průmyslu a dalším energeticky náročným odvětvím pomoci tím, že podpoří investice a vytvoří příznivé podnikatelské prostředí. K tomuto cíli přispívá nejen silný důraz, jež Komise klade na zaměstnanost a růst, ale i strategické iniciativy typu investiční plán, unie kapitálových trhů, strategie pro jednotný trh, strategie pro jednotný digitální trh, energetická unie či oběhové hospodářství. Pomoci může i řada evropských nástrojů financování, a to při zavádění potřebných reforem a zmírňování problémů, jež vznikají při nevyhnutelné transformaci průmyslu základních kovů. Využívány by měly být v co největší míře a urychleně.

A. Účinná a odpovědná obchodní politika

Společně k silnější ochraně proti nekalým obchodním praktikám

Komise zavádí rekordní počet opatření na ochranu obchodu, jež mají kompenzovat škodlivé účinky dumpingu na evropské ocelářství. Efektivitu a účinnost těchto opatření však lze výrazně zvýšit, urychlit a dále vylepšit, pokud se úsilí Komise dostane podpory od členských států.

Stávající úsilí o posílení ochrany obchodu

Počet opatření na ochranu obchodu s výrobky z oceli dosáhl celkem 37, z nichž se šestnáct týkalo dovozu z Číny. Tempo přijímání těchto opatření zrychlilo z pěti v roce 2014 na sedm v roce 2015. Komise mobilizuje i doplňující nástroje, například zahazuje šetření, jestliže hrozí újma. Zajišťuje dále, aby se ocelářství dostalo skutečné úlevy ve výrazném předstihu předtím, než jsou uložena prozatímní opatření. Daří se to díky registracím dovozu ještě před přijetím prozatímních opatření. Jsou-li splněny příslušné právní podmínky, je Komise tímto způsobem schopna ukládat se zpětnou účinností konečná antidumpingová cla tři měsíce před tím, než jsou prozatímní opatření přijata.

Doplňující úsilí o zrychlení procesu

Komise bezprostředně využije dostupné možnosti, jak přijímání prozatímních opatření dále urychlit. Podle stávající praxe jsou například před přijetím těchto opatření nejprve konzultovány členské státy ve výboru. Je tedy dán prostor k širšímu využití písemných konzultací. V mimořádně naléhavých případech lze tato opatření uložit i po pouhém vyrozumění členských států. Komise rovněž zoptimalizuje své interní postupy, zpřísní postup při vyřizování žádostí o prodloužení lhůty k předložení odpovědí na dotazník a v rámci možností bude v zájmu zjednodušení slučovat slyšení do skupin. Celý proces by se tak mohl zkrátit nejméně o měsíc.

Modernizace nástrojů na ochranu obchodu

- Máme-li účinnost a efektivitu kroků EU dále zvýšit, musíme nástroje na ochranu obchodu zmodernizovat. Za tímto účelem Komise již před třemi lety předložila komplexní soubor

opatření⁵. Evropský parlament přijal svou zprávu v prvním čtení. Členské státy však dosud brání tomu, aby v Radě projednávání tohoto souboru pokročilo. K tomu, podpořit rétoriku činy a zmíněný soubor modernizačních opatření urychleně přijmout, je nyní nejvyšší čas.

- Nedávné zkušenosti navíc ukazují, že je nutno zvážit i další reformy s přihlédnutím k interinstitucionální debatě a poslednímu vývoji. Například důvody, jež hovoří pro zrušení pravidla nižšího cla, by se měly použít i na ocelářský průmysl a obecněji na situace, kdy je trh země vývozu výrazně narušen. Ve spojitosti s výpočtem rozpětí újmy může být vhodné i lépe definovat cílový zisk, tak aby byla újma náležitě napravena.
- Přijmout je možno a nutno i další kroky, jež si žádají změnu základních nařízení⁶. Například by měly být upraveny dílčí lhůty, mj. k výběru vzorku zúčastněných stran či k reakci stran na předložení hlavních skutečností a argumentů. Výrazně zjednodušen by měl být i postup konzultace s členskými státy. Tímto způsobem by bylo možné urychlit celkový postup až o dva měsíce⁷.
- Komise naléhavě vyzývá společné normotvůrce ke spolupráci a je připravena urychleně navrhnout výše uvedené doplňující reformní návrhy.

Vzhledem ke stávající situaci a k významu řešené problematiky Komise navrhne i systém předběžného dohledu nad výrobky z oceli. Opatření předběžného dohledu, s nimiž počítá ochranný nástroj EU, vycházejí z automatického systému dovozních licencí. Zavedena mohou být v případě, že s ohledem na trendy v dovozu hrozí výrobcům v Unii riziko újmy.

V neposlední řadě mohou zúčastněné strany přispět v rámci probíhající veřejné konzultace informacemi k některým prvkům systému EU na ochranu obchodu. S ohledem na blížící se ukončení platnosti některých ustanovení Protokolu o přistoupení Číny k WTO Komise analyzuje, zda by EU měla po prosinci 2016 změnit zacházení s Čínou při antidumpingových šetřeních, a pokud ano, jakým způsobem. Před přijetím stanoviska v této věci provádí Komise hloubkové posouzení dopadů a konzultuje se zúčastněnými stranami. Posouzení dopadů bude pečlivě analyzovat potenciální ekonomické a sociální důsledky případných změn v zacházení s Čínou, přičemž zvláštní pozornost bude věnovat pracovním místům a zohlední i rozdíly mezi členskými státy. Cílem této veřejné konzultace zahájené v únoru 2016 je shromáždit příspěvky zúčastněných stran k možnostem, které Komise uvedla. Komise si je vědoma toho, že žádné rozhodnutí v této souvislosti nelze přijmout bez delších přechodných období a významných zmírňujících opatření.

Řešení příčin celosvětové nadměrné kapacity

Nad rámec opatření, jež mají zmírnit dopady nadměrné kapacity ve světě, se Komise společně s hlavními partnery zabývá řešením příčin tohoto problému. Globální problém si žádá globální řešení.

V zájmu obnovy rovných podmínek spolupracuje Komise s hlavními partnery na půdě různých grémií:

⁵ Oproti jiným jurisdikcím jsou nástroje EU na ochranu obchodu založeny na zapojení členských států do hlavních fází šetření. Komise musí předtím, než uplatní pravidlo nižšího cla, provádět mimo jiné komplexní zkušební analýzu zájmu Unie a podrobný výpočet újmy. Podle uvedeného pravidla se výše antidumpingového cla rovná dumpingovému rozpětí, nebo rozpětí újmy, podle toho, která z těchto hodnot je nižší. Výsledkem jsou nižší cla. Toto pravidlo je podle antidumpingových předpisů EU povinné, zatímco podle pravidel WTO je pouze doporučeno. Obchodní partneři toto pravidlo ve srovnatelné situaci na rozdíl od EU neuplatňují.

⁶ V souladu s pokyny pro zlepšování právní úpravy, jež Komise předložila (SWD(2015) 111).

⁷ Dosažení tohoto cíle by Unii výrazně přiblížilo tempu, jakým jsou opatření na ochranu obchodu ukládána v jiných jurisdikcích, navzdory náročnějšímu a složitějšímu právnímu rámci. Podařit se to však může pouze za aktivní podpory členských států a průmyslu.

- Na dvoustranné úrovni zavedla Komise schůzky kontaktní skupiny pro ocel, jichž se účastní zástupci Číny, Japonska, Indie, Ruska, Turecka a Spojených států. Se zástupci Japonska a Číny se schůzka této kontaktní skupiny uskutečnila ve dnech 8. a 10. března 2016. Komise při těchto příležitostech výslovně nadnesla téma nadměrné kapacity. Svě schůzky s některými hlavními obchodními partnery v oblasti oceli, zejména s Čínou, Komise zintenzivní a bude je provádět častěji.
- Na mnohostranné úrovni se Komise aktivně angažuje ve výboru OECD pro ocel. V návaznosti na výhrady, jež na posledním zasedání výboru vyjádřily EU a stejně smýšlející země na adresu nadměrné kapacity zejména v Číně, uspořádá výbor sympóziium na vysoké úrovni, jež se bude věnovat problematice snižování nadměrné kapacity cestou strukturálního přizpůsobení.
- Na půdě WTO připomene EU Číně potřebu dodržovat závazky z členství WTO týkající se transparentnosti a oznamování subvencí. Toto téma aktivně nastolí při vzájemném přezkumu obchodní politiky Číny, jež na půdě WTO proběhne v červnu 2016. Nyní Komise zkoumá systémy subvencí v Číně, mj. v sektoru ocelářství. K řešení otázky nadměrné kapacity použije všechny relevantní prostředky, jež má k dispozici, a nadnese toto téma v rámci skupiny G20.
- Třetí země Komise vyzývá, aby uplatňovaly vhodná politická opatření, která respektují stávající potřeby trhu. V rámci dohod o volném obchodu vyjednává Komise pravidla pro chování státních podniků a subvence. Pozorně přitom sleduje oznamování subvencí v rámci WTO. Na dodržování disciplíny v otázce subvencí a státních podniků trvá Komise i při jednáních o investiční dohodě s Čínou. Pro ocelářství a další energeticky náročná odvětví je obzvláště zajímavý záměr sjednat v každé obchodní dohodě samostatnou kapitolu o energii a surovinách.

B. Dnešní investice do modernizovaného a udržitelného ocelářství

Investice do budoucích řešení a technologií v zájmu větší konkurenceschopnosti

Ocelářství se potýká s dlouhodobými problémy, jež vyžadují průběžně investovat do nejnovějších technologií. Ocelářství na jeho modernizační cestě aktivně podporuje několik fondů EU, které mu investování zjednodušují a pomáhají vyvíjet a zavádět inovace. Tyto možnosti by měly být využívány v maximální možné míře.

Komise pracuje na tom, aby stávající možnosti financování účinně podpořily toto odvětví v jeho modernizačním úsilí.

- Evropský fond pro strategické investice (EFSI)⁸ pomáhá vnášet inovace i do ocelářství a za tímto účelem pokrývá u inovativních projektů vyšší rizika financování. EFSI poskytuje flexibilní podporu konkrétním projektům tím, že řeší selhání trhu či suboptimální investiční podmínky. Realizátorům projektů se při přípravě investic dostává pomoci i ze strany Evropského centra pro investiční poradenství, díky níž lze projekty zkvalitnit a přilákat investory. Pozornost investorů mohou podnikatelské projekty přitáhnout též pomocí Evropského portálu investičních projektů. Středně velkému italskému výrobcí oceli již pomáhá přilákat další investory první půjčka EIB v rámci EFSI v objemu 100 milionů EUR. Očekává se, že bude realizována investice v celkovém objemu 227 milionů EUR, jež této společnosti umožní modernizovat a optimalizovat své výrobky, procesy a environmentální výkonnost a udržet si

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1017 ze dne 25. června 2015 o Evropském fondu pro strategické investice, Evropském centru pro investiční poradenství a Evropském portálu investičních projektů a o změně nařízení (EU) č. 1291/2013 a (EU) č. 1316/2013 – Evropský fond pro strategické investice (Úř. věst. L 169, 1.7.2015, s. 1).

vedoucí postavení ve své oblasti. S centrem pro poradenství již navázali kontakty i další průmysloví hráči. Příležitostí, jež tyto nové nástroje nabízejí, mohou dnes využít i jiní.

- Možnosti v rámci EFSI se doplňují s dalšími fondy EU, např. s programem Horizont 2020 či strukturálními fondy, a mohou a měly by být optimálně kombinovány. Z evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondů) bude 44 miliard EUR vyčleněno na priority vymezené ve strategiích výzkumu a inovací v oblasti inteligentní specializace. Podporu na modernizaci svého ocelářství zařadily mezi své priority regiony v České republice, na Slovensku, ve Španělsku, Finsku a Švédsku. Spolupráce mezi regiony, jejichž priority se týkají ocelářství, nabízí příležitost k výměně zkušeností získaných s politikami a novými technologiemi. Integrovaný strategický plán pro energetické technologie (plán SET), který Komise zahájila v říjnu 2015, pomáhá se zacílením stávající podpory výzkumu a inovací, jakož i politických opatření v oblasti energetické účinnosti, například cestou promyšlenějšího využívání finanční podpory a regulačních opatření.
- Program Horizont 2020 a ESI fondy pomáhají ocelářskému průmyslu spolu s výzkumnými ústavy a dalšími zúčastněnými stranami vyvinout základní technologie v oblasti účinného využívání zdrojů a energetické účinnosti v rámci celého hodnotového řetězce. Částkou přes 50 milionů EUR ročně podporuje modernizaci ocelářství i Výzkumný fond pro uhlí a ocel. Dobrymi příklady jsou v tomto ohledu projekt technologie výroby oceli s ultranízkými emisemi CO₂ (ULCOS) a navazující projekty, jakož i projekty financované v rámci partnerství veřejného a soukromého sektoru SPIRE⁹.
- Prostřednictvím Evropského inovačního partnerství v oblasti surovin spolupracuje ocelářství s relevantními aktéry na úrovni EU, členských států i regionů s cílem urychlit inovace, jež zajišťují bezpečné a udržitelné dodávky primárních i druhotných surovin.

Investování do lidí

Při modernizaci evropského ocelářského průmyslu jde o investování do lidí a zvyšování počtu pracovních příležitostí.

Jakožto sociálně tržní ekonomika Evropa nemůže a ani nechce soutěžit na základě nízké mzdy nebo zhoršování pracovních podmínek a sociálních norem. Evropa musí soutěžit na bázi inovací, špičkových technologií, prvotřídní kvality a efektivity produkce. To vše vyžaduje lidi s vynikající kvalifikací. Vybudování, provoz a udržování moderního a konkurenceschopného ocelářského průmyslu je možné pouze s vyškolenými pracovními silami. Významným kladem průmyslu základních kovů v EU je, že chrání průmyslové know-how a kvalifikované pracovní síly, zejména pokud jde o mladé zaměstnance. Potřeba investovat do lidských zdrojů tedy bude ústředním tématem připravované Agendy pro nové dovednosti, z níž bude těžit široké spektrum hospodářských odvětví, včetně ocelářského průmyslu.

V některých případech mohou strukturální změny vést ke ztrátám pracovních míst. To má závažné sociální důsledky pro dotčené pracovníky, jejich rodiny a oblasti, v nichž žijí. Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EFG) může až do výše 60 % spolufinancovat celkové náklady na aktivní opatření na trhu práce, jejichž cílem je v případě, že došlo k rozsáhlému propouštění, pomoci pracovníkům najít nové zaměstnání. V celém odvětví výroby základních kovů již získalo pomoc z prostředků EGF přibližně 5 000 pracovníků, přičemž členské státy mají možnost požadovat od EU v této oblasti další pomoc.

---

⁹ Iniciativa pro udržitelnost zpracovatelských odvětví prostřednictvím hospodárného využívání zdrojů a energetické účinnosti (Sustainable Process Industry through Resource and Energy Efficiency).

V případě rozsáhlého přemísťování činností je důležité postižené pracovníky a místní ekonomiky provázet. EU za tímto účelem vytvořila nástroje na podporu zaměstnatelnosti pracovníků a ke zmírnění nepříznivých sociálních důsledků restrukturalizace. Rámec kvality EU pro předjímání změn a restrukturalizaci¹⁰ může přispět ke spolupráci společností, pracovníků a jejich zástupců, sociálních partnerů a celostátních a regionálních orgánů s cílem dosáhnout spravedlivého a sociálně odpovědného řízení změn a restrukturalizace. Komise zapojí sociální partnery prostřednictvím příslušných evropských výborů pro sociální dialog do koncepce a provádění nezbytných opatření, např. mapování potřeb v oblasti zaměstnanosti a dovedností, opatření na podporu vnitřní a vnější mobility.

K řešení problémů, zmírnění konfliktů a rozvíjení osvědčených postupů předvídání změn a řádné přípravy a řízení restrukturalizace je rovněž zásadní informování a konzultování zaměstnanců na úrovni podniků, a jedná-li se o nadnárodní otázky, na úrovni evropské. Z tohoto důvodu je důležité, aby členské státy a příslušné zúčastněné strany v plné míře prováděly a využívaly nástroje, které EU poskytuje¹¹, a čelily tak problémům ocelářského průmyslu.

EU je rovněž připravena podpořit šířeji pojaté úsilí členských států o uplatňování aktivní politiky na trhu práce, jejímž cílem je vybavit nezaměstnané dovednostmi a kvalifikacemi, které potřebují, aby se na trh práce vrátili. V roce 2015 předložila Komise návrh na zkvalitnění podpory poskytované dlouhodobě nezaměstnaným a zefektivnění aktivní politiky na trhu práce. Z Evropského sociálního fondu (ESF) bylo na opatření v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení vyčleněno 27 miliard EUR. Do roku 2023 má prostředky z ESF využít více než 10 milionů nezaměstnaných a kvalifikaci by díky zásahu ESF mělo získat 2,9 milionu lidí. Pracovníci, jichž se dotkne restrukturalizace, by měli splňovat podmínky pro odborné vzdělávání, rekvalifikaci a zvyšování kvalifikace v rámci regionálních a vnitrostátních operačních programů financovaných z prostředků Evropského sociálního fondu. Investice do dovedností jsou navíc způsobilé k financování z prostředků Evropského fondu pro strategické investice.

Moderní politika v oblasti hospodářské soutěže pro silné evropské ocelářství

Politika v oblasti hospodářské soutěže je důležitým prvkem, jímž se podporuje dlouhodobá konkurenceschopnost evropských výrobců oceli. Komise vyzývá členské státy, aby co nejlépe využily modernizovaného rámce EU pro státní podporu tím, že přizpůsobí podporu vnitrostátní situaci, vnitrostátním prioritám a omezením, neboť to nový rámec umožňuje.

Aby Komise zajistila rovné podmínky pro evropské výrobce na mezinárodní úrovni, působí jak na multilaterální bázi v rámci OECD a WTO, tak na dvoustranné bázi prostřednictvím dohod o volném obchodu. Věnuje se tomu, aby se zvýšila transparentnost u všech dotací, zlepšil konzultační mechanismus a ukázněnost, pokud jde o zákaz neomezených záruk a podporu na restrukturalizaci neživotaschopných společností, což jsou druhy dotací, které hospodářskou soutěž narušují nejvíce. Zásadní význam má podpora tohoto přístupu ze strany Evropského parlamentu a Rady.

Pravidla EU pro státní podporu zamezují škodlivému soupeření o dotace v rámci vnitřního trhu a podporují spravedlivý přístup vůči efektivním výrobcům, kteří restrukturalizují své podniky

¹⁰ COM(2013) 882.

¹¹ Směrnice 2009/38/ES o zřízení evropské rady zaměstnanců nebo vytvoření postupu pro informování zaměstnanců a projednání se zaměstnanci v podnicích působících na úrovni Společenství a skupinách podniků působících na úrovni Společenství, směrnice 2002/14/ES, kterou se stanoví obecný rámec pro informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci v Evropském společenství, směrnice 2001/23/ES týkající se zachování práv zaměstnanců v případě převodů podniků, závodů nebo částí podniků nebo závodů, směrnice 98/59/ES ze dne 20. července 1998 o hromadném propouštění.

z vlastních zdrojů. Pravidla pro státní podporu byla výrazně zmodernizována. Umožňují podporovat celosvětovou konkurenceschopnost efektivních a produktivních výrobců oceli. Členské státy by měly tohoto nového rámce na podporu ocelářského průmyslu co nejlépe využít. Zejména:

- by více podpory mohlo být věnováno přeshraničnímu průmyslovému výzkumu nebo technologickým projektům společného evropského zájmu,
- je podle pravidel pro státní podporu na V&V&I možná podpora z veřejných zdrojů, která ocelářskému průmyslu poskytuje pobídky k tomu, aby překonal vzdálenost, která ho dělí od obchodních partnerů v oblasti výdajů soukromého sektoru na investice. Některé tyto podpory se nemusí oznamovat Komisi. Komise je připravena pomáhat vnitrostátním orgánům s rychlou identifikací těchto podpůrných opatření,
- pokud jde o náklady na energii v energeticky náročných odvětvích, členské státy se vyzývají, aby vyrovnávaly nepřímé náklady na financování režimů podpory pro energii z obnovitelných zdrojů.

Pokyny pro systém obchodování s emisemi (ETS) umožňují členským státům za určitých podmínek kompenzovat vyšší náklady na elektrickou energii, s nimiž se potýkají některá energeticky náročná odvětví v důsledku pravidel ETS týkajících se výrobců elektřiny (nepřímé náklady ETS). Komise je rovněž připravena poskytnout na žádost jednotlivých společností další pokyny pro posuzování dlouhodobých smluv o dodávkách energie z hlediska hospodářské soutěže.

C. Proměnit problémy týkající se zdrojů a změny klimatu v příležitosti

Konkurenceschopnější ceny energie v členských státech EU

Zásadně významné pro konkurenceschopný a udržitelný energeticky náročný průmysl je zvýšit úsilí při podpoře energetické účinnosti a konkurenceschopných cen energie.

Vzhledem k nedávnému poklesu cen energií by náklady na energii měly nyní představovat méně významnou část výrobních nákladů. Velkoobchodní ceny energií, které slouží jako indikátor cen energie placených energeticky náročnými odvětvími, jsou nyní na historicky nízké úrovni, jež je srovnatelná s nejnižšími úrovněmi dosaženými v posledním desetiletí nebo v důsledku hospodářské krize¹². Ceny se však v Evropě nadále liší, často v důsledku daní a poplatků, které jsou doménou členských států. Ačkoli ještě existují významné rozdíly v cenách energie mezi jednotlivými obchodními partnery, v uplynulých měsících se ceny vyvíjely příznivě, zejména co se týče USA. U mezinárodních cen energie došlo ke sblížení a cenové rozdíly se zřejmě vrací zpátky na úroveň před krizí¹³.

Ceny energií jsou však velmi nestabilní a mohly by opět stoupat. Aby se ceny udržely, musí Evropa ovládnout svou spotřebu energie mimo jiné tím, že bude podněcovat větší energetickou účinnost svého průmyslu a podporovat konkurenceschopné ceny energie a zároveň čerpat z potenciálu jednotného trhu a regionální spolupráce. Na podporu těchto cílů Komise v rámci energetické unie brzy předloží několik iniciativ, například návrhy týkající se koncepce trhu s elektřinou, správy a řízení, obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti. Zpráva o cenách energie a nákladech na ni,

¹² Ceny zemního plynu jsou nyní nejnižší za posledních šest let (13 EUR/MWh). Ceny elektřiny po dosažení vrcholu v roce 2012 klesaly (66 EUR/MWh). Nyní jsou na nejnižší úrovni za dvanáct let (30 EUR/MWh). Ceny uhlí, které jsou pro ocelářský průmysl důležité, se během posledních několika let rovněž výrazně snížily, aby na začátku roku 2016 dosáhly úrovně o více než polovinu nižší než před pěti lety. Ceny ropy nedávno dosáhly své nejnižší úrovně za posledních 12 let.

¹³ Oproti roku 2012 jsou ceny plynu v EU nyní dvakrát (2,1 krát v období leden – únor 2016), nikoli čtyřikrát vyšší než v USA. Ceny elektřiny v EU jsou v současnosti zhruba o 60 až 70 % vyšší než v USA, a nikoli dvakrát vyšší jako v roce 2012. Co se týče Japonska, ceny plynu jsou nyní o něco vyšší než ceny v EU (1,1 krát vyšší v roce 2016) a ceny elektřiny 1,8 krát vyšší než ceny v EU.

kteřou Komise hodlá předložit v létě roku 2016, rovněž posoudí předvídatelnost cen elektřiny během období, v němž energeticky náročná odvětví realizují velké kapitálové investice do nízkouhlíkových technologií účinně využívajících zdroje, a dále přispěje ke zvýšení transparentnosti a porozumění nákladům na energie. Energetická účinnost je podporována z různých zdrojů financování EU, jako je Evropský fond pro strategické investice nebo evropské strukturální a investiční fondy. Například v období 2014–2020 budou strukturální a investiční fondy podporovat energetickou účinnost unijního průmyslu, výrobní procesy šetrné k životnímu prostředí a účinné využívání zdrojů částkou 5,7 miliardy EUR.

Revize systému obchodování s emisemi

Inovace mohou ocelářství pomoci, aby zůstalo konkurenceschopné a přizpůsobilo se nové realitě změny klimatu.

Nižší náklady spojené s emisemi uhlíku v důsledku méně ambiciózní politiky v oblasti změny klimatu dávají stále řadě výrobců z třetích zemí nespravedlivou konkurenční výhodu oproti jejich evropským soutěžitelům. Pařížská dohoda však změnila pravidla hry a vyslala jasný signál investorům, podnikům a tvůrcům politiky, že celosvětový přechod k čisté energii bude pokračovat i nadále. Přetrvává riziko konkurenčního znevýhodnění. Komise proto v návrhu revize systému obchodování s emisemi¹⁴ navrhuje rozdělovat bezplatné povolenky tak, aby se energeticky náročným odvětvím, včetně ocelářství, dostalo patřičné podpory a aby se nadále oceňovaly subjekty s nejlepšími výsledky. Strategické rozhodnutí Evropské rady zachovat i po roce 2020 režim přidělování bezplatných povolenek a navrhovaná ustanovení týkající se úniku uhlíku vytváří v této chvíli vhodnou rovnováhu. Návrh je v současné době předmětem jednání v rámci řádného legislativního postupu a Komise vyzývá spolutvůrce právních předpisů, aby v řádném legislativním postupu pro přijetí reformovaného systému obchodování s emisemi co nejrychleji pokročili, a poskytne jim podle potřeby další informace.

S cílem podpořit investice do inovací, jako jsou technologické projekty zachycování a využívání uhlíku, se navrhuje vyhradit od roku 2021 za tímto účelem přibližně 400 milionů emisních povolenek. Kromě toho dalších 50 milionů nepřiřazených povolenek z období 2013–2020 (které by jinak byly umístěny do rezervy tržní stability) bude vyčleněno, aby do roku 2021 mohl začít fungovat Fond inovací a mohly se financovat projekty na podporu zavádění nových průlomových technologií v průmyslu.

Uzavření kruhu: oběhové hospodářství

Recyklování surovin musí snižovat výrobní náklady a zmenšovat dopad na životní prostředí. Otevře nové oblasti podnikání, podpoří vývoj produktů a vytvoří pracovní místa.

Ocelový šrot se používá téměř v polovině stávající unijní prvovýroby oceli, což z EU dělá celosvětového favorita v oblasti recyklace oceli. Díky výrobě ze šrotu se výrobci stávají nezávislejšími na dovozu surovin. Vzhledem k tomu, že největší část nákladů na výrobu recyklované oceli tvoří výdaje výrobců na železný šrot, činí kvalitnější unijní trh s kovovým šrotem tuto výrobu konkurenceschopnější. Od svého přijetí v roce 2011 pomohla kritéria platná pro železný a ocelový šrot, která rozhodují o tom, kdy odpad přestává být odpadem, stimulovat vyšší poptávku po recyklované oceli.

V balíčku opatření týkajících se oběhového hospodářství Komise navrhla zvýšit míru recyklace odpadů, podpořit zavádění třídících systémů pro stavební a demoliční odpad a zlepšit fungování systémů rozšířené odpovědnosti výrobce. Komise vypracuje pokyny zaměřené na použití při

---

¹⁴ COM(2015) 337.

demolicích a ulehčí přepravu odpadů mezi členskými státy. Tato opatření by měla vést k efektivnějším dodavatelským řetězcům a pomoci vytvořit skutečný jednotný trh s druhotnými surovinami.

Balíček opatření týkajících se oběhového hospodářství obsahuje navíc několik opatření, jejichž účelem je pobídnout inovativní průmyslové procesy. V rámci průmyslové symbiózy mohou být například odpad nebo vedlejší produkty z jednoho odvětví použity jako vstupy v dalším odvětví a zároveň vytvářet nové tržní příležitosti. Podporou těchto procesů přispěje balíček k efektivnějšímu využití surovin a energie v průmyslových procesech a ke zvýšení nákladové konkurenceschopnosti tím, že se usnadní zhodnocování vedlejších produktů, jako jsou ocelářenské strusky, namísto zatížení vysokými náklady na likvidaci. Dalším příkladem je použití obsahu odpadních plynů z vysokých pecí prostřednictvím zachycování a využívání uhlíku.

EU však také učinila významné kroky ke zvýšení transparentnosti na mezinárodních surovinových trzích a souvisejících trzích s deriváty, zejména v případě kritických surovin, u nichž existuje vysoké riziko nedostatečných dodávek.

Příloha č. 2a/1

Vývoj objemu produkce surové oceli ve světě

v tis. t	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	% změny	
										2015/14	2015/07
Rakousko	7 578	7 594	5 662	7 206	7 474	7 421	7 953	7 876	7 687	-2,4	1,4
Belgie	10 692	10 673	5 635	7 973	8 026	7 301	7 093	7 331	7 257	-1,0	-32,1
Bulharsko	1 909	1 330	726	737	835	633	523	612	543	-11,3	-71,6
Chorvatsko	75	89	43	95	96	1	135	167	122	-27,4	62,1
Česká republika	7 059	6 387	4 594	5 180	5 583	5 072	5 171	5 360	5 262	-1,8	-25,5
Finsko	4 431	4 417	3 066	4 029	3 989	3 759	3 517	3 807	3 988	4,8	-10,0
Francie	19 250	17 879	12 840	15 414	15 780	15 609	15 685	16 143	14 984	-7,2	-22,2
Německo	48 550	45 833	32 670	43 830	44 284	42 661	42 645	42 943	42 676	-0,6	-12,1
Řecko	2 554	2 477	2 000	1 821	1 934	1 247	1 030	1 022	910	-11,0	-64,4
Maďarsko	2 227	2 097	1 403	1 678	1 746	1 542	883	1 152	1 675	45,4	-24,8
Itálie	31 553	30 590	19 848	25 750	28 735	27 252	24 093	23 714	22 002	-7,2	-30,3
Lotyšsko	696	635	692	655	568	805	198	0	0		-100,0
Lucembursko	2 858	2 582	2 141	2 548	2 521	2 208	2 090	2 193	2 127	-3,0	-25,6
Nizozemí	7 368	6 853	5 194	6 651	6 937	6 879	6 713	6 964	6 995	0,4	-5,1
Polsko	10 632	9 728	7 128	7 993	8 779	8 366	7 950	8 558	9 198	7,5	-13,5
Portugalsko	1 853	2 017	1 614	1 543	1 942	1 960	2 050	2 070	2 035	-1,7	9,8
Rumunsko	6 261	5 035	2 761	3 721	3 828	3 292	2 985	3 158	3 352	6,1	-46,5
Slovensko	5 089	4 489	3 747	4 583	4 236	4 403	4 511	4 705	4 562	-3,1	-10,4
Slovinsko	638	642	430	606	648	632	618	615	604	-1,8	-5,4
Španělsko	18 999	18 640	14 358	16 343	15 504	13 639	14 252	14 249	14 845	4,2	-21,9
Švédsko	5 673	5 198	2 804	4 846	4 867	4 326	4 404	4 539	4 374	-3,6	-22,9
Velká Británie	14 317	13 521	10 079	9 709	9 478	9 579	11 858	12 120	10 907	-10,0	-23,8
EU-28	210 260	198 705	139 436	172 911	177 791	168 589	166 356	169 301	166 104	-1,9	-21,0
Albanie (e)	263	250	221	390	464	500	550	560	550	-1,8	108,9
Bosna-Herzegovina	533	608	519	592	649	700	722	793	819	3,3	53,6
Makedonie	359	253	270	292	386	217	100	188	121	-35,5	-66,2
Černá Hora	174	170	130	130	140	120	70	140	150	7,1	-13,8
Norsko	708	560	595	530	610	700	605	600	590	-1,7	-16,7
Srbsko	1 478	1 662	1 061	1 254	1 324	346	396	583	955	63,8	-35,3
Švýcarsko	1 264	1 312	934	1 320	1 400	1 450	1 530	1 475	1 475	0,0	16,7
Turecko	25 754	26 806	25 304	29 143	34 107	35 885	34 654	34 035	31 517	-7,4	22,4
Ostatní Evropa	30 533	31 621	29 034	33 650	39 079	39 917	38 627	38 374	36 178	-5,7	18,5
Ázerbájdžán (e)	150	150	120	120	120	120	173	180	180	0,0	20,0
Bělorusko	2 410	2 589	2 417	2 530	2 614	2 687	2 245	2 513	2 510	-0,1	4,1
Kazachstán	4 782	4 250	4 146	4 220	4 699	3 676	3 275	3 681	3 910	6,2	-18,2
Moldavsko	965	885	426	240	313	335	190	351	443	26,3	-54,1
Rusko	72 387	68 510	60 011	66 942	68 852	70 209	69 008	71 461	70 879	-0,8	-2,1
Ukrajina	42 830	37 279	29 855	33 432	35 332	32 975	32 771	27 170	22 968	-15,5	-46,4
Uzbekistán	645	682	716	716	733	736	746	723	643	-11,1	-0,3
SNS	124 169	114 345	97 691	108 200	112 663	110 739	108 408	106 079	101 533	-4,3	-18,2
Kanada	15 572	14 945	9 292	13 009	12 891	13 507	12 417	12 730	12 473	-2,0	-19,9
Kuba	268	279	267	278	282	277	322	256	284	10,9	6,0
El Salvador	73	71	56	64	97	72	118	121	124	2,0	69,2
Guatemala	349	250	224	274	294	334	385	395	403	2,0	15,5
Mexico	17 573	17 209	14 132	16 870	18 110	18 073	18 242	18 930	18 228	-3,7	3,7
Trinidad a Tobago	682	489	417	572	603	628	616	487	591	21,3	-13,4
USA	98 101	91 895	59 384	80 495	86 398	88 695	86 878	88 174	78 845	-10,6	-19,6
Severní a Střed.Amerik	132 618	125 138	83 772	111 562	118 675	121 586	118 978	121 093	110 948	-8,4	-16,3

Příloha č. 2a/2

Vývoj objemu produkce surové oceli ve světě - pokračování

v tis. t	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	% změny	
										2015/14	2015/07
Argentina	5 387	5 541	4 013	5 138	5 611	4 995	5 186	5 488	5 028	-8,4	-6,7
Brazílie	33 782	33 716	26 506	32 948	35 220	34 524	34 163	33 897	33 256	-1,9	-1,6
Chile	1 678	1 549	1 308	1 011	1 615	1 671	1 323	1 079	1 112	3,0	-33,8
Kolombie	1 245	1 053	1 052	1 208	1 287	1 302	1 236	1 208	1 211	0,3	-2,8
Ekvádor	87	128	259	372	463	425	570	667	720	7,9	728,2
Paraguay	95	83	54	59	30	44	45	47	48	2,9	-49,1
Peru	881	1 110	718	880	877	981	1 069	1 078	1 082	0,3	22,8
Uruguay	71	86	57	65	81	78	91	94	97	4,1	37,1
Venezuela	5 005	4 224	3 808	2 207	2 980	2 359	2 139	1 485	1 345	-9,4	-73,1
Jižní Amerika	48 232	47 490	37 776	43 888	48 165	46 379	45 822	45 043	43 899	-2,5	-9,0
Alžírsko	1 278	619	597	662	551	557	417	415	650	56,6	-49,1
Egypt	6 224	6 198	5 541	6 676	6 485	6 627	6 754	6 485	5 506	-15,1	-11,5
Ghana (e)	25	25	25	25	25	25	25	25	25	0,0	0,0
Keňa (e)	20	20	20	20	20	20	20	20	20	0,0	0,0
Libye	1 250	1 137	914	825	100	315	712	712	352	-50,6	-71,9
Mauritánie (e)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0,0	0,0
Maroko	512	478	499	485	654	539	558	501	516	3,0	0,8
Nigerie (e)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0,0	0,0
Jižní Afrika	9 098	8 246	7 484	7 617	7 546	6 938	7 162	6 412	6 398	-0,2	-29,7
Tunisko	80	82	155	150	150	150	150	150	50	-66,7	-37,5
Uganda (e)	30	30	30	30	30	30	30	30	30	0,0	0,0
Zaire (e)	30	30	30	30	30	30	30	30	30	0,0	0,0
Zimbabwe	23	0	0	0	0	0	0	0	0		-100,0
Afrika	18 675	16 970	15 400	16 624	15 696	15 337	15 963	14 885	13 682	-8,1	-26,7
Iran	10 051	9 964	10 908	11 995	13 197	14 463	15 422	16 331	16 146	-1,1	60,6
Izrael (e)	300	300	300	300	300	300	300	300	300	0,0	0,0
Jordánsko (e)	150	150	150	150	150	150	150	150	150	0,0	0,0
Oman (e)	0	0	0	0	200	300	500	1 500	2 000	33,3	
Katar	1 147	1 406	1 448	1 970	2 038	2 145	2 236	3 019	2 593	-14,1	126,1
Saúdská Arábie	4 644	4 667	4 690	5 015	5 275	5 203	5 471	6 291	5 229	-16,9	12,6
Syrie (e)	70	70	70	70	70	10	10	5	5	0,0	-92,9
Spojené arabské emiráty	90	90	200	500	2 000	2 408	2 878	2 390	3 006	25,8	3240,1
Střední Východ	16 452	16 646	17 766	20 000	23 230	24 979	26 967	29 986	29 429	-1,9	78,9
Bangladéš (e)		50	70	78	85	87	84	90	100	11,1	
Čína	489 712	512 339	577 070	638 743	701 968	731 040	822 000	822 750	803 825	-2,3	64,1
Indie	53 468	57 791	63 527	68 976	73 471	77 264	81 299	87 292	89 582	2,6	67,5
Indonésie	4 160	3 915	3 501	3 664	3 621	2 254	2 644	4 428	4 200	-5,1	1,0
Japonsko	120 203	118 739	87 534	109 599	107 601	107 232	110 595	110 666	105 150	-5,0	-12,5
Severní Korea (e)	1 400	1 300	1 300	1 300	1 300	1 280	1 250	1 250	1 250	0,0	-10,7
Jižní Korea	51 517	53 625	48 572	58 914	68 519	69 073	66 061	71 543	69 670	-2,6	35,2
Malajsie	6 895	6 423	5 354	5 694	5 941	5 612	4 693	4 316	4 100	-5,0	-40,5
Mongolsko (e)	35	35	35	35	35	35	40	45	45	0,0	28,6
Myanmar (e)	25	25	25	25	25	25	30	35	35	0,0	40,0
Pákistán	1 090	1 000	1 200	1 400	1 592	1 631	1 845	2 423	2 892	19,3	165,3
Filipíny	718	711	824	1 050	1 200	1 260	1 308	1 196	1 140	-4,7	58,8
Singapur	640	764	664	728	752	688	434	540	501	-7,2	-21,7
Sri Lanka (e)	30	30	30	30	30	30	30	30	30	0,0	0,0
Tchaj-wan, Čína	20 903	19 882	15 814	19 755	20 178	20 664	22 282	23 121	21 370	-7,6	2,2
Thajsko	5 565	5 211	3 646	4 145	4 238	3 328	3 579	4 095	3 673	-10,3	-34,0
Vietnam	2 024	2 250	2 700	4 314	4 900	5 298	5 474	5 847	6 050	3,5	198,9
Asie	758 385	784 090	811 866	918 449	995 457	1026 801	1123 646	1139 667	1113 614	-2,3	46,8
Austrálie	7 939	7 625	5 249	7 296	6 404	4 893	4 688	4 607	4 925	6,9	-38,0
Nový Zéland	845	799	765	853	844	912	900	859	793	-7,7	-6,2
Oceánie	8 783	8 424	6 014	8 149	7 248	5 805	5 588	5 466	5 717	4,6	-34,9
Svět	1348 108	1343 429	1238 755	1433 433	1538 003	1560 131	1650 354	1669 894	1621 104	-2,9	20,3

Zdroj: Statistika World Steel Association (WSA), worldsteel 103, březen 2016

Vysvětlivky: e - odborný odhad

Příloha č. 2b/1

Vývoj měsíční produkce surové oceli ve světě

	březen 2016	únor 2016	březen 2015	% změny březen 16/15	leden - březen 2016	leden - březen 2015	% změny 16/15
	tis.t	tis.t	tis.t		tis.t	tis.t	
Rakousko	622	642	662	-6,0	1 928	1 991	-3,2
Belgie	700 e	625	705	-0,7	1 965	1 943	1,1
Bulharsko	20 e	20 e	50	-60,0	60	145	-58,6
Chorvatsko	0 e	0	18	-100,0	0	43	-100,0
Česká republika	467	432	464	0,6	1 312	1 375	-4,6
Finsko	360 e	334	360	0,0	1 036	1 025	1,1
Francie	1 129	1 317	1 435	-21,3	3 778	4 024	-6,1
Německo	3 811	3 367 r	3 872	-1,6	10 782	11 062	-2,5
Řecko	90	85 e	103	-12,6	238	222	7,2
Maďarsko	87	76	148	-41,2	237	411	-42,3
Itálie	2 024	1 938 r	2 098	-3,5	5 768	5 971	-3,4
Lucembursko	200 e	185	204	-2,0	570	565	0,9
Nizozemí	616 e	589 r	587	4,9	1 789	1 736	3,1
Polsko	860 e	803	818	5,1	2 371	2 402	-1,3
Slovensko	415	329	436	-4,8	1 119	1 252	-10,6
Slovinsko	55 e	50	58	-5,2	158	164	-3,7
Španělsko	1 160 e	1 087	1 400	-17,1	3 401	3 869	-12,1
Švédsko	394	386	462	-14,7	1 155	1 296	-10,9
Velká Británie	675	631 r	1 116	-39,5	1 928	3 143	-38,7
ostatní země EU	433 e	405 e	478 e	-9,4	1 233	1 333	-7,5
Celkem EU-28	14 118	13 301	15 474	-8,8	40 828	43 972	-7,2
Bosna-Herzegovina	69	61	73	-5,0	204	226	-9,7
Makedonie	25 e	25 e	21	17,4	77	46	67,4
Norsko	53	49 e	56	-5,4	152	151	0,7
Srbsko	75	72	85	-11,8	182	225	-19,1
Turecko	2 729	2 370	2 694	1,3	7 697	7 550	1,9
Ostatní Evropa	2 951	2 577	2 929	0,8	8 312	8 198	1,4
Bělorusko	165	151	246	-32,9	468	660	-29,1
Kazachstán	302	285	377	-19,9	935	868	7,7
Moldavsko	45 e	40 e	35	28,6	130	55	136,4
Rusko	6 012	5 657	6 135	-2,0	17 224	18 171	-5,2
Ukrajina	2 173	1 971	1 696	28,1	6 082	5 153	18,0
Uzbekistán	45	57	57	-21,1	146	167	-12,6
C.I.S. (6)	8 742	8 161	8 546	2,3	24 985	25 074	-0,4
Kanada	1 145 e	1 069	1 061	7,9	3 353	3 032	10,6
Kuba	15 e	13	27	-44,4	46	58	-20,7
Salvador	10 e	8	8	25,0	27	25	8,0
Guatemala	30 e	28	28	7,1	84	80	5,0
Mexiko	1 535 e	1 435	1 558	-1,5	4 363	4 672	-6,6
Trinidad a Tobago	40	37	37	8,1	113	108	4,6
Spojené státy americké	6 748	6 424 r	6 434	4,9	19 628	19 879	-1,3
Severní Amerika	9 523	9 014	9 153	4,0	27 614	27 854	-0,9
Argentina	318	339	430	-26,0	986	1 192	-17,3
Brazílie	2 506	2 434	2 768	-9,5	7 392	8 431	-12,3
Chile	105 e	99	83	26,5	306	276	10,9
Kolumbie	90 e	83	92	-2,2	254	252	0,8
Ekvador	50 e	49	56	-10,7	146	155	-5,8
Paraguay	5 e	3	3	47,1	10	8	25,0
Peru	70 e	63	92	-23,9	195	261	-25,3
Uruguay	7 e	7	7	-2,8	15	15	0,0
Venezuela	60 e	56	170	-64,7	171	443	-61,4
Jižní Amerika	3 211	3 133	3 702	-13,3	9 475	11 033	-14,1

Příloha č. 2b/2

Vývoj měsíční produkce surové oceli ve světě - pokračování

	únor 2016 tis.t	leden 2016 tis.t	únor 2015 tis.t	% změny únor 16/15	leden - únor 2016 tis.t	leden - únor 2015 tis.t	% změny 16/15
Egypt	424	346	555	-23,6	1 156	1 746	-33,8
Libye	43	52	25	72,0	170	88	
Maroko	30 e	25 e	38	-21,1	85	137	-38,0
Jihoafrická republika	536 e	475 e	629	-14,8	1 537	1 840	-16,5
Afrika	1 033	898	1 247	-17,2	2 948	3 811	-22,6
Írán	1 455 e	1 360	1 315	10,6	4 181	4 089	2,2
Katar	200 e	185 e	229	-12,7	585	614	-4,7
Saudská Arábie	400 e	375 e	432	-7,4	1 175	1 499	-21,6
Spojené arabské emiráty	269	255	260	3,5	806	701	15,0
Střední Východ	2 324	2 175	2 236	3,9	6 747	6 903	-2,3
Čína	70 650	58 515 e	68 659	2,9	192 010	198 357	-3,2
Indie	8 059	7 460	7 797	3,4	22 913	22 504	1,8
Japonsko	8 930 e	8 355	9 282	-3,8	26 062	26 745	-2,6
Jižní Korea	5 430 e	5 082	5 927	-8,4	16 176	16 908	-4,3
Pákistán	260 e	240 e	240	8,3	750	692	8,4
Taiwan, Čína	1 600 e	1 500 e	2 081	-23,1	4 700	5 845	-19,6
Thajsko	250 e	235 e	323	-22,6	735	1 012	-27,4
Asie	95 179	81 387	94 309	0,9	263 346	272 063	-3,2
Austrálie	340 e	316	334	1,8	1 074	1 158	-7,3
Nový Zeland	42	39	69	-39,1	129	207	-37,7
Oceánie	382	355	403	-5,2	1 203	1 365	-11,9
Celkem svět	137 463	121 001	137 999	-0,4	385 458	400 273	-3,7

Zdroj: Statistika World Steel Association (WSA), worldsteel 102, duben 2016

Vysvětlivky: e - odborný odhad; r - oprava

Příloha č. 2c/1

Vývoj zjevné spotřeby ocelářských výrobků ve světě

Země/Regiony	Zjevná spotřeba v mil. t					% změny	
	2007	2012	2013	2014	2015	2015/14	2015/07
Rakousko	4,143	3,620	3,536	3,588	3,574	-0,4	-13,7
Belgie-Lucembursko	5,600	4,460	4,400	4,530	4,525	-0,1	-19,2
Česká republika	6,568	5,791	5,782	6,166	6,577	6,7	0,1
Finsko	2,541	1,917	1,720	1,709	1,692	-1,0	-33,4
Francie	16,619	12,608	12,609	12,525	12,507	-0,1	-24,7
Německo	42,720	37,497	38,013	39,642	39,037	-1,5	-8,6
Maďarsko	2,649	1,706	1,863	2,086	2,343	12,3	-11,6
Itálie	35,930	21,519	21,969	21,990	23,947	8,9	-33,4
Nizozemí	4,124	3,462	3,464	3,392	3,550	4,7	-13,9
Polsko	12,051	10,406	10,397	12,278	12,535	2,1	4,0
Slovensko	2,294	1,839	2,017	2,136	2,200	3,0	-4,1
Slovinsko	1,395	0,835	0,778	0,829	0,990	19,4	-29,0
Španělsko	24,500	10,434	10,663	11,574	12,696	9,7	-48,2
Švédsko	4,856	3,502	3,590	3,388	3,364	-0,7	-30,7
Velká Británie	12,833	9,679	9,593	10,655	10,476	-1,7	-18,4
ostatní země EU	19,182	10,995	11,613	12,632	13,301	5,3	-30,7
EU-28	198,005	140,270	142,007	149,120	153,314	2,8	-22,6
Turecko	23,770	28,468	31,301	30,773	34,361	11,7	44,6
ostatní země Evropy	7,864	5,618	5,596	6,305	5,739	-9,0	-27,0
Ostatní Evropa	31,634	34,086	36,897	37,078	40,100	8,2	26,8
Kazachstán	2,973	2,831	3,466	2,788	2,706	-2,9	-9,0
Rusko	40,379	42,793	43,310	42,998	39,390	-8,4	-2,4
Ukrajina	8,052	6,285	5,582	4,268	3,348	-21,6	-58,4
ostatní SNS	4,933	5,776	6,312	5,989	4,551	-24,0	-7,7
SNS	56,337	57,685	58,670	56,043	49,995	-10,8	-11,3
Kanada	15,511	15,575	14,095	16,858	14,541	-13,7	-6,3
Mexiko	17,106	20,911	20,131	22,879	24,214	5,8	41,6
Spojené státy americké	107,999	96,200	95,700	107,000	95,700	-10,6	-11,4
NAFTA	140,616	132,686	129,926	146,737	134,455	-8,4	-4,4
Argentina	4,617	4,899	5,064	5,009	5,254	4,9	13,8
Brazílie	22,060	26,573	28,018	25,606	21,328	-16,7	-3,3
Chile	2,388	2,998	2,701	2,637	2,797	6,1	17,1
Kolumbie	2,760	3,506	3,488	4,041	4,533	12,2	64,2
Peru	1,543	2,676	2,766	2,900	2,900	0,0	87,9
Venezuela	3,647	2,990	2,872	2,036	1,784	-12,4	-51,1
ostatní země S&J Ameriky	4,289	5,038	6,403	6,711	6,789	1,2	58,3
Střední a Jižní Amerika	41,304	48,680	51,312	48,940	45,385	-7,3	9,9

Příloha č. 2c/2

Vývoj zjevné spotřeby ocelářských výrobků ve světě - pokračování

Země/Regiony	Zjevná spotřeba v mil. t					% změny	
	2007	2012	2013	2014	2015	2015/14	2015/07
Alžírsko	3,235	4,644	5,641	6,173	5,990	-3,0	85,2
Egypt	5,465	9,468	9,207	10,182	10,862	6,7	98,8
Moroko	1,567	2,600	2,773	2,535	2,700	6,5	72,3
Jihoafrická republika	5,991	5,266	5,689	5,112	5,366	5,0	-10,4
ostatní země Afriky	5,721	10,949	13,107	13,385	14,076	5,2	146,0
Africa	21,979	32,927	36,417	37,387	38,994	4,3	77,4
Írán	19,072	18,973	18,788	18,919	18,720	-1,1	-1,8
Saúdská Arábie	8,395	12,540	13,300	14,100	13,500	-4,3	60,8
Spojené Arabské Emiráty	7,481	7,044	6,820	7,149	7,322	2,4	-2,1
ostatní země Stř. Východu	9,221	12,174	12,792	13,381	13,447	0,5	45,8
Střední Východ	44,169	50,731	51,700	53,549	52,989	-1,0	20,0
Čína	422,525	660,105	735,120	710,768	672,340	-5,4	59,1
Indie	51,482	72,383	73,653	76,053	79,467	4,5	54,4
Indonesie	7,245	12,500	12,692	12,898	12,429	-3,6	71,6
Japonsko	81,180	63,950	65,240	67,690	62,940	-7,0	-22,5
Malajsie	7,694	8,922	10,049	10,079	10,622	5,4	38,1
Filipiny	3,600	6,008	6,705	7,325	8,431	15,1	134,2
Singapur	2,900	3,780	4,338	3,800	4,200	10,5	44,8
Jižní Korea	55,204	54,069	51,762	55,521	56,005	0,9	1,5
Taiwan, Čína	18,080	17,777	18,571	19,558	17,549	-10,3	-2,9
Thajsko	12,716	16,914	17,972	17,339	16,734	-3,5	31,6
Vietnam	10,222	10,956	11,769	14,441	18,216	26,1	78,2
ostatní země Asie	8,404	11,929	12,710	15,167	18,615	22,7	121,5
Asie	681,252	939,293	1 020,581	1 010,639	977,548	-3,3	43,5
Australie	7,337	6,458	5,757	6,449	6,291	-2,4	-14,3
Nový Zeland	0,930	0,737	0,769	0,843	0,808	-4,2	-13,1
ostatní země Oceánie	0,110	0,135	0,126	0,130	0,180	38,5	63,6
Oceánie	8,377	7,330	6,652	7,422	7,279	-1,9	-13,1
Svět	1 223,673	1 443,688	1 534,162	1 546,915	1 500,059	-3,0	22,6

Zdroj: Worldsteel Association (WSA), SRO April 2016, Final SRO tables, duben 2016

Příloha č. 3

Ilustrace názorů a přístupů k řešení životaschopnosti ocelářského průmyslu EU

Poznatky a informace z období konce roku 2015 a začátku 2016.

Průmyslová politika

- a) IG Metall a WV Stahl varují ve společném prohlášení před příliš vysokým zatížením ocelářského průmyslu v Německu přílišnou politickou regulací a levnými importy. „Provozy a pracovní místa, které se nacházejí v mezinárodní konkurenci, nesmí být ohroženy nepoměrně vysokými náklady“ říká Jörg Hofman, první předseda IG Metall. Hrozícím zpřísněním obchodu s emisemi roste riziko plíživého odchodu ocelářského průmyslu a jeho pracovních míst, obává se Hofman. Aby se tomu zabránilo, muselo by 10 % nejefektivnějších zařízení (závodů) v odvětví dostat bezplatně přidělená emisní práva (certifikáty). „Již dnes se explodujícími importy čínské oceli dováží podstatně více CO₂, než kdyby byla tato ocel vyrobena v Evropě. To škodí nejen klimatu, ale také ocelářským podnikům“ říká Hans Jürgen Kerkhoff, prezident Hospodářského sdružení Ocel (WV Stahl). Zpřísnění předpisů tento problém jen mohutně zvětší. Pokud bude návrh Evropské komise z léta 2015 přijat, hrozí ocelářskému průmyslu v Německu v letech 2021-2030 vícenáklady ve výši 10 miliard euro.
- b) Evropská komise staví svými rigidními ekologickými směrnými hodnotami nevyhnutelně výhybku směrem k exodu ocelářského průmyslu a tím i deindustrializaci země, říká v interview Hans Jürgen Kerkhoff, „ocelářský“ prezident. Podle slov prezidenta Hospodářského sdružení Ocel nemůže požadavky Bruselu splnit žádný ocelářský podnik na světě. Kerkhoff říká, že ocelářský průmysl se nachází na konci růstového cyklu. Brusel nerespektuje u svých plánů na zpřísnění obchodu s emisními právy skutečnost, že ocelářský průmysl se nachází v ostré mezinárodní konkurenci a že hrozící zdražení certifikátů a poplatků nemůže být přeneseno na zákazníky. Z toho důvodu hrozí nevratné přeložení výroby do neevropských zemí, ve kterých žádný obchod s povolenkami neexistuje. Již dnes jsou investice do ocelářského průmyslu v Evropě znepokojivě nízké. Jen v Německu jsou zadržovány investice v trojciferné milionové výši. Podniky čekají, až bude s plánovanými předpisy jasno. Všichni by souhlasili s ukazateli, které by se neřídily podle politiků, ale orientovaly by se například podle 10 procent technicky nejpokrokovějších podniků a technologií. To by byla jasná motivace pro zbývajících 90 %, že mají investovat do snižování emisí CO₂. Přitom německé ocelářské podniky patří ve skutečnosti k celosvětové technologické špičce. Kerkhoff připomněl, že když se ocelářský průmysl z Evropy odstěhuje, bude se muset potřebná ocel vyrobit jinde. Ale s mnohem vyššími emisemi CO₂.
- c) ArcelorMittal zachová Evropě věrnost jen podmíněně. Výrobce oceli ArcelorMittal si chce zachovat svoji strategii. „Je zdravá a přináší dobré výsledky“ vysvětluje šéf financí koncernu Aditya Mittal na konferenci v Paříži. Podle jeho vyjádření stojí strategie na těchto čtyřech sloupech: zvyšování příjmů, redukce nákladů, investic a dluhů. I přes slabost světové ekonomiky vychází koncern i nadále z toho, že dodávky oceli v roce 2015 oproti roku 2014 stoupnou. Mittal dementoval spekulace, že by se ArcelorMittal mohl začít z Evropy stahovat. Prohlásil, že „to je to poslední, co bychom chtěli“. Současná situace ovšem nedovoluje stavět a otevírat v Evropě nové kapacity, možné by ovšem bylo ty současné optimalizovat. Předpokladem je, že plánované regulace nebudou příliš nevýhodné. Tak například emisní

cíle, které formuluje EU, jsou nerealistické. Pokud by se tyto cíle nezměnily, musel by si koncern svoji průmyslovou přítomnost v Evropě přece jen rozmyslet.

- d) Ochrana klimatu staví průmysl před problémy. Energeticky intenzivní odvětví v Německu a v Rakousku, jako jsou ocelářství, chemie, výroba papíru, hliníku a cementu se strachují ve světle plánovaných zpřísnění v ochraně klimatu o svoji existenci a tím i o stálosti pracovních míst. „Vývoj některých regionálních faktorů v uplynulých letech ukazuje na to, že doposud silné postavení průmyslu je v obou zemích ohroženo“ říká se ve studii Handelsblatt Research Institutu. „Zatím sice není pozorováno žádné společensky významné uzavírání a rušení podniků a jejich přemísťování do zahraničí, ale takový proces může probíhat i plíživě.“ Na nejpřednějším místě se cítí v obou zemích ohrožen především ocelářský průmysl. EU chce od roku 2019 z obchodu s emisemi stáhnout kolem 1,5 miliardy CO₂ certifikátů, což povede k nárůstu jejich ceny. Odvětví se obává zdražení na 30 € za tunu CO₂. Nyní je cena kolem 7 €. Jenom hutě v Německu se obávají spolu s předpokládaným zvyšováním ceny elektrické energie do roku 2030 dodatečných nákladů ve výši miliardy € za rok. Pokud Německo a Rakousko chtějí udržet dlouhodobě výhodu nadprůměrně vysokého podílu průmyslu na hrubém domácím důchodu, musí k tomu politika vytvořit odpovídající politické rámcové podmínky. EU by měla na nadcházejícím světovém klimatickém summitu v Paříži dosáhnout závazné dohody pro všechny státy OSN, jinak nebude možné zabránit odchodu energeticky náročného průmyslu a s ním spojeného technického know how z Evropy.
- e) Co bylo jedním z hlavních principů staré Barrosovy Evropské komise v Bruselu? Chtěli jsme vytvořit Evropu jako nejkonzurenceschopnější region světa. V současnosti už Junckerova komise přestala takové cíle kvantifikovat. Nyní zní jen prostě, že chceme růst, zaměstnanost a investice. Cíl posilování konkurenceschopnosti se stále více ztrácí z očí. Místo toho, aby se o zaměstnanost starala konkurenční síla a schopnost, obrací se politika v některých případech do protisměru. Příklady pro tento trend se dají vyzpozorovat i v ocelářském průmyslu. Evropský ocelářský průmysl se nachází ve strukturální krizi. Proto se německé ocelářské podniky, i přes vysoké vytížení, přizpůsobují změněným tržním podmínkám. V jiných oblastech se ale některé firmy spoléhají na péči státu a pokladnu ministrů financí. Křiklavým příkladem je zestátnění italské huti Ilva v Tarantu, se svými 12 miliony tun roční výroby nejen největší ocelárny v Itálii, nýbrž v celé EU. Co je dnes problémem evropského ocelářství? Výroba leží se svými zhruba 30 miliony tun ročně pod úrovní roku 2007 jako následek prasklé nemovitostní bubliny a nedostatečným strukturálním přizpůsobením ve velké části Evropy.

Aspekty ekologie a energetiky

- a) V německém ocelářském průmyslu je stále hlasitěji slyšet reptání kvůli klimatické politice Evropské unie a proti chystanému ztřešení podmínek obchodu s emisními povolenkami. Šéf ArcelorMittal pro Německo Frank Schulz kritizuje, že odvětví obdrželo „naprosto nerealistické“ cílové hodnoty pro emise CO₂. „Žádná ocelárna na celém světě nebude schopna splnit tyto referenční ukazatele“ řekl v rozhovoru pro „Börsen-Zeitung“. Frank Schulz dále řekl: „od roku 1990 snížil německý ocelářský průmysl své emise o 20 %. V klasickém vysokopecním procesu se dostáváme pomalu k fyzikálním hranicím. Odvětví samozřejmě pracuje na vylepšení procesů, jedná se však jen o několik procentních bodů.“
- b) Spolková ministryně životního prostředí Barbara Hendricks přislíbila průmyslu při obchodu s emisemi dostatečné vybavení emisními certifikáty. „Bylo by přece nesmyslné, vyhánět podniky z Evropy, aby překládaly svoji výrobu a svoje emise do jiných částí světa“ řekla

ministrně ve vztahu k reformním plánům pro obchod s emisemi po roce 2020. „Ochrana klimatu bychom tím nepomohli, dokonce možná ještě uškodili, protože v jiných místech na světě platí méně ambiciózní předpisy“. Vůči podnikům vyšla vstříc: „postížená průmyslová odvětví se mohou spolehnout, že uděláme všechno pro to, abychom takovým efektům zabránili,“. Tímto prohlášením překvapila, protože zatím všechny úvahy se točily kolem toho, že se podniky budou muset připravit na drastická opatření.

- c) Z iniciativy ministra hospodářství Severního Porýní-Vestfálska se konalo „První vrcholné ocelářské setkání Severního Porýní-Vestfálska“. Hlavním tématem byla mimo jiné starost IG Metall, Hospodářského sdružení Ocel (WV Stahl) a ministerstva hospodářství, že plány Evropské komise na reformu obchodu s emisními povolenkami by mohly ohrozit největší místo soustředění ocelářského průmyslu v Porúří. Aby společně hledali cesty k posílení tohoto ocelářského regionu, vedl ministr hospodářství dialog s odbory, zástupci průmyslu a poslanci Evropského parlamentu, Spolkového sněmu a zemského sněmu Severního Porýní-Vestfálska. Ve společném prohlášení se „vrcholné ocelářské setkání“ dohodlo na společných stanoviscích v oblastech energetické politiky a ochrany klimatu, globálních obchodních propojeních a souvislostech, spolurozhodování, digitalizace a programu „Industrie 4.0, a akceptaci průmyslu. Na závěr vydal ministr Duin prohlášení, že „v příštích letech je nezbytně nutné dostatečné bezplatné přidělování emisních certifikátů pro určitá odvětví, jako je ocelářství“.
- d) Z pohledu Hospodářského sdružení Ocel (WV Stahl) je výsledek vrcholného klimatického jednání v Paříži v souvislosti s perspektivami průmyslu zklamáním. „Pro mezinárodní klimatickou diplomacii to může mít o sobě nějakou cenu, že se velká část společenství zemí sjednotila na rámcovém ujednání; závazné a srovnatelné cíle ale stanoveny nebyly“ kritizuje závěry summitu Hans Jürgen Kerkhoff, prezident WV Stahl. „Od férových celosvětových soutěžních podmínek pro průmysl na poli klimatické politiky jsme na hony vzdáleni“. Diferenciace zemí na průmyslové a rozvojové je dávno překonána. Země jako Čína, která v současnosti se svojí spotřebou 519 kg oceli na hlavu spotřebovává víc oceli, než Německo se 474 kg na hlavu, si již nemůže nárokovat zvláštní podmínky jako rozvojová země. „Čína je dnes největší emitent a současně největší ocelářský region světa a vystavuje svět svými přebytky kapacitami enormnímu tlaku. Ochrana klimatu ani světovým soutěžním podmínkám neprospěje, když EU přislíbí svůj klimatický cíl snížení emisí do roku 2030 o 40 %, zatímco Čína bude své emise CO₂ v tomto období dále zvyšovat“. Kerkhoff požaduje, aby Evropská komise svůj návrh na ztížení podmínek pro obchod s emisními certifikáty po roce 2020 vzala zpět a přepracovala ho. Ve hře je existence ocelářského průmyslu v Evropě. Když jde o klima, hovoří průmysl rozpolceným jazykem. Zatímco specialisté na energie z obnovitelných zdrojů a stavitelé strojů a zařízení větří nové obchody, energeticky intenzivní průmysl jako je ocelářství a chemie, jakož i výrobci automobilů, se obávají o svou konkurenceschopnost.
- e) Podniky a zaměstnavatelé německého ocelářského průmyslu dávají dohromady alianci proti přísnějším předpisům Evropské komise na ochranu klimatu. Svazek dostává podporu i od politiků, např. ministr hospodářství Severního Porýní-Vestfálska Garrelt Duin říká „ evropská politika ochrany klimatu se nesmí řídit heslem: když průmysl odejde, je to dobré pro klima“. Opak je pravdou, protože mezinárodní konkurence vyplní mezeru a to často výrobou zatěžující životní prostředí více než evropský průmysl. Že je přesídlování energeticky intenzivního průmyslu dávno v chodu, říká i nová studie, zadaná rakouským svazem

průmyslníků a koncernem VoestAlpine. Šéf koncernu VoestAlpine Wolfgang Eder znovu důrazně varuje před přesídlením energeticky náročného průmyslu z Evropy. Říká: „už dnes zde v Evropě existuje investiční propad ve výši 300 miliard euro. Pokud nedokážeme dojít v politické rovině k vyvážené energetické politice, nebude již brzy energeticky náročný průmysl v Evropě existovat“.

Inovace

- a) Lehké konstrukce v automobilech – proč ocel ještě nepatří do starého železa. Jde-li o lehké konstrukce, mluví celý svět o karbonu. Mnoho autokoncernů se však lehkých vláken zříká, protože hmotnost mohou ušetřit i levněji – např. s ocelí. Malé revoluci se rovná konstrukce, kdy karoserie, dveře, střecha, přední a zadní část karoserie sestávají z karbonu, potaženého černým plastem a jsou posazeny na podvozek z hliníku – BMW i3 má takovou konstrukční architekturu, která tu ještě nebyla. Výhoda aut s hliníkovým rámem a karoserií z uhlíkových vláken je zřejmá: je lehká. A lehké konstrukce se staly v automobilním průmyslu v boji za snižování emisí CO₂ kouzelným slůvkem. Díky své revoluční konstrukci váží typ i3 méně než 1,2 t. Se kterými materiály se auta stávají lehčími? Hliník – karoserie z hliníku má např. Audi A8, Jaguar XJ a Range Rover. Jiní používají hliník pro kapotu motoru, dveře od kufru a dveře. Plast, zesílený uhlíkovými vlákny – BMW má z tohoto materiálu celou kabinu pro cestující, jiní výrobci z tohoto materiálu vyrábějí střechy a dveře. Hořčík – je lehčí než hliník a taví se při nižších teplotách. Doposud existovaly z hořčíku volanty, ráfky a skříňe převodovek, nyní i dveře a kapoty motoru. Ocel – stále ještě nejrozšířenější materiál. V současné době se začínají používat vysokopevné oceli, např. u VW Golfu 7. Titan – je až 50 x dražší než ocel, z toho důvodu se používá jen některých značek Formule 1, jako McLaren nebo Bugatti Veyron. Dřevo – řada vědců tvrdí, že je zrovna tak dobré jak ocel. Mix materiálů – dveře z hliníku, dvířka kufru z plastu, kabina cestujících z vysokopevné oceli nacházíme např. u Porsche 911.
- b) Německé inženýrské umění platí jako nepřekonatelné, ale příliš mnoho dobrého škodí. Němečtí výrobci velkých zařízení a investičních celků, kteří se vidí vystaveni silné konkurenci z Jižní Koreje, Číny nebo Indie, by měli v sobě najít více odvahy k prostřednosti. K tomuto závěru dochází Dieter Rosenthal, člen vedení stavitele zařízení pro hutě a válcovny SMS na inženýrském summitu, který se konal v úterý a ve středu v Düsseldorfu a zúčastnilo se ho kolem 300 expertů z branže.“ Naši inženýři tíhnou k perfektnosti. 80 až 90 % se dá dosáhnout v rozumném času, posledních 10 % však bolí. Někdy musíme jít do rizika, že se posledních 10 % zřekneme.“ To je nutné k úspěchu na trzích, jako je Čína a rozvojové země, soudí Rosenthal. Tak například SMS pozměnilo zařízení na pozinkování plechů, které by v Německu stálo 60 milionů euro tak, že mohlo být nabízeno v Indii za 30 milionů a pro menší indické firmy dokonce za 12 milionů. Především se dá ušetřit na automatizaci, pro kterou platí v Německu vysoké standardy.
- c) Studie PwC a Strategy&, vypracovaná na objednávku WV Stahl (Hospodářské sdružení Ocel) shrnuje ocelářské trendy v roce 2015. Konstatuje, že inovační výkon ocelářského průmyslu se razantně zvýšil • požadavky zákazníků jsou hlavním hnacím motorem u inovačních skoků • ocel umožňuje inovační pokrok především v růstových oborech zásobování energiemi, infrastruktury, mobility jakož i efektivity zdrojů a energie • nová inovační dynamika se vyznačuje počtem, ročním růstem, a přibývajícím komplexností patentových přihlášek • patenty jsou stále častěji přihlašovány pro několik stupňů tvorby hodnot a zahrnují tak více technických skutkových podstat • třetina inovací se přitom odehrává v dalším zpracování

oceli, tedy na rozhraní mezi výrobcí a zákazníky • kratší inovační cykly a náročnější způsoby použití vyžadují integrovaný ocelářský výzkum a vývoj

- d) ThyssenKrupp Steel Europe začal s výstavbou dalšího moderního tkaninového filtru pro aglomerační zařízení Schwelgern. Ten se má postarat o dodatečné odprášení a zlepšit tak situaci v životním prostředí města a okolí Duisburgu. „Od tohoto zařízení očekáváme velký efekt na čistotu vzduchu“ prohlašuje Andreas Theuer, vedoucí ochrany životního prostředí a klimatu u ThyssenKrupp. Nové zařízení na čištění odpadních plynů má být uvedeno do provozu nejpozději v březnu 2017. Koncern zde investuje kolem 46 milionů euro. Již v roce 2014 emitoval výrobce oceli o celých 20 % méně prachu než v roce 2010. V aglomeračním provozu jsou jemnozrnné rudy spékány s koksem a jinými látkami, jako je vápenec, smíchány, ohřáty a spečeny. Hotový aglomerát je mimo jiné díky své velké prodyšnosti velmi vhodný pro vsázku do vysokých pecí.
- e) ThyssenKrupp jde ve vědě a výzkumu po nových cestách. Čemu zatím automobilový průmysl nenaslouchal moc pozorně, by se mohlo ale vzhledem k syntetickým palivům a novým zásobníkům energie stát relevantní. Koncern plánuje stát se do deseti let průchozím digitalizovaným podnikem ve smyslu koncepce „Industrie 4.0“. Kromě toho koncern pracuje na trvale udržitelných koncepcích mobility, čímž jsou chápány nejen synergické efekty, ale i inovace vzniklé úzkou spoluprací různých oblastí. Příkladem je projekt „Carbon2Chem“, ve kterém chce ThyssenKrupp hutní plyny z ocelárny v Duisburgu použít jako výchozí látky pro chemické výrobky. Spolupracuje zde intenzivně BusinessArea Steel Europe, stavitelé chemických zařízení a TechCenter Control Technology. Paralelně vyvíjí ThyssenKrupp další novinku, která by měla ve velkém technickém měřítku stabilizovat elektrickou síť, ale mohla by být použita i v automobilním průmyslu – Redox-Flow-Batterie. Zde by měla být elektrická energie uložena jako chemická energie ve dvou zásobnících, které jsou naplněny solemi, rozpuštěnými v anorganických kyselinách. Oba zásobníky jsou spojeny s elektrochemickými články, které přeměňují proud do chemické energie nebo naopak. Předností této baterie je, že se výměnou tekutin plynule nabíjí.
- f) S materiálovým kompozitem Tribond, vyvinutým pro tváření za tepla, ukazuje ThyssenKrupp Steel Europe zákazníkům z automobilového průmyslu novou inovaci. Nový materiál, zkonstruovaný ze tří vrstev, sestává z kombinace vysokopevné oceli uprostřed a tvárné oceli zvenku. Tak mohou být podle údajů výrobce realizovány vlastnosti, které jsou u homogenních materiálů nedosažitelné: vysoká tvárnost a maximální pevnost v jednom výrobku současně. Tribond je zejména vhodný pro ty strukturní konstrukční součásti v autech, které musí splňovat nejvyšší požadavky na pevnost na jedné straně a současně schopnost ohybu a přijímání energie na straně druhé, například sloupek mezi zadními a předními bočními dveřmi. Tribondem lze dosáhnout zvýšení bezpečnosti ve vozidle při současném snížení hmotnosti a vysokého potenciálu lehké konstrukce.
- g) Výrobci oceli využívají energeticky úsporné technologie – energetická dieta dělá ocelářský průmysl bezpečnější pro budoucnost. Snížit náklady, efektivněji využívat zdroje energie – to platí především pro energeticky intenzivní sektor průmyslu jako je ocelářství. Z tohoto důvodu ocelářský průmysl výrazně investuje, aby využil úsporné potenciály, ale také proto, aby odlehčil životnímu prostředí. V popředí technických možností stojí: snižovat tepelné ztráty a využívat odpadní teplo. Elektrická pec v ocelárně spolyká často více elektrického proudu než některé menší město. Ale také klasická výroba v konvenční vysoké peci je velice energeticky intenzivní. Ocelárny se podílejí více než 6 % na celosvětových emisích kysličníku

uhlíčitého. Politika tlačí na to, aby se vypouštění klimaticky škodlivých plynů redukovalo, současně se podniky snaží snížit podíl nákladů na energie v celkových nákladech. Z tohoto důvodu vzal například Feralpi Stahl ve svém německém působišti Riesa modernizační opatření kolem energetické efektivity útokem.

- h) Cesta automobilního průmyslu jde směrem k lehkým konstrukcím. Přesto se s největší pravděpodobností auta ani v budoucnu bez oceli neobejdou. Jak tedy mohou výrobci oceli jako dodavatelé automobilního průmyslu podpořit stavitele aut? Jak vypadají materiálové trendy do budoucna? Do roku 2020 musí výrobci aut snížit průměrné emise kysličníku uhlíčitého na 95 g/km, dnes je ještě povoleno 130 g/km. Aby se tohoto cíle dosáhlo, musí být podstatně zlepšena váha a celková výkonnost vozidel. O půl litru menší spotřeba sníží emise CO₂ o 12 g/km. S odstupem nejdůležitější prvek ke snížení spotřeby je ovšem pohon, pak přichází na řadu snížení hmotnosti. ThyssenKrupp Steel Europe se zabývá hybridními materiály – Litecor spojuje pevnost oceli s nízkou hmotností plastu a byl vyvinut především pro karoserie. Jinou alternativou jsou vysokopevné oceli. Vzhledem k jejich vynikajícím mechanickým vlastnostem při současně vysoké pevnosti umožňuje vysokopevná ušlechtilá ocel konstruktérům různá konstrukční vylepšení, především u pohybujících se dynamických součástí. (snížování tloušťky stěn, vybrání na místech bez funkce nebo pokročilá geometrie).

Příloha č. 4a

Antidumpingová a antisubvenční opatření EK proti dovozům hutního materiálu z třetích zemí

	Výrobek	Země původu	Zahájení platnosti	Výše cla	Ukončení platnosti	Poznámka
Dlouhé výrobky	Válcovaný drát	Čína	10/2015	AD 7,9 - 24,0 %	10/2020	Znovu uloženo dle přezkumu před ukončením platnosti
	Válcovaný drát z AK oceli	Indie	9/2013, 9/2015	AD 0 - 12,5 %	9/2020	Dle absopčního šetření
		Indie	9/2013	CVD 0 - 3,7 %	9/2018	
	Betonářská ocel	Bělorusko				Zahájení šetření březem 2016
	Beton ocel s vysokými únavovými parametry	Čína	1/2016	AD 9,2 - 13,0 %		Prozatímní clo
	Lama a dráty pro předpínání	Čína	6/2015	AD 0 - 46,2 %	6/2020	Znovu uloženo dle přezkumu před ukončením platnosti
	Ocelová lana a kabely	Čína	2/2012	AD 60,4 %	2/2017	
		Korea	2/2012	AD 60,4 %	2/2017	
		Moldavsko	2/2012	AD 51,8 %	2/2017	
		Ukrajina	2/2012	AD 10,5 - 51,8 %	2/2017	Snižení pro Steelkanet Sluury 01/2016
Ploché výrobky	Třicová ocel z AK oceli	Indie	4/2011	AD 3,4 - 4,0 %	4/2016	Probléme překum před ukončením platnosti
	Ploché za studena válcované z AK oceli	Čína	8/2015	AD 0 - 25,3 %	8/2020	
		Tchaj-wan	8/2015	AD 0 - 6,8 %	8/2020	
	Ploché válcované za studena s organickými povlaky	Čína	3/2013	AD 0 - 13,6 %	3/2018	
		Čína	3/2013	CVD 13,7 - 44,7 %	3/2018	
	Ploché válcované za studena s orient. strukturou	Čína	10/2015	AD 21,5 - 36,6 %	10/2020	Dále stanoveny min. dovozní ceny 2043 EUR, 1873 EUR a 1536 EUR
		Japonsko	10/2015	AD 35,9 - 39,0 %	10/2020	Dále stanoveny min. dovozní ceny 2043 EUR, 1873 EUR a 1536 EUR
		Korea	10/2015	AD 22,5 %	10/2020	Dále stanoveny min. dovozní ceny 2043 EUR, 1873 EUR a 1536 EUR
		Rusko	10/2015	AD 21,6 %	10/2020	Dále stanoveny min. dovozní ceny 2043 EUR, 1873 EUR a 1536 EUR
		USA	10/2015	AD 22,0 %	10/2020	Dále stanoveny min. dovozní ceny 2043 EUR, 1873 EUR a 1536 EUR
Trubky	Ploché válcované za studena z nелеgované i legované oceli	Čína	2/2016	AD 13,8 - 16,0 %		Prozatímní clo
		Rusko	2/2016	AD 19,8 - 26,2 %		Prozatímní clo
	Ploché válcované za tepla (svitky)	Čína				Zahájení šetření únor 2016
	Ploché válcované za tepla (tlusté plechy)	Čína				Zahájení šetření únor 2016
	Bezesevé trubky (seamless tubes)	Čína	11/2015	AD 17,7 - 39,2 %	11/2020	Znovu uloženo dle přezkumu před ukončením platnosti
		Rusko	7/2012	AD 24,1 - 35,8 %	7/2017	
		Ukrajina	7/2012	AD 12,3 - 25,7 %	7/2017	
	Bezesevé trubky > 406,4 mm	Čína				Zahájení šetření únor 2016
	Svařované "plynové" trubky	Čína	1/2015	AD 10,1 - 20,5 %	1/2020	Znovu uloženo dle přezkumu před ukončením platnosti
		Bělorusko	1/2015	AD 38,1 %	1/2020	Znovu uloženo dle přezkumu před ukončením platnosti
Ostatní	Bezesevé trubky z AK oceli	Ukrajina				Dosevední opatření bylo zrušeno
		Čína	12/2011	AD 48,3 - 71,9 %	12/2016	Výrobci z EU mohou požádat o provedení přezkumu před ukončením platnosti opatření
		Čína	10/2015	AD 58,6 %	10/2020	Znovu uloženo dle přezkumu před ukončením platnosti
		Filipíny	10/2015	AD 58,6 %	10/2020	Znovu uloženo dle přezkumu před ukončením platnosti
		Indonésie	10/2015	AD 58,6 %	10/2020	Znovu uloženo dle přezkumu před ukončením platnosti
		Sri Lanka	10/2015	AD 58,6 %	10/2020	Znovu uloženo dle přezkumu před ukončením platnosti
		Tchaj-wan	10/2015	AD 58,6 %	10/2020	Znovu uloženo dle přezkumu před ukončením platnosti
		Korea	1/2013	AD 32,4 - 44,0 %	1/2018	Snižení pro TK Corporation v 3/2016
		Malaisie	1/2013	AD 59,2 - 79,0 %	1/2018	
		Rusko	1/2013	AD 23,8 %	1/2018	
Potrubiň varovky Tube and pipes fittings	Turecko	1/2013	AD 2,9 - 16,7 %	1/2018		
Spojovací prostředky	Čína	3/2015	(AD 0 - 74,1 %)	2/2016	Znovu uloženo dle přezkumu před ukončením platnosti, ale zrušeno dle nálezů WTO	
	Malaisie	3/2015	(AD 0 - 74,1 %)	2/2016	Znovu uloženo dle přezkumu před ukončením platnosti, ale zrušeno dle nálezů WTO	
Spojovací prostředky z AK oceli	Čína	1/2012	AD 14,7 - 24,1 %	1/2017	Členská se revize před ukončením platnosti	
	Filipíny	1/2012	AD 27,4 %	1/2017	Členská se revize před ukončením platnosti	
	Tchaj-wan	1/2012	AD 8,8 - 23,6 %	1/2017	Členská se revize před ukončením platnosti	

Zdroj : Průzkumy Evropské komise a MFPO, 25. dubna 2016, Zpracováno : Institutem šetření, a.s., ústav Mezinárodní obchodní vzájemný Praha (lenyža)

Obsah

Konkurenceschopnost českého ocelářského průmyslu	2
1 Zhodnocení pozice českého ocelářského průmyslu	2
2 Výroba a užití hutní produkce	5
2.1 Vývoj produkce ocelářských výrobků v ČR a ve světě	5
2.2 Vývoj vývozu a dovozu ocelářských výrobků ČR.....	7
2.3 Analýza struktury spotřeby ocelářských výrobků a prognóza na roky 2016 až 2020	9
2.4 Analýza vývoje cen.....	14
2.5 Ocelový a litinový odpad.....	17
3 Ekonomika, pozice českého ocelářského průmyslu	21
3.1 Makroekonomické aspekty a vliv na ocelářský průmysl.....	21
3.1.1 Hodnocení vývoje v ČR.....	23
3.1.2 Hodnocení vývoje v EU.....	27
3.1.3 Úroveň cen.....	30
3.2 Finanční analýza	31
3.2.1 Vývoj ekonomické situace.....	31
3.2.2 Ukazatele životaschopnosti	33
3.3 Produktivita práce	35
4 Obchodní vztahy a souvislosti konkurenceschopnosti	38
5 Ekologie a energetika	43
5.1 Oblast ekologie – snížení dopadů na životní prostředí v okolí podniků – je možno pro hutnictví charakterizovat	43
5.1.1 Obchodování skleníkovými plyny do r. 2020.....	43
5.1.2 Klimaticko-energetický balíček do roku 2030.....	44
5.1.3 Problematika implementace směrnice 2010/75/EU o průmyslových emisích.....	44
5.1.4 Řešení kvality ovzduší v Moravskoslezském kraji (dotace)	45
5.1.5 Novela zákona o odpadech.....	45
5.1.6 EIA – posuzování vlivů na životní prostředí.....	45
5.2 Energetika.....	46
5.3 Závěr.....	46
6 Sociálně zaměstnanecké souvislosti	47
7 Závěr.....	48
7.1 Zhodnocení	48
7.2 Bezprostřední přiznání statutu „tržní ekonomiky“ Číně může mít vliv na zaměstnanost	48
7.3 Vývoj komoditních sektorů	48
7.4 Odvětvový svaz hutnictví železa bude do pozornosti představitelů ČR, v diskusích mezi členskými státy EU prosazovat	49
Přílohy	50
Příloha č. 1.....	51
SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU, VÝBORU REGIONŮ A EVROPSKÉ INVESTIČNÍ BANCE	51
Příloha 2a/1.....	61
Vývoj objemu produkce surové oceli ve světě	61
Příloha 2a/2.....	62

Vývoj objemu produkce surové oceli ve světě - pokračování	62
<i>Příloha 2b/1</i>	63
Vývoj měsíční produkce surové oceli ve světě	63
<i>Příloha 2b/2</i>	64
Vývoj měsíční produkce surové oceli ve světě - pokračování.....	64
<i>Příloha 2c/1</i>	65
Vývoj zjevné spotřeby ocelářských výrobků ve světě.....	65
<i>Příloha 2c/2</i>	66
Vývoj zjevné spotřeby ocelářských výrobků ve světě - pokračování.....	66
<i>Příloha č. 3</i>	67
Ilustrace názorů a přístupů k řešení životaschopnosti ocelářského průmyslu EU.....	67
<i>Příloha č. 4a</i>	73
Antidumpingová a antisubvenční opatření EK proti dovozům hutního materiálu z třetích zemí	73